semnalul uneĭ adevărate bombardărĭ asupra luĭ. Cu pietre, bulgărĭ şi cu tot ce aceste figurĭ hidoase puteaŭ avea la îndemână, il loveaŭ.

Martin sângera din maĭ multe rănĭ ce căpătase la cap, dar fu silit să îndure totul. Când fu închis într'un cort şi pus la adăpostul acestuĭ bombardament, se simţi fericit.

Obosit, adormi într'un somn adânc şi se deşteptă noaptea târziŭ.

Foamea şi setea îl făceaŭ să sufere, căcĭ timp de 30 de ceasurĭ nu pusese nimic în gură. Se simţea nenorocit şi dorea moartea.

Un gemăt sfâşietor se auzi. Omul care îl păzea fu doborât la pământ. Indată după aceasta uşa cortuluĭ se deschise şi Martin zări o figură întunecată care se apleca asupra luĭ; simţi cum indianul îĭ tăiă legăturile, maĭ întâĭ cele dela mâinĭ apoĭ fu liberat şi la picioare. Martin îşĭ frecă mâinile şi picioarele spre a-şĭ pune în circulaţie sângele. Indianul apucă pe Martin de mână şi părăsiră încet cortul. La o depărtare oare-care de lagăr eraŭ legaţĭ caiĭ. Vacahu—căcĭ el era—deslegă douĭ caĭ şi făcu semn luĭ Martin să încalece pe unul, iar el încălecă pe celalt şi amândouĭ călăreţiĭ dădură pintenĭ cailor carĭ porniră în galop.

Ceĭ douĭ călăreţĭ făcură maĭ bine de o jumătate de oră în galopul cailor, apoĭ încetiniră mersul.

— Fratele meŭ alb e în siguranţă — zise el— căcĭ câiniĭ de Cayeteros nu ne vor maĭ putea ajunge; Vacahu a călărit în jurul lagăruluĭ lor în semi-cerc şi noaptea eĭ nu vor putea descoperi urmele sale. Când Martin află numele salvatoruluĭ săŭ el îşĭ aminti scena din cârciuma minerilor.

Vacahu era decĭ salvatorul săŭ Martin strânse mâna indianuluĭ.

— Vacahu— zise el — a găsit erĭ pe camaraziĭ frateluĭ alb, carĭ se rătăciseră la vânătoare. A văzut pe Cayeteros ducându-se cu fratele alb la bivuac. De la apusul soareluĭ a stat Vacahu în apropiere de satul de Cayeteros. El a descoperit cortul unde era fratele săŭ alb şi când Cayeteros îĭ adormiră, Vacahu se repezi ucise pe paznic şi liberă pe fratele alb.

Când se revărsa de ziuă, ceĭ doĭ călăreţĭ văzură înaintea lor în depărtare pădurea întunecoasă de pe marginele râuluĭ Saucho şi peste cât-va timp ajunseră acolo.

Pe când ceĭ 2 drumeţĭ se pregătiră să intre cu caiĭ lor în apă, Vacahu opri pe al săŭ şi dădu semn companionuluĭ săŭ să fie cu băgare de seamă. Martin avu timpul să vadă la câte-va sute de paşĭ în susul râuluĭ o ceată de indienĭ ce se apropiaseră să-şĭ adape caiĭ pe malul opus al râuluĭ.

Descălicară şi goniră caiĭ în tufiş.

— Sunt Cayeteros, şopti Vacahu, care se apropiase până la marginea râuluĭ spre a observa pe inamic.

Banda de Cayeteros trecu apoĭ şi Vacahu luă caiĭ şi traversă apa. Când ajunseră în partea cea-l'altă el goni caiĭ în prerie.

— De ce aĭ gonit caiĭ?—întrebă Martin.

— Am făcut-o din precauţiune. Când Cayeteros se vor întoarce vor vedea urmele cailor, pe când apa va face să dispară ale noastre şi ast-fel vom fi scăpaţĭ.

Ceĭ doĭ călăreţĭ (prietenĭ acum) merseră prin albia râuluĭ până unde malul se ridica înalt şi stâncos. Aci părăsiră apa şi Vacahu trebui să acopere cu pietre urmele picioarelor.

Un nechezat se auzi, şi apărură caiĭ pe carĭ îĭ goniră. Incălecară şi într'un galop teribil trecură prin pădure, câmpie, şi în fine ajunseră la locurĭ maĭ populate, căcĭ în depărtare se vedeaŭ nişte corturĭ.

— Sunt ale albilor căutătorĭ de aur, spuse Martin.

Se îndreptară în spre acolo. Era chiar ceata de Gambuzinos de care se despărţ'seră. Găsiră pe ceĭ douĭ prietenĭ al luĭ Martin, Diego spaniolul şi Mac-Donald, scoţianul. Vacahu îl luă pe Paul Martin de o parte.

— Şiŭ — zise el — că fratele meŭ alb n'are de cât puţin metal galben. Vacahu, însă, are îngropat mult, foarte mult şi rog pe fratele meŭ alb să primească o mică parte de la mine.

Paul Martin se gândi, văzu că nu-ĭ de refuzat şi primi. Ieşiră din lagăr şi după ce umblară vre-o 2 ceasurĭ, ajunseră la marginea uneĭ pădurĭ. Vacahu se opri. Se apropie de un copac şi începu să sape. După câte-va minute începu să scoată nişte superbe bucăţĭ de aur.

— Iacă darul meŭ de amiciţie—zise el — şi strângând vre-o 10 bucăţĭ le agăţă de şeaua caluluĭ luĭ Martin.

Se întoarseră înapoĭ. Când sosiră, aflară că caravana de Gambuzinos plecase spre Saint Luiz.

La despărţire se îmbrăţişară—Paul şi Vacahu, albul şi indianul ca douĭ fraţĭ.

*

Astă-zĭ Paul Martin e unul dintre ceĭ maĭ de frunte comercianţĭ din San-Francisco.

De multe orĭ seara, el povesteşte copiilor săĭ recunoştinţa luĭ Vacahu, «Şeful Toncavilor».

A. Bensim

AVENTURI CELEBRE

Păţaniile unor românĭ în America

Veniseră în America nişte timpurĭ când creşterea repede a oraşelor se opri de o dată şi chiar regresă. Un asemenea lucru avea maĭ multe cauze. Saŭ că Pieile-Roşiĭ năvăleaŭ prin ele şi nu dădeaŭ pace orăşenilor, saŭ că un oraş vecin începea să înflorească maĭ mult,—descoperirea unor metale preţioase în alte părţĭ şi alte cauze diferite.

Maĭ târziŭ construirea drumurilor de fer dădu un noŭ impuls creştereĭ lor, care apoĭ nu se maĭ opri de loc.

O asemenea perioadă venise şi pentru statele Omaha şi Dakota.

Pe vremea aceea drumul de fier transatlantic nu trecea încă de la San Francisco peste preeriile şi munţiĭ sălbateculuĭ Far West spre New-York, prin oraşul mormonilor, Salt Lacke City, care pe vremea aceea d'abea se clădise. Mormoniĭ obosiţĭ de incomodităţile din West, se strămutară departe pe podişurile din spre Est, până ce, Bringham Joung, şeful secteĭ, — urmând uneĭ poruncĭ divine, ordonă să se oprească la malurile intinsuluĭ Lac Sărat. Acolo clădiră un oraş numit Salt Lacke City (oraşul laculuĭ sărat), unde orânduiră marea lor comunitate, după prescripţiile divine (cum pretindeaŭ) şi trăind cu obiceiurile lor ciudate, cărora aparţinea şi poligamia.

In Omaha, în acest timp de decadenţă se desfăcură maĭ multe oraşe micĭ. Rămaseră fără lucru pe lângă mulţĭ alţiĭ şi douĭ tinerĭ institutorĭ, Ion şi Vasile Munteanu, de origină românĭ, carĭ emigraseră pe vremea revoluţieĭ de la 1848 şi carĭ se susţineau spălând... pahare şi sticle într'o berărie. Stăpânul acesteĭ berăriĭ fusese maĭ întâĭ cismar, apoĭ intrase ca lucrător într'o fabrică de bere unde— învăţând bine această branşă, cu baniĭ economisiţĭ instală şi el o mică fabrică într'un local luat cu chirie. Fiind că treburile începură să-ĭ meargă răŭ, el concediă pe lucrătoriĭ ceĭ maĭ noĭ.

Decĭ Iohn şi Williams (aşa aŭ fost numiţĭ în America) — ne maĭ putând găsi de lucru în Omaha, hotărâră să străbată Far Westul până la Salt Lacke City.

Decĭ, foarte curând, bine înarmaţĭ şi cu muniţiĭ destule, ceĭ douĭ fraţĭ porniră prin preerie, bine dispuşĭ, lăsând în urmă puţinele ferme situate la marginea oraşuluĭ. Toate tablourile vieţeĭ vânătoreştĭ din câmpie şi pădurĭ le apărură în imaginaţia lor şi voioşĭ, păşiră înainte, hotărâţĭ a începe lupta cu toate neajunsurile şi pericolele uneĭ atarĭ călătoriĭ, lupta cu fiarele sălbatice şi cu Indieniĭ chiar. Eĭ posedaŭ puştĭ bune, destule cartuşe şi fie care câte un revolver şi câte un cuţit. In Omaha eĭ auziseră vorbindu-se de Indienĭ, lucrurĭ carĭ te înfioraŭ şi decĭ

se hotărâră a evita pe cât va fi posibil, locurile populate de ei și a fi prudenți la întâlniri eventuale.

La amiazi ajunseră într'o parte a preriei acoperită cu niște erburi cari întreceaŭ cu mult înălțimea unui om. Isbutiră să vâneze câte-va găinușe după care se hotărâră să facă popas și aprinseră un foc spre a frige vânatul. Găinușele fripte pe țepușe de lemn aveaŭ un miros greŭ, de rășină de brad, dar eraŭ gustoase. Rămaseră noaptea acolo și când se revărsă de ziuă ei își continuară drumul. Curând ajunseră la marginea unui râŭ al cărui nume le era necunoscut. Aci drumul devenea obositor, trunchiuri de arbori colosali eraŭ trântiți în drum, bălți mlăștinoase se întindeaŭ și pe deasupra lor bâzâiaŭ roiuri de moschitos (muște mari înțepătoare) și alte piedici, cari îi siliră să facă ocoluri mari. Totuși, ei nu pierdură curajul.

In timpul zilei isbutiră să vâneze vre o câți-va curcani sălbatici; cari le înmulțiră proviziile.

Eraŭ oare cum mulțumiți; în Omaha fuseseră expuși foamei, pe când aici aveaŭ peste trebuință.

Merseră încă câte-va ore mai departe trecând mereŭ prin pădurici, peste râuri, și văzură că înaintaseră o bună bucată de drum.

Noaptea veni și când cei doui frați obosiți, adormiră înveluiți în mantalele lor, le păru că nici odată nu s'aŭ simțit mai fericiți. Noaptea trecu fără nici un incident. Numai odată fură treziți din somn de mugetul unui jaguar, care răsuna din depărtare, ajungând până la ei. Ingrozitorul animal simțise oameni..;— totuși ei nu pățiră nimic.

Dimineața, porniră înainte; dar înaintaŭ cu o mai mare precauțiune.

Trecură mai multe zile fără să le fi ieșit înainte vre un jaguar, ori alt animal sălbatic.

Pădurea se isprăvise de mult și mergeaŭ pe o câmpie întinsă, dealungul râului.

Plate-River. Ei vedeaŭ deja în zare, munții, unde trebuiaŭ să părăsească cursul râului pentru a ajunge la Salt Lake City, care era la poalele munților Stâncoși. Era prima seară când înoptaŭ într'o peșteră a munților.

In timpul zilei nimeriră un vânat însemnat: era un bivol sălbatic pe care John îl doborâse cu un glonte bine îndreptat. Fumul focului se înălță vesel spre cer și cei doi frați, tocmai își pregăteaŭ cina; de-o dată săriră în sus speriați de un mormăit furios și răsunător. Mormăitul— gândiră ei— trebuia să fie al unui urs, și nu se înșelară, căci în acel moment apăru ursul la intrarea vizuinei, mârâind cu turbare, de oare-ce observase violarea culcușului săŭ. Cei doui frați se refugiară în fundul peșterei și isbutiră să împuște mortal, animalul, înainte de a face vre-unuia din ei vr'un răŭ. William voia tocmai să-și exprime bucuria de succesul dobândit, când de-o dată se simți apucat de la spate și trântit la pământ. Un strigăt de groază eși din pieptul săŭ. Ursoaica se apropiase în tăcere de intrarea peșterei și când văzu moartea soțului săŭ, ea se repezi cu labele pe umerii lui William și-și întoarse botul cu dinții ascuțiți spre Ion care descărcă pușca și nimeri dihania drept în gură.

Aci se observă cât e de justă vechea regulă de vânătoare, ca pușcașul după slobozirea armei trebue înainte de toate să o încarce din noŭ, momentan. La armele cu repetiție lucrul era de la sine înțeles, dar românii noștrii nu aveaŭ ast-fel de arme. Descărcătura nu avu deocamdată altă urmare decât că ursoaica lăsă pe William și se aruncă asupra lui John; acesta descărcă din noŭ arma. Acest glonte răni bestia numai la piept. Ea sări la trăgător îl cuprinse cu labele sale și-l trânti la pământ, dar căzu și ea în acelaș timp de oarece era greŭ rănită și horcăia înfricoșător.

John scăpându-și o mână apucă și repezi cuțitul, cu toată puterea, în pieptul ursoaicei care și svârcoli membrele doar o clipă și apoi expiră. Cei doi prieteni alergară la râu unde-și spălară rănile și le pansară cu batista, căci începeaŭ să devie dureroase și trebuiaŭ mereŭ răcorite din cauza arsurilor pricinuite. Restul nopței pe care aŭ petrecut-o în vizuină fu foarte turburat.

Ei întreținură focul toată noaptea pentru a înspăimânta pe șacalii cari se adunaseră, setoși de sânge, în fața vizuinei. Ast-fel veniră zorile.

Cei doi frați nu puteaŭ să miște brațele de cât cu greutate. Din fericire la mers rănile nu-i împiedicaŭ mai de loc.

(Va urma).

H. Chamaraud.

Lupta unui elefant cu un rinocer

Sir Harrison era de vre-o 12 ani subdirector al finanțelor indiene. Când în sfârșit ajunse director general, el dădu un mare banchet la care luară parte cele mai însemnate fețe din Calcutta. Fusesem și eŭ invitat în calitate de prieten. Cu cea mai mare complezență, Sir Harrison întâmpina pe fie care invitat. Valetul anunță mereŭ: Lord de Gosbery și lady, etc., etc.

După desert aprinserăm cu toții câte o havană. Sir Harrison era foarte vesel.

,,Gentlemen și Lady, zise el, cred că veți avea bună-voința să ascultați o teribilă aventură ce mi s'a întâmplat acum 16 ani când, ca reprezentant al guvernului încasam dăjdiile de la locuitorii provinciei Pandjab.

Toți aprobară.

Sir Harrison începu:

După cum v'am spus, eram comisar al guvernului, însărcinat cu primirea dăjdiilor. Cum am isprăvit cu încasarea m'am îndreptat în fuga elefantului meŭ anume Ogiali, pe care-l aveam de la socrul meŭ cadoŭ, spre gară. Dar am ajuns prea târziŭ. Căci când am sosit la gară trenul plecase de vre o 10 minute. Supărat m'am întors îndărăt în bengalowul — ori hotelul, cum vreți să-l numiți — în care trăsesem, iar a doua zi dis de dimineață, am plecat la vânătoare de rațe și bătlani pe lacul Orih. Acest lac e așezat la poalele munților Himalaya și e foarte adânc. Rațe multe și la primul foc slobozit în ele aŭ căzut mai mult de o duzină. Vesel de norocul meŭ mi-am adunat rațele cele mai aproapiate de mal și m'am îndreptat spre marginea pădurei unde lăsasem pe Ogiali în paza a doui indieni.

Când de o dată cerul se întunecă și o ploae torențială începu. Tunetele și trăsnetele bubuiaŭ de răsuna pădurea și fulgerile luminaŭ cerul. Toate aceste parcă mă înfioraŭ. M'am adăpostit într'o scobitură adâncă a muntelui așteptând să se sfârșească ploaia. Am auzit o tropăitură la intrarea peșterei. Am crezut că-i Ogiali și cei doui hinduși cari aŭ plecat în căutarea mea și voiam a le striga să vie. Când m'am dat înapoi și strigătul ce năvăli din pieptul meŭ îmi rămase pe buze: la intrarea peșterei era un enorm rinocer care căuta să intre înăuntru spre a se adăposti. La vederea mea el deveni furios și se repezi asupră-mi. Dar intrarea peșterei fiind prea îngustă el rămase prins acolo ca într'o minghinea. Acum, dacă nu eram ucis de rinocer, eram în pericol să mor acolo de foame. Numai gândul acesta mă înfiora. Incepui să strig cu disperare: ,,ajutor! ajutor'' !

Rinocerul căuta acuma să scape din strânsoare, când o altă tropăitură se auzi afară. Rinocerul se sforță de odată și eșind afară se repezi furios înainte. Curios să văd de ce a fugit rinocerul, am eșit la intrarea peșterei.

Afară mi se arătă un spectacol cum n'am mai văzut nici odată în viața mea.

Ogiali, elefantul meŭ, era în luptă cu bestia care-și repezi furioasă cornul în pântecele elefantului, dar Ogiali, care era învățat cu toate șiretlicurile, se dete la o parte și repezindu-și colții în rinocer, îl străpunse cu furie. Ciocnitura fu teribilă, căci am văzut pe rinocer căzând mort.

Ogiali îl pisăgea totuși cu picioarele...

M'am îndreptat în urmă cu elefantul spre oraș. Prin pădure m'am întâlnit cu unul dintre Hinduși. Mi-a spus că pe când stăteaŭ cu Ogiali așteptându-mă, elefantul deveni furios și se repezi de o dată în pădure, spre lac.

Pe Ogiali îl mai am și acuma, dacă doriți să-l vedeți, e în curte.

Când am plecat Sir Harrison mă întrebă: Cum ți-a părut aventura mea?

—O s'o public în ,,Ziarul Călătoriilor''.

Sir Harrison, îi răspunsei eŭ râzând.

Cum vedeți, m'am ținut eŭ de cuvânt.

A. Bensim.

VÂNĂTOAREA DE HIPOPOTAMI

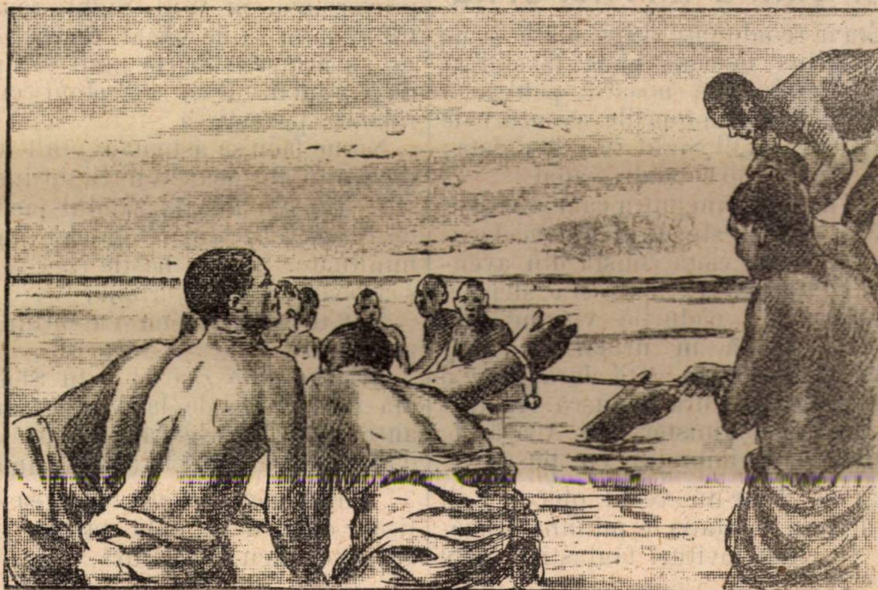
Prinţesa Elena de Orleans, un pasionat vânător, a fost în toamna anului trecut în Estul Africeĭ, unde a organizat o vânătoare monstră de hipopotamĭ, care a durat maĭ multe săptămânĭ.

După mărturisirile aceste doamne, precum și după ale maĭ multor alţĭ vânătorĭ carĭ aŭ ucis vre-unul din acești pachidermĭ, vânătoarea acestuĭ animal e și foarte ușoară și foarte grea... Ușoară însă, în cele maĭ multe cazurĭ, nu e.

Pentru o ast-fel de vânătoare trebuie risipiţĭ mulţ banĭ, răbdare, și curaj; trebue să [illegible] o trupă de cel puţin 50 negri înarmaţĭ cu lăncĭ, funiĭ și cu căngĭ puternice. Numaĭ ast-fel, bine pregătit, se poate aventura într'o asemenea întreprindere pline de pericole nebănuite, cum e vânătoare de hipopotamĭ,—chiar cel maĭ iscusit și maĭ experimentat vânător. Animalul acesta greoĭ și leneș, atacat — devine ca prin farmec de-o sprinteneală de necrezut la el, sălbatic și îngrozitor de temut.

Gonit însă bine, de la întâia descărcare a armeĭ, el—de și nu moare de cât foarte greŭ, e pus în trista poziţie de-a nu se maĭ putea apăra de fel, contra împunsăturilor necurmate ale lăncilor și căngilor escorteĭ vânătoruluĭ. Se 'ntâmplă chiar uneorĭ ca hipopotamul să fie jupuit de piele — viŭ încă, și să i se scoată câţĭ-va dinţĭ principalĭ.

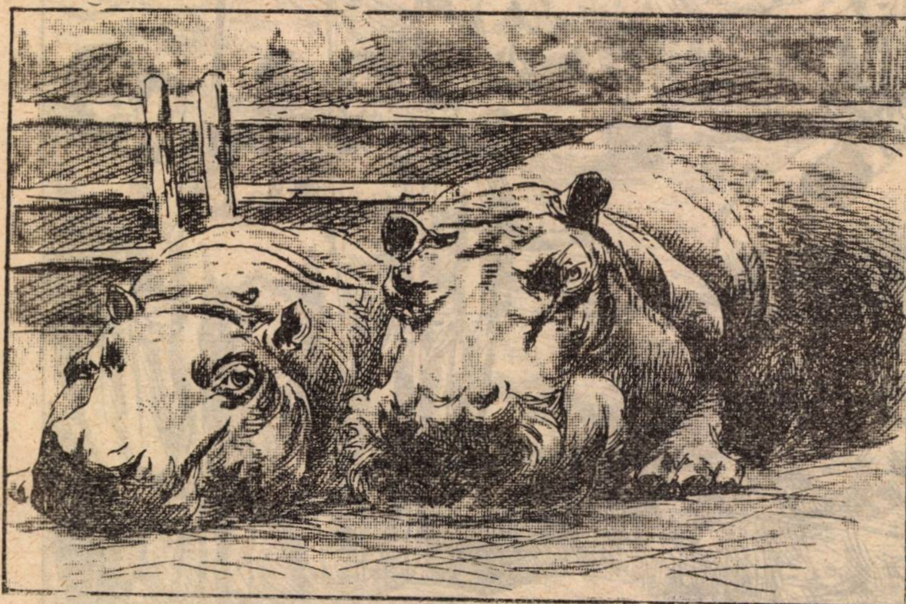
Reproducem aci—în primul rând— o ilustraţie care reprezintă scena mută a unuĭ sfârșit de goană, scenă de la vânătoarea prinţeseĭ de Orleans: Pachidermul — urmărit și a-

tins de două «oțelurĭ» slobozite de minunata armă a princeseĭ, a rupt-o la fugă din mlaștina în care — dormitând, — a fost găsit, - spre câmpia largă, acoperită de buruenĭ și de stufișurĭ ocrotitoare, — dar a fost ajuns de excentricul vânător, și culcat pentru vecie la pământ, cu alte două gloanțe — de data aceasta maĭ bine îndreptate : — scena e maĭ elocventă !

In a doua ilustrație reprodusă, se poate vedea o ceată de negri trăgând ciudata și îndrăzneața idee de-a făgădui grădineĭ zoologice din Paris, douĭ din aceștĭ pachidermĭ, — unul maĭ mic, altul maĭ mare. Și pentru capturarea vre-unuia din aceste animale aĭ o neapărată nevoie de o mulțime mare de negri tarĭ și iscusițĭ, pe carĭ să-ĭ plăteștĭ bine.

Femeia-vânător a isbutit să-șĭ țină făgăduiala dată. — Ba ceva maĭ mult, pe unul din aceștĭ douĭ pachidermĭ, din ultima ilustrație - ambiĭ oaspețĭ,

afară la mal, dintr'o imensă întindere de apă foarte puțin adâncă, corpul aproape neînsuflețit, al unuĭ enorm hipopotam.

Uitam să menționez la ce servesc — în primul rând — nenumărațiĭ negri necesarĭ uneĭ vânătorĭ de hipopotamĭ. Eĭ sunt luațĭ de regulă pentru o trebuință saŭ maĭ multe, carĭ se deosibesc cu totul. De pildă d-na princesă Elena de Orleans a avut — actualmente, pe viață, aĭ grădineĭ zoologice din Paris, l'a fotografiat în mijlocul bălțeĭ din care a fost gonit apoĭ de negri și capturat — cu multă greutate de sigur, — pe marginea bălțeĭ cu ajutorul unor «lasso» anume confecționate.

Prințesa de Orleans a ucis și capturat la această vânătoare șapte hipopotamĭ superbĭ.

R.

UN ȘARPE ANTROPOFAG

Eram re-adunațĭ după masă și ne am aprins fie-care pipa, făcând apel la amintirile noastre pentru a povesti fie-care propriile aventurĭ de vânătoare. Will Sight zise de-o dată :

— Eŭ am fost odată vânat !

Noĭ ne privirăm puțin cam intrigațĭ.

Will Sight este unul din aceĭ oamenĭ a căror viață consta din aventurĭ continue. El cutreera stepele, pampasurile, pădurile virgine, cu pușca în mână, în urmărirea vânatuluĭ și tot-d'auna gata de a trage o o frumoasă lovitură de pușcă. Australia, America și misterioasa Africă, le străbătuse jur împrejur, cu pușca pe umăr, ca dintr'un vechĭ obiceĭ. Will Sight avea reputația de minunat trăgător. Se citaŭ loviturĭ fantastice, date de el. Indemânarea și norocul luĭ eraŭ proverbiale. Și Will Sight, renumitul vânător să fie vânat, lucrul acesta ne surprinsese foarte mult — auzindu-l numaĭ. Decĭ așteptam cu nerăbdare povestirea.

Nu ne făcu să așteptăm mult. Când pipa îĭ fu aprinsă, Will Sight începu:

— Eŭ am fost la rândul meŭ vânat de o bestie... după atâtea vânătorĭ minunate. Și ce bestie?.. cea maĭ scârboasă și maĭ teribilă.

Noĭ îl ascultam cu o atențiune respectoasă.

,,Eram — ne zise el — în Senegal. Mă întorsesem de la o vânătoare de antilope. După ce alergasem mult, d'abia am reușit să impușc una.

,,Calul meŭ, ostenit, mergea încetișor, când de-o dată printre niște stufișurĭ făcu o săritură.

,,Inaintea luĭ în acel moment apăru un șarpe enorm. Șarpele nu era umflat și se înălța mereŭ spre mine. Văzuĭ că era tânăr și voia să mă atace. In acest caz știam că șarpele este teribil. Eŭ însă pornĭĭ calul în galop dar șarpele care mă atacase, ne urmărea. Luaĭ antilopa de la șea și o aruncaĭ monstruluĭ, crezând că va înghiți animalul și mă va lăsa în pace. Șarpele însă nu mâncă stârvul...

El se uită la antilopă, văzu că e moartă o lăsă și începu să mă urmărească iar.

,,Calul meŭ din ce în ce maĭ osenit nu maĭ înainta de cât foarte încet.

,,Vedeam șarpele apropiindu-se de mine și mă hotărîĭ decĭ să sacrific calul pentru a mă salva.

,,Săriĭ de pe șea... calul era acum de sigur prada șarpeluĭ, care putea să fie mulțumit.

,,Dar nu... el se apropie de cal, se uită, îl examină. Işĭ zicea poate, că e o pradă prea grosolană pentru corpul săŭ elastic, căcĭ lăsând calul, începu iarăși să mă urmărească. El mă voia pe mine.

,,Era poate un șarpe antropofag.

,,Șarpele era aproape să mă ajungă.

,,La câțĭ-va pașĭ se înălța un copac care mi s'a părut ușor accesibil și numaĭ de cât începuĭ să mă urc în el. Am ajuns la primele crăcĭ în stare de a mă ținea ; dar șarpele încolăcindu-se în jurul copaculuĭ se urca mereŭ.

,,Pentru a fugi eŭ n'aveam altă cale de cât a mă ridica pe crăcile de maĭ sus și chiar aceasta nu folosea nimic, căcĭ acest ophidian antropofag nu era ca un simplu șarpe.

,,Eu aveam pușca pe umăr, și calul meu privea acest duel cu interes, și ca orĭ-ce cal bun englez ar fi făcut probabil un pariu asupra sfârșituluĭ acestuĭ match original. ,,Eu nu puteam trage în șarpe fără a risca să-mĭ lovesc calul. Dar maĭ de preferat să sacrific calul de cât să servesc de dejun oribiluluĭ șarpe. Când șarpele își ridică capul pe primele crăcĭ, am slobozit primul foc. Lovit mortal, șarpele se desfăcu de copac și căzu la pământ svârcolindu-se. Era lung de vre-o 7 metri, — murise...

,,Acum din vânat am devenit iarăș vânător, și sper că o să rămân mereu așa ! isprăvi amicul Will Sight.

A. B.

DIN TIBET

In vecinătatea Lhasseĭ, capitala acestei țări bogate în aur și pietre prețioase și ceva maĭ mult în mistere fenomenale, am poposit după o lungă și anevoioasă călătorie de aproape două săptămânĭ, făcută pe jos in tovărășia unuĭ budhist înfocat, și a unuĭ câine inteligent. Ne-am oprit toțĭ treĭ la o pagodă bizar de strălucitoare și de romantică, în care slujeaŭ treĭ bonzĭ (preoțĭ) prietenĭ aĭ înflăcăratuluĭ budhist care mă însoțea. Această pagodă era cea maĭ căutată din întreg lanțul de pagode care înconjoară capitala de departe, închizând'o ca un zid puternic și original. La ea veneaŭ credincioșiĭ în fie-care dimineață la răsăritul soareluĭ și aduceaŭ darurĭ zeuluĭ lor, prosternându-se și făcând anumite mișcărĭ cabalistice.

Eŭ veneam din Calcuta și cu intenția de a pătrunde în Lhassa — metropola budhismuluĭ lamaile,— spre a cere o audiență luĭ Dalaĭ-Lama. Scopul principal al călătorieĭ mele însă, de sigur, era cu totul de altă natură! Eu cutreeram această parte foarte puțin cunoscută a Asieĭ—India și Tibetul — de aproape un an, cu intenția de a face unele cercetărĭ savante de biologie, botanică și paleontologie, pentru carĭ aveam multă dragoste și interes și pentru carĭ—trebuie să mărturisesc—căpătasem și câte-va miișoare de la o Academie din Germania, care sumă — vrând nevrând— mă 'ndemna la muncă.

Tovarășul meŭ de drum un budhist înfocat după cum am spus, mă întâlnise la granița Indieĭ și Tibetuluĭ, singur și foarte necăjit că nu-mĭ găseam o călăuză care să'mĭ îndrepte pașiĭ înspre ținta la care voiam să ajung.

La plecarea mea din Calcuta angajasem doĭ hindușĭ foarte umblațĭ și foarte puternicĭ, pentru a mă însoți în drumul meŭ. Mă bucurasem mult de aceștĭ doĭ indienĭ, credincioșĭ celor carĭ le plătesc, căcĭ puteam dormi sub cerul liber, orĭ unde, fără nicĭ o teamă, fiind că noaptea—așa eraŭ obicinuițĭ pe semne, unul din eĭ sta de pază și altul dormea — o jumătate de noapte. In tot decursul drumuluĭ străbătut prin India n'am avut a mă plânge câtușĭ de puțin de acești tovarășĭ. Dar la graniță—ce să vezĭ, —eĭ refuzară cu nestrămutată hotărâre să maĭ continue drumul meŭ. Fuĭ nevoit să le plătesc, și eĭ se înapoiară spre Calcuta.

Și atuncĭ, acest bun tovarăș și prea credincios budhist, se oferi să mă însoțească, căcĭ se întâmplă să aibă aproape aceiaș țintă.

De atâtea zile de când mergeam, mâncam și dormeam alăturĭ, el nu mi-a inspirat nicĭ cel maĭ străveziŭ sentiment de neplăcere saŭ de teamă. Emana parcă din toată ființa luĭ, ceva ca o pace, ca o iubire cu totul armonică, în cât ți-ar fi fost greŭ să-ĭ găseștĭ măcar un cusur cât de mic;—hotărît era un suflet rar, un om cum nu maĭ cunoscusem și îĭ dăduĭ—spre surprinderea mea—foarte curând, întreaga'mĭ amiciție;—eram în sfârșit, ca doĭ frațĭ. De aceea nu e de mirare faptul că nu maĭ aveam nicĭ gând de a ne maĭ despărți unul de altul.

In fine—ca să vorbesc câte-va cuvinte și de al treilea tovarăș de drum, câinele era de o inteligență uimitoare. Il aveam de la un fiŭ de radjah, pe care l cunoscusem în Bombay, și care ținuse cu orĭ ce chip să-mĭ facă un dar.

Era un câine indian de o rasă comună, însă un specimen rar. Orĭ de câte orĭ doream să chem pe cineva din jurul meŭ, saŭ aveam nevoe de vre-unul din hindușiĭ carĭ m'aŭ însoțit pe drum și care n'ar fi fost lângă mine, el înțelegea și începea să latre și să fugă în direcția în care se dusese hindusul saŭ în care era cineva, și lătra și chema cu atâta elocvență în cât eram servit numaĭ de cât — prin acest câine. Apoĭ maĭ avea o calitate, aceea că nu-mĭ cerea nimic, nicĭ odată. Hrana și-o procura singur; de la mine nu cerea și nu primea de cât rar, și după multe inzistențe. Avea un spirit de abnegație și de fidelitate cum rar se găsește — chiar la oamenĭ.

Dar să venim la popasul făcut în preajma Lhasseĭ, căcĭ mi-aŭ rămas multe fapte, viĭ ca nealtele, în memorie.

Prieteniĭ prietenuluĭ meŭ, ceĭ treĭ bonzĭ ne-aŭ primit cu ceremonialul exagerat cunoscut doar prin aceste părțĭ ale lumeĭ. Ne-aŭ ospătat în fine cum nicĭ că se poate maĭ bine și cum nicĭ n'așĭ fi îndrăznit să visez.

Ceea ce m'a impresionat maĭ mult a fost însă serviciul religios care se oficia în toate diminețile (serviciŭ public) și în toate serile (serviciŭ taĭnic) — la care am asistat printr'o deosebită excepție; slujba religioasă pe care o îndeplineaŭ acești bonzĭ a rămas până azĭ—cu toate lămuririle cerute și căpătate — inexplicabilă și învăluită de ceață, pentru mine.

Și maĭ cu seamă aniversarea uneĭ zi marĭ—în calendarul lor,—la care am avut fericitul prilej să asist de asemenea, m'a impresionat într'un mod extraordinar. Șapte bayadere (la Romanĭ-Vestale) cu mantiĭ de borangic galben, carĭ staŭ câte-va zile pe an la fie care pagodă, veniră în acea zi memorabilă în pagoda care avea să mă maĭ găzduiască vre-o săptămână. Nu le-am putut vorbi aproape două zile. Dar a doua zi seara avea să fie ospățul sacru al bonzilor — un fel de cina cea de taĭnă — la care aveaŭ să participe și ele și la care am avut norocul să iaŭ și eŭ parte... Pot spune maĭ înainte de toate că eraŭ foarte ignorante — deșí acest amănunt nu m'a nemulțumit de cât în clipa când l'am constatat, — însă eraŭ cu o singură excepție, — minunat de seducătoare și de voluptoase.

Am sfârșit seara prin a mă îndrăgosti de două din ele, din care cauză n'am adormit de cât în zorĭ. A doua zi am întâlnit pe unul din bonzĭ, tânăr și maĭ vorbăreț, care — întrebându-l, mi-a răspuns că bayaderele din pagodele lor pot uneorĭ fi și femeĭ — nu numaĭ virgine.

M'a surprins seriozitatea și aerul naiv cu care mi-a spus aceste lucrurĭ, dar i-am mulțumit, maĭ cu seamă pentru că mi a spus o veste minunat de plăcută:

— Spre seară, imediat după asfințitul soareluĭ, o parte din ele [va eși să se plimbe prin poiana din spatele pagodeĭ, unde 'șĭ vor face și rugăciunea de seară.

Mi-am pus încă odată mâinile cruce— în semn de mulțumire—și m'am despărțit de el vesel și nerăbdător la ideea uneĭ aventurĭ de dragoste.

Spre seară am eșit cu tovarășul meŭ de drum, saŭ maĭ bine zis cu tovarășiĭ meĭ — căcĭ luasem și câinele, și afară i-am spus gândurile carĭ îmĭ cutreeraŭ capul, prietenuluĭ meŭ, curios să aflu ce 'mĭ va răspunde și ce atitudine va improviza în fața unor asemenea intențiunĭ .. frauduloase.

Cu mirare l'am auzit că aprobă până la un punct pornirea mea, de oare-ce «e firesc lucru pentru mine care am o educație ,,anormală'' și care n'am o virtute reală, etc.,.»; făcea însă oare-carĭ rezerve în ce privește moralitatea bayaderelor, ceea-ce mi-a întărit convingerea că orĭ-ce act așĭ face, nu poate căpăta numele de sacrilegiŭ.

După câte-va clipe m'am despărțit de el, căcĭ zărisem printre ramurile unor arbuștĭ siluetele mlădioase și zvelte a treĭ bayadere. Cu multă codeală și ceremonie—după circumstanță,—le întâmpinaĭ, urându-le ca și a doua zi soarele să le scalde chipurile lor frumoase în valurile luĭ de raze,—și alte nimicurĭ convenționale. Ele nu părură nicĭ surprinse nicĭ stingherite de întâlnirea aceasta și îmĭ dădură chiar voie să mă plimb cu ele.

Ne-am depărtat binișor de pagodă, vorbind alene despre slujba lor religioasă. Le-am lăudat mișcările pline de grație din timpul slujbeĭ, le-am examinat, îmbătându-mă de admirație, în fața lor, până ce m'am hotărât... Și am apucat brațul celeĭ maĭ zvelte spre a-ĭ arăta cum se estompaŭ ultimile pâlpâirĭ roșcate ale amurguluĭ, și spre a-ĭ pune în deget un inel frumos de aur, cu un scânteetor rubin roșu ca para — pe care îl cumpărasem în Calcuta. Mișcarea nu-mĭ fu. saŭ păru că nu e observată, căcĭ se făcuse noapte de-abinelea și *aleasa*—după ce mă privi odată cu strălucitoriĭ și adânciĭ eĭ ochĭ negri, îmĭ strânse la rându-ĭ—în semn de mulțumire, brațul..; — mă simțeam într'al nouăsprezecelea cer.

De odată însă se opriră toate și'mĭ spuseră că—în conformitate cu uzul lor, trebuiaŭ să se despartă — maĭ întâĭ de mine și apoĭ toate, una de alta, spre a'șĭ face rugăciunile, având ca în urmă să se înapoieze la culcare.

Era tocmaĭ minunatul prilej pe care nicĭ nu îndrăznisem să'l visez, și decĭ mă depărtaĭ în direcția pagodeĭ spre care o pornise și aleasa mea.

Aventura dorită și neașteptată era aceea și trebuia decĭ să merg până la capăt. Ne-am plimbat în preajma pagodeĭ pînă noaptea târziŭ, când—spre a nu'șĭ nelinișți tovarășele, amica se retrase cu făgăduială solemnă de a mă întâlni și a doua seară, la un loc pe care mi-l desemnă. Am dormit, după acea noaptea dintr'o mie și una, un somn nespus de rar.

In serile următoare numaĭ știŭ dacă am trăit aevea, saŭ în vis. Auzisem că sunt unele indiene—bayadere maĭ ales, a căror patimă aprinsă de un bărbat rafinat, nu maĭ are marginĭ. Atuncĭ m'am putut convinge de temeiul solid al acesteĭ versiunĭ.

De groază dulce, de spaimă copilărească, de frică de viitor, a trebuit să fug după 10 zile, dimineața, pe ascuns, în capitală, împreună cu tovarășiĭ meĭ de drum—foarte îngrijațĭ; dar acolo în Lhassa mă așteptaŭ noĭ aventurĭ, noĭ primejdiĭ și ciudățeniĭ, carĭ merită să fie împărtășite tuturor celor carĭ n'aŭ avut fericitele și nefastele (!) mele prilejurĭ.

Decĭ voĭ continua curînd descrierea șederiĭ mele în Tibet, și maĭ cu seamă în metropola budhismuluĭ lamaic: Lhassa.

N. Flinț

Un Balon la Polul Nord

— Urmare —

Acesta de altfel nu aștepta răspuns; era obișnuit să vorbească fără să fie ascultat și de aceea continuă:

— Ințelegețĭ așa dar emoțiunea?... Această verificare supremă și decisivă a observațiilor mele precedente, a calculelor mele de paralaxe... De sigur, atuncĭ când ilustrul d-tale compatriot Leverrier, scumpul meŭ comandant, ișĭ îndreptă telescopul spre punctul ceruluĭ unde aștepta să vadă pe «Neptun» a căruĭ existență o ghicise prin calculul perturbațiunilor luĭ «Uranus», el n'a avut o emoțiune care să se compare cu a mea. Gândește-te că...

— Mă gândesc, maestre, zise George Durtal, continuându-șĭ mereŭ instalarea aparatuluĭ salvator, mă gândesc că nu o să maĭ aĭ timp de cât spre a-țĭ transporta aparatul în peșteră, dacă voeștĭ ca el să fie găsit într'o zi.

— Dar calculele mele...

— Păstrează-le spre a le verifica în altă parte... Dar, crede-mă, nu trebue să ne gândim de cât la faptul de a ne înălța cât maĭ repede de aci.

Tot vorbind ast-fel, tânărul ofițer scoase dintr'un cufăraș un pachet gălbuĭ de mătase impermeabilizată, se urcă pe frânghiĭ spre a-l adapta la o gaură de aceeașĭ diametru, practicată în balon și terminată printr'un sul la fel. După ce sfârși aceasta, fixă la cea-l'altă extremitate a pachetuluĭ de mătase tubul antica meră, cum îĭ zicea doctorul Petersen...

— Acum fițĭ atențĭ! zise el, deschid. Preparațĭ cele-lalte tuburĭ și urcați-le pe toate maĭ dinainte în nacelă.

Și cu cea maĭ mare băgare de seamă, învârti roata de aramă.

O sforăitură teribilă se produse. Era cu adevărat, după comparația savantuluĭ, o uzină care se pune în mișcare. După câte-va momente, acul manometruluĭ se urcă de la 0 la 75 și un alt arătător, care nu fusese remarcat la extremitatea opusă, începe să sară dealungul graduărilor paralele.

— Trebue să așteptăm până va ajunge la gradația $2^1/_4$ subliniată cu roșu, zise ofițerul.

Și încet el deschise robinetul gradat.

Manometrul și arătătorul dispăreaŭ văzând cu ochiĭ sub stratul gros de promoroacă ce se formase la suprafața aparatuluĭ arătând că înăuntru e un frig spăimântător.

Dar în curând pachetul de mătase se umflă, și stofa se întinse cu atâta violență că luĭ George îĭ fu teamă să nu se rupă. Era o presiune foarte mare.

Dar rezistă, și gazul eșind din această închisoare unde de 13 anĭ fusese ținut captiv, trecea în *Patria* cu o repeziciune de necrezut.

In curând învelișul balonuluĭ începu să se întindă și, spre a permite hidrogenuluĭ să ia locul aeruluĭ care se introdusese în mare cantitate spre a păstra permanent *Patrieĭ* forma sa, locotenentul desfăcu una din cele două supape inferioare spre a înlesni evacuarea.

Această operațiune făcută, nu maĭ rămânea de cât să aștepte rezultatele.

— Dacă nu o să bată vântul, zise George Durtal, apropiindu-se de Cristiana, suntem salvațĭ.

— Salvațĭ de Andrée, zise ea. Sărmanul Andrée! Par'că ar fi lăsat cu limbă de moarte să ne folosim de el!..

Și ca și cum i-ar fi venit o ideie subită:

— Dar cât timp crezĭ că ne trebue spre a fi în stare să pleeăm?...

— Pentru ca balonul să capete tot gazul de care are nevoe, ne-ar trebui multe ceasurĭ. Dar ca că ne ridicăm toțĭ șease fără aparatul doctoruluĭ, fără sanie și numaĭ cu o parte din proviziunĭ ne va trebui două ore, poate maĭ puțin...

— Sărmana sanie! lasă-mă să o conduc în peșteră. Iĭ datorim multe. Cine știe dacă nu va putea să aducă alte serviciĭ celor carĭ vor veni după noĭ?..

Gura peștereĭ nu e de cât la o sută de metri, dar poate că va trebui să fie mărită spre a putea să treacă prețiosul vehicul. Și o vagă neliniște cuprinse pe tânărul ofițer.

Și se învinui că lăsase pe Cristiana să se ducă cu sania.

Dacă i-se va întâmpla ceva!..

Gazul continua să se producă. Un prim tub se epuizase; în locul luĭ fu adus un al douilea și operația continuă. Hidrogenul gonea aerul din balonașe, și după întinderea cablurilor, se ghicea repede o creștere a forțeĭ ascensionale.

Depresiunea barometrică se oprise. O ușoară oscilație se produse în masa aerostatuluĭ.

Această oscilație era un prim avertisment al vântuluĭ.

Ofițerul inspectă mașina și privi marele zid de ghiață.

— De nu s'ar lovi vre-o helice de zidul ăsta când ne vom înălța, se gândi el.

Și se gândi la precauțiunile pe carĭ le lua la Moissons, la Chalais, când scotea dirigiabilul din hangar. Văzu pe pilotul Juchnies supraveghiând echipele aerostatierilor, pe inginerul Julliot consultând anemometrul. Involuntar îĭ veni o reflecție:

— Dacă ne-ar vedea aci!

Totul depindea de direcțiunea pe care putea să o aibă acest vânt, al căruĭ suflu antemergător se anunța deja, căcĭ o a doua oscilare, maĭ mare, maĭ lungă făcu să se încline nacela.

— Sir James, d-ta să preparĭ saciĭ cu lest și să fiĭ gata cu cuțitul spre a-ĭ tăia când voĭ da semnalul... D-ta eștĭ însărcinat cu aceasta. Cât despre doctor, d-luĭ să arunce tuburile goale, dar numaĭ când voĭ spune eŭ... D-ta, d-nă Elliot — te rog să mă erțĭ că-țĭ daŭ o însărcinare, — te conjur să cauțĭ pe d-ra de Soignes și să o aducĭ cât maĭ repede...

Apoĭ, aplecându-se în afară, strigă:

— Doctore!.. Repede, am nevoe de d-ta.

In vocea sa era un accent de autoritate pe care nimenĭ nu i-l văzuse până acum.

Apropierea pericolului deșteptase în el pe șeful răspunzător.

— Iată-mă, zise Petersen, dar voesc să duc instrumentul în peșteră: e lucru de un sfert de oră.

— Acest sfert de oră poate fi mai bine întrebuințat aci. Te rog observă din ce parte bate vântul?

Chestiunea era în adevăr însemnată și din nacelă era cu neputință să fie rezolvată.

Savantul se depărtă ca la vre-o cinci-zeci de metri, stătu un moment în observație și se întoarse declarând:

— Vântul bate din spre Groenlanda.

O încrețitură adâncă se ivi pe fruntea tânărului ofițer. Direcția aceasta ca și aceea a Spitzbergului erau acelea de cari se temea mai mult.

Era mai întâi greutatea de a trece zidul de ghiață fără să se lovească și apoi imensele spații necunoscute cari se întindeau până la strâmtoarea de Behring...

— Doctore, vezi ridicându-se nacela?...

— Nu. Extremitatea trepiedului de susținere a intrat în ghiață. Nu constat nici o săltare.

Boabe de sudoare îmbrobonară fruntea lui George Durtal. Nacela nu se ridica și mai rămânea să se îmbarce încă trei persoane... Forța ascensională era încă insuficientă.

Sir James golise al patrulea tub. Partea dinainte a balonului își relua profilul în formă de cioc.

De o dată George Durtal fu coprins de neliniște.

Dacă se va ridica de o dată balonul, smulgând ancora pe care Bob Midy o vârâse cu grije într'o scobitură a zidului de ghiață!..

Era un lucru puțin probabil, dată fiind greutatea enormă a tuburilor pline și goale grămădite în nacelă și de cari ofițerul spera să se servească ca prim lest la plecare. Dar ceea ce forța ascensională n'ar fi putut încă să facă, ar fi putut să săvârșească o subită bătae de vânt. George Durtal strigă desesperat:

— Cristiano!..

La rândul său americanul, înspăimântat de o nouă oscilație a aerostatului, strigă puternic pe soția sa.

Cele două femei însă nu apăreau. George Durtal escaladă marginea nacelei.

— Rămâi aci, comandante, mă duc să le caut...

— Nu, sir James: continuă să supraveghezi operațiunea. Mă întorc acum...

La piciorul scărei George Durtal găsi pe Bob care aducea ultimul tub. Când negrul îl puse în nacelă, ofițerul rugă pe American să-i ordone să dea jos unul gol.

După aceasta, tânărul ofițer porni repede spre peșteră.

Cele două femei nu auziseră că fuseseră chemate: se rugau...

— Cristiano! haide, repede, te rog... Trebue să ne îmbarcăm.

Se ridică și mistress Elliot imitând-o arătă lui George Durtal un portofel în colțul căruia era o cifră în aur.

— Am găsit portofelul ăsta sub capul acestuia, zise ea arătând cadavrul cu barbă blondă. Uite-te la cele două litere F A. Nu cunosc pronumele lui Andrée, dar acel A nu mai lasă nici o îndoială... Acesta e de sigur Andrée.

Apoi după ce George Durtal, în urma dorinței stăruitoare a logodnicei sale de a grămădi cât mai multă zăpadă la intrarea peșterei spre a împiedica vre-un urs să intre și să distrugă toate urmele din acea grotă, plecară luându-și un emoționant ,,adio" de la Andrée.

Acum aerul înghețat le biciuia obrajii, ceața se împrăștia și de după promontorul de ghiață pe care era înfipt drapelul lui Andrée, aerostatul le apărea în întregime. El se balansa și începuse să se ridice pe lângă zidul de ghiață care nu-l mai adăpostea, fiind-că uraganul bătea din altă parte.

Din direcția Spitzbergului se văzu fulgerând, și după câte-va secunde se auzi un tunet asemănător unei pocnituri de pușcă îndepărtată.

Americanul făcea din nacelă gesturi desperate și strigătele sale, amestecate cu acelea ale d-nei Elliot și ale savantului, nu se mai sfârșiau.

Intr'o clipă cei doui tineri ajunseră la scara balonului și George Durtal lăsă pe tânăra fată să se sue înaintea lui.

Nacela se ridica și se lăsa în jos iar acoperișul ei la un moment se lovi puternic de zidul de ghiață.

Sgomotul pe care îl producea gazul, arăta că, cu toată mărirea manifestă a forței ascensionale, Americanul nu întrerupsese operația umflărei balonului.

— In sfârșit! ați venit, zise el, când George Durtal sări în nacelă. Suntem cu toții. Nu mai putem pierde nici o clipă. Ce e de făcut?

— Cu toții? zise ofițerul. Nu, Bob nu e aci, supraveghează ancora. Spune-i să se urce, sir James.

Acum, urmă el, să aruncăm succesiv tuburile goale. Câte mai sunt?

— Mai sunt șeapte, iată-le...

— După ele vom arunca restul, și apoi, dacă va fi necesar, tuburile pline... ultimele...

— Rămân trei... Dar înclinările astea ale nacelei sunt oribil de periculoase... Ține-te bine, Cornelio!

— O să ne înălțăm destul de repede, zise ofițerul, pentru ca nacela să nu se frece de zid, din cauza helicei. Sir James, d-ta o să tai frînghia ancorei, când ți-oi spune. D-ta, doctore, ajută-mă să svârl afară aceste tuburi.

Succesiv, cele șeapte tuburi goale fura asvârlite. In momentul când voia să arunce ultimul, un nou tunet se produse, mult mai aproape, și întreg orizontul fulgeră.

Uraganul sosea în galop.

Restul de ceață se împrăștie în câte-va minute și banchiza se întinse dinaintea ochilor aeronauților imensă și dungată de reflexe electrice.

Spre stânga, în partea opusă promontoriului lui Andrée, ghețarul se prelungea într'o linie care se pierdea în albeața depărtată.

— Văd «Sirius» cu ochiul liber! strigă doctorul. Iată și pe «Polux»! Ah! dacă aș avea instrumentul!

— Sacii de lest acum!

Erau în număr de două-zeci, reprezintând o greutate de aproape 200 kgr. Americanul tăiă pe rînd sforile cu care erau prinși de marginea nacelei și-i asvârli în zăpadă fără ca nacela să se ridice.

Or, atâta timp cât ea nu trăgea continuu de frânghia ancorei, nu se putea spera ca ascensiunea să se facă așa de repede în cât să se evite lovirile de zidul de ghiață, de care se temea atâta George Durtal.

— Cristiano, zise el, te conjur, intră sub cort. O să se producă ciocniri cari ar putea să te svârle afară. Nu pot să fiu liniștit, dacă trebue să mă trem pentru tine.

Ea ascultă, se duse lângă Americană și ofițerul privi în juru-i ceea ce-i mai rămânea să arunce.

Mai erau acolo trei tuburi de hidrogen solidificat; după astea, veneau materialul balonului și aprovizionările expedițiunei.

In timpul acesta doctorul era foarte mâhnit și-și manifesta părerile de rău prin vorbe spuse aparte.

— Steaua polară este acum vizibilă cu ochiul liber... colo, ascunsă de această masă stupidă. Mi-aș da toate diplomele să pot face o observație de un sfert de oră. E o fatalitate!

Dar se întrerupse. Un tunet de o putere neauzită isbucni la zenit și balonul fu luminat fosforescent. Un miros caracteristic, acela al ozonului, consecutiv căderei trăsnetului, umplu atmosfera.

Fulgerele urmară dese și George Durtal nu se putu opri să exclame înspăimântat:

— De n'ar lua foc balonul!

De odată nacela se ridică de la pământ lovind zidul de ghiață.

Dar stofa balonului va rezista ea

oare la asemenea încercărĭ? Gazul, comprimat prin aceste ciocnirĭ repetate, nu va face el oare ca supapa să fie svârlită în aer? Şi cablurile metalice, slăbite din cauza friguluĭ, nu se vor rupe?

Eraŭ atâtea întrebărĭ neliniştitoare pe carĭ şi le punea George Durtal în momentele acestea de spaimă.

— Dar aĭ tăiat frânghia? întrebă înfrigurat ofiţerul.

— Trebuia, comandante.

— Dar Bob?.. Nu e acolo?..

Americanul nu răspunse nimic.

Acum nacela ajunsese în vîrful zidului. Dar în momentul când elicea era să se atingă de ghiaţă, George Durtal zări, acăţat de una din braţele sale, un corp care se svârcolea cu putere.

Era nenorocitul negru care fiind lăsat să păzească ancora, fusese uitat acolo şi care de frică să nu rămâie jos în momentul plecăreĭ, se agăţase de tuburile de susţinere ale aerostatuluĭ.

In timpul trecereĭ zidului de ghiaţă, prin loviturĭ de picior viguroase, el evitase ca elicea şi axa *Patrieĭ* să se lovească—lucru de care se temea atâta George Durtal.

Dar când nacela trecu de zid, se culcă şi Bob Midy, nevoit să-şĭ părăsească punctul de sprijin, dispăru.

George Durtal nu putu să-şĭ reţină un strigăt de oroare.

— E greşala d-tale, sir James, dacă acest nenorocit a pierit. Trebuia să-l chemĭ înainte de a tăia frânghia ancoreĭ; n'aĭ făcut aceasta!

Vocea tânăruluĭ tremura de mânie şi emoţiune. Cristiana care eşise din cort auzind cele ce se întâmplaseră, adăogă:

— E răŭ, sir James, foarte răŭ!

Americanul ridică capul. Sensibilitatea acestor francezĭ îĭ părea cu totul ridiculă în asemenea momente. El ţinea la Bob ca la un câine bine dresat, dar nu-ĭ acorda maĭ multă valoare de cât unuĭ câine. In clipa aceasta de luptă pentru viaţă, viaţa acestuĭ negru nu însemna nimic.

In sfârşit pierderea aceasta nu-l privea de cât pe el.

Nu era de alt-fel timpul acum să-şĭ facă recriminărĭ.

Dar forţa ascensională era hotărât încă neîndestulătoare şi, maĭ la urmă, ofiţerul nu putu să nu se gândească că cruzimea anglo-saxonuluĭ era salvarea lor a tuturor, căcĭ cu greutatea negruluĭ în plus ar fi avut şi maĭ multe neajunsurĭ.

Dar trebuia să maĭ uşureze nacela cu o sută de kilograme şi fiind-că nu voise să sacrifice cele treĭ tuburĭ de hidrogen ce maĭ rămăseseră, mult maĭ preţioase de cât lucrurĭ de ale hraneĭ, George Durtal făcu semn doctoruluĭ să-ĭ ajute să arunce una din cele treĭ lăzĭ cu mâncare.

— Asta nu se poate! strigă mistress Elliot.

Ca o bună Americană, dovedi că nu-şĭ pierduse capul în momente critice, căcĭ, graţie eĭ, se aruncă o ladă de ustensile în loc de a se arunca o ladă cu de-ale mâncăreĭ.

Şi în momentul acesta George Durtal îşĭ aruncă privirea spre aparatul de telegrafie fără fir.

La ce le-ar fi servit oare acesta în regiunile pustiĭ în carĭ se afla acum *Patria*?

Şi scoţând pe rând din alveolele lor maĭ mulţĭ acumulatorĭ greĭ, îĭ asvârli afară.

Era gata să procedeze la fel şi cu aparatele de transmisiune şi recepţiune, când doctorul îl apucă de braţ şi-ĭ arătă barometrul:

— 90 metri... Ne urcăm...

— George Durtal se aplecă; peisagiul îngheţat defila acum sub nacelă cu o viteză vertiginoasă.

Cu privirea pierdută spre orizontul care fugea, doctorul Petersen îşĭ simţea sufletul plin de părerĭ de răŭ. Ce de subiecte de studiĭ, ce de descoperirĭ îĭ scăpaŭ!

Cum nu putea el să se oprească în mijlocul acestuĭ haos, în care nenorocitul negru murea de foame şi de frig, spre a surprinde secretele formaţiuneĭ *icefieldilor*—dezastre polare şi sub-marine!..

(Va urma).

ATACAŢI DE CAIMANI

Un negustor francez cu soţia luĭ, urcaŭ Senegalul cu o barcă condusă de 3 negri.

Lovindu-se de un pom ce plutea deasupra apeĭ barca se crăpă şi negustorul cu soţia sa se refugiară scăpând pe o mică insulă. In timp ce negriĭ reparaŭ barca, fură atacaţĭ toţĭ de o bandă de caimanĭ. Un nefericit negru căzu prada monştrilor. Ţipetele luĭ şi ale soţieĭ negustoruluĭ atrase nişte tiraliorĭ francezĭ carĭ goniră oribiliĭ monştriĭ prin focurĭ de puşcă.

Negustorul francez scăpă împreună cu soţia sa numaĭ cu spaima. Trebuiră însă să plătească cu banĭ nenorocitul sfârşit al celuĭ de al 3-lea negru.

N. Ionescu.

Poşta Redacţiei

D-luĭ A. Bensim. — Am primit aventurile celebre, dar a'ţĭ face bine să ne spuneţĭ de unde le-aţĭ tradus. Ne maĭ puteţĭ trimite.

D-luĭ Hagi-Iştefan, din R.-Vâlcea. — Nu putem publica începutul până nu avem sfârşitul. Trimiteţĭ toată bucata.

CĂTRE CITITORI

Anunţăm pe cititoriĭ noştri că vom publica orĭ-ce articole interesante privitoare la călătoriĭ saŭ vânătorĭ, în ţară saŭ străinătate, ce ne vor fi trimese.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate direcţiuneĭ **«Ziaruluĭ Călătoriilor»**, *strada Brezoianu, 11, Bucureştĭ.*

LA 21 MARTIE

se va face tragerea frumoaselor premii ce oferim gratuit abonaților la

„Ziarul Călătoriilor"

Acest ziar care apare în fie-care Marțĭ, în 16 paginĭ și se vinde cu 10 banĭ numărul, este singurul ziar din țară în acest gen.

In el se găsesc descrise toate întâmplările de pe mare și de pe uscat; aventurile cele maĭ îndrăznețe; curiozitățile cele maĭ interesante; în sfârșit,

„Ziarul Călătoriilor"

care publică în același timp și treĭ romane de senzație, este ziarul cel maĭ **instructiv și distractiv.**

La tragerea de la 21 Martie abonațiĭ participă la următoarele premiĭ de valoare:

1) **Un elegant pat de bronz**, cumpărat de la cunoscutul magazin «Industria Metalică» Marcu, Bucureștĭ, bulevardul Elisabeta No. 8, cel maĭ eftin și bine asortat din toată țara în mobile de bronz și fier.

2) **Una pușcă de vânătoare,** foc central, cu două țevĭ, cal. 12, țeava din stânga choke-bore, cheia de deschidere între cocoașe.

3) **Un pistol automatic,** de buzunar cu 6 focurĭ, demontabil instantaneŭ cu mâna, în 3 bucățĭ, englezesc, de la renumita fabrică «Webley-Scott» care cântărește numaĭ 300 grame și întrebuințează cartușe cu iarbă fără fum și glonț metalic, având un tir până la 200 metri.

4) **Una carabină de salon,** «Flobert» 6 m. m. pentru glonț și alice.

Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin de arme și munițiunĭ din Capitală, B. D. Zisman, furnisorul curțeĭ regale, Bucureștĭ, 44 calea Victorieĭ.

5) **Un gramofon perfecționat,** cu pavilion mare, mișcător, în formă de floare, braț acustic și diafragmă pneumatică de concert, împreună cu 6 plăcĭ, cumpărat de la marele magazin de muzică «Jean Feder», Bucureștĭ, calea Victorieĭ 54.

6) **Una mandolină de palisandru,** ornată cu sidef.

7) **Una vioară de paltin,** model Stradiwarius, complect montată cu abanos, adevărate instrumente de concert, ambele cumpărate dela magazinul general de muzică «La Harpa», Bucureștĭ, str. Colțeĭ 5.

8) **Un prețios ceasornic remontuar,** de buzunar pentru bărbat, placat aur sistem american.

9) **Un frumos inel de aur,** pentru damă, cu un rubin și două diamante, cumpărate de la cunoscutul magazin de ceasoarnice și bijuteriĭ «Ceasornicăria Colțeĭ», strada Colțeĭ 31.

10) **Una bicicletă Iolanda,** marca cea maĭ bună.

11) **Un biuroŭ de stejar,** cu 5 cutiĭ, foarte elegant, cumpărat de la magazinul I. Wiedeman, bulevardul Elisabeta No. 7.

12) **Două lăzĭ cu sticle de lichiorurĭ fine,** cumpărate de la renumita destilerie *Ch. Bresson,* str. Dr. L. Varnali 12 și 14.

13) **Un aparat de stins foc „Pluto"** recunoscut de toate autoritățile ca cel maĭ bun, cumpărat de la cassa M. Carniol Fiul, din Bucureștĭ strada Carol I No. 30.

Prețul abonamentuluĭ: 5 lei pe un an, 2.60 pe 6 lunĭ

La această tragere participă toată lumea care se va abona până în ziua trageriĭ.

Anul XII.—No. 671. 10 BANI IN TOATA ŢARA Mercurĭ, 17 Martie 1910

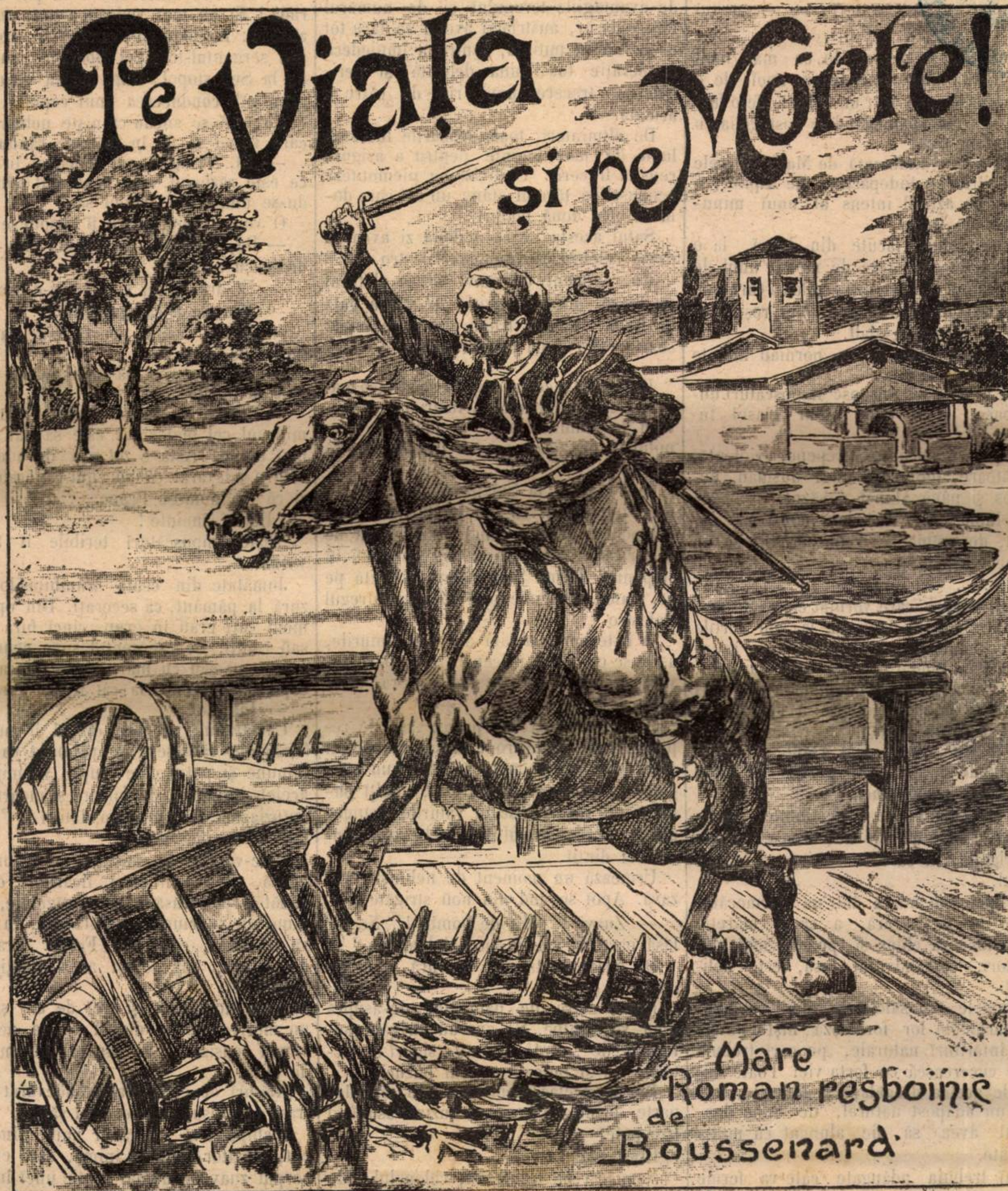
ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ŞI AL INTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Lei 5.—Pe un an în toată ţara
« 2.60 « 1/2 « « « «

Redacţia şi Administraţia
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Apare odată pe săptămână
— MARŢEA —

(Vezĭ pag 4200).

PE VIAȚĂ ȘI PE MOARTE!

ISPRĂVILE UNOR EROI

— Roman de aventuri războinice de L. BOUSSENARD —

PARTEA I.

Finul Regeluĭ

CAP. I.

Francezĭ și Piemontezĭ. — Lupta cu austriacii. — Caporalul Franc. — Copilul părăsit. — Asasinați!

Umflându-se din ce în ce maĭ mult din pricina topireĭ zăpezilor, apoĭ de o dată transformat într'un torent, de o furtună, un rîŭ spumegând se rostogolia cu sgomot la vale.

Era într'o dimineață de Maĭ; soarele auria vîrfurile îndepărtate ale Alpilor, și licăria pe azurul intens al unuĭ minunat cer de Italia.

Două podurĭ, făcute din bărcĭ, la o distanță de cincĭ-sute de metri unul de altul, tăiaŭ riul, și niște soldațĭ carĭ purtaŭ bluze albastre și pantalonĭ roșiĭ treceaŭ pe țărmul celălalt.

Și odată ajunșĭ acolo, porniaŭ înainte în pas gimnastic.

De o dată se pornesc împușcăturĭ numeroase, și se aude chiar glasul tunuluĭ.

Lupta se pornește, repepe, violentă, ucigătoare, împotriva unuĭ dușman numeros și până atuncĭ nevăzut.

E lupta!.. E răsboiul monstruos dar sfânt, de vreme ce trebue să salveze un popor oprimat.

. . . .

Rîul despre care vorbim este «Sesia», care străbate de la nord la sud fertila câmpie lombardă, înainte de a se arunca în Po. Soldațiĭ celor două armate, sunt francezĭ, aliațĭ cu piemontezĭ, carĭ vin să se lupte împotriva Austrieĭ pentru a delibera Italia.

E în ziua de 31 Maĭ 1859.

Trupele franceze iaŭ poziție de luptă pe un sol jos și umed.

E un pământ de o fertilitate prodigioasă, străbătut de numeroase canale de irigație, în care se cultivă maĭ ales orezul.

Trupele se mișcă într'un fermecător decor de primăvară, a căruĭ măreție impresionează chiar și pe ceĭ maĭ nepăsătorĭ; comandantul însă, este neliniștit.

Canalele, cu sălciile și ulmiĭ plantațĭ pe marginele lor formează niște puternice întăriturĭ naturale, pe carĭ trebuia să le cucerească cu forța vie. Toate stufișurile acelea drăgălașe și înflorite, formaŭ un adăpost natural, de unde dușmanul avea să fie alungat cu multă greutate.

Maĭ trebuia adăugate câte-va ferme izolate, ale cărora acoperișurĭ roșiĭ licăriaŭ icĭ și colo în mijlocul culturilor. Toate acestea deveniseră acum adevărate fortărețe din carĭ porniaŭ fulgere și tunete.

Prin urmare lucrurile se anunțaŭ destul de răŭ. Era evident că folosindu-se de avantagiile terenuluĭ și de număruI lor superior, austriaciĭ aveaŭ să facă tot ce le sta în putință, pentru a împiedeca o operație tot-d'auna delicată și periculoasă: trecerea unuĭ rîŭ de către o armată.

De altminterĭ, toate măsurile fuseseră luate de maĭ înainte pentru a asigura reușita trecerii. O diviziune piemonteză ocupase pe țărmul stâng un sat care domina cele două podurĭ.

Satul acesta, care a doua zi avea să devie celebru, se numea Palestro.

Un regiment de zuavĭ fusese alăturat pe lângă această divizie și stătea gata de luptă. Acestor trupe era încredințată soarta celor două armate aliate.

In timpul acesta armata austriacă manevra cu repeziciune. Austriaciĭ cunoșteaŭ de minune toate accidentele terenuluĭ și de aceea puteaŭ înainta fără să fie zărițĭ.

Iată-ĭ acum la Sartirona, un canal lateral important. Eĭ iaŭ în stăpânire unicul pod al acestuĭ canal, răŭ apărat de o baricadă slabă. In acelaș timp iaŭ în stăpânire ferma San Pietro, situată pe un platoŭ. de unde poțĭ domina întregul Palestro.

O baterie e instalată acolo și tunurile, ascunse cu multă pricepere, încep să reverse valurile lor de foc asupra celor două podurĭ.

Toate acestea se petrec așa de repede, încât Palestro e serios amenințat chiar din primul moment. Se aud strigăte de mânie și de durere; mulțĭ oamenĭ se rostogolesc în valurile spumegânde. Comandantul Duhamel e ucis printre ceĭ dintiĭ.

Urmează un moment de neliniște grozavă. Apoĭ se aud din noŭ strigăte:

— Zuaviĭ!.. Miĭ de bombe!.. Ne vor lăsa oare să pierim în halul acesta?!..

De odată austriaciĭ apărură aproape de tot.

Era o mare de baionete, de-asupra unor veste albe. Se auzeaŭ strigăte puternice de „ura". Nemțiĭ, sigurĭ de victorie, nu-șĭ puteaŭ stăpâni bucuria.

Dar în acelaș moment, ceva maĭ departe, printre arborĭ, se auziră răsunând trompete.

Eraŭ zuaviĭ.

Nemișcat pe calul săŭ, colonelul dădu câte-va ordine repezĭ. Treĭ companiĭ plecară înainte, în timp ce regimentul se formă în coloană de atac.

Trec treĭ momente. Colonelul strigă cu vocea răsunătoare:

— Inainte, braviĭ din al treilea!

De odată zuaviĭ, pe carĭ de un moment ofițeriĭ lor nu-ĭ maĭ puteaŭ stăpâni, plecară drept înainte.

Fu un adevărat vârtej. Alergaŭ de-a curmezișul câmpieĭ, fără să ție seamă de nicĭ un accident.

Colonelul căuta să-ĭ stăpânească:

— Aliniați-vă!—le striga dînsul.

Eĭ așĭ! Să atace zuaviĭ în pas de paradă! Eĭ nu maĭ vedeaŭ acum, nu maĭ auzeaŭ; înaintaŭ cu frenezie. In cap mergea sergentul-trompet Boudoin, un eroŭ de la Sebastopol. După aceea venea un grup sub conducerea unuĭ caporal.

Cu toțiĭ se sileau ca niște nebunĭ, fiecare voind să fie în primele rândurĭ.

— Eĭ, Tringlot, veĭ vedea și tu acum ce este războiul, zise caporalul adresându-se unuia din grupul săŭ.

O voce tremurătoare îĭ răspunse:

— Da, caporale, dar nu mă prea mândresc cu asta...

— Eĭ drace, nu cum-va țĭ-e frică?

— Mor de frică, caporale!

— Băete, când poartă cine-va uniforma de zuav...

— Da, dar vezĭ că mie nu-mĭ prea plac loviturile...

— Pentru ca să nu primeștĭ nicĭ una, mijlocul cel maĭ sigur este să daĭ tu cât maĭ multe. Asta e tot așa de adevărat cum e adevărat că eŭ sunt caporalul tăŭ și că mă numesc Franc.

„Haide, înainte!

Niște împușcăturĭ teribile îĭ tăiară vorba.

Jumătate din ceata trâmbițașilor căzură la pământ, ca secerațĭ. Din opt oamenĭ câțĭ eraŭ în grup, cincĭ fură ucișĭ saŭ rănițĭ. Dar sergentul suna acum din trompetul săŭ cu maĭ multă înfocare și caporalul Franc urla cât îl lua gura:

— Inainte!

Camaradul, pe care dînsul îl numise Tringlot, rămăsese în picioare ca prin minune și puțin câte puțin, în mijlocul aceleĭ atmosfere de fulgere și moarte, se entuziasmă. Alerga acum alăturĭ de Franc, fără să se maĭ teamă.

Câte-va fire de mustață, o umbră de barbă, niște ochĭ marĭ, licăritorĭ, o față vânătă, cu trăsăturile neregulate, dar pline de vioiciune,—acesta era, în câte-va trăsăturĭ, caporalul Franc. Era mic de statură, darĭ totușĭ avea înfățișarea unuĭ atlet.

Avea două-zecĭ și treĭ de anĭ și era un merit pentru dînsul că la această vârstă reușise să fie caporal într'un corp de elită.

Alăturĭ de el forma un adevărat contrast tovarășul și inferiorul săŭ.

Inchipuiți-vă un tânăr naiv, bine făcut, temător, bun la inimă, care era în corpul zuavilor numaĭ grație uneĭ întâmplărĭ.

Plecat cu șease luni mai înainte din satul său, Leon Sigaud fusese trimes mai întâi în Algeria într'un regiment de tren. Și fără ca cine-va să fi știut vre-odată pentru ce, fu detașat pe neașteptate în al treilea regiment de zuavi.

Acolo Leon Sigaud căpătă porecla de Tringlot. După cinci luni, cu toate că era încă zuav proaspăt și ar fi trebuit să rămâe în depozit, fu totuși trimes în Italia.

Și acum iată-l înaintând împotriva dușmanului, alături de bravul său caporal Franc.

... Detașamentul francez ajunse acum în fața unui canal larg.

Sergentul se opri un moment, se întoarse spre coloana sa și sună atacul.

— Afurisită țară de broaște! exclamă caporalul.

Tringlot făcu un pas îndărăt:

— N'am de loc poftă să mă înec! — murmură dînsul.

Dar o căutătură severă a caporalul îl hotărî.

Se aruncară cu toții în canal.

Apa le ajungea pînă la genunchi, dar cu toate aceste zuavii înaintau bărbătește.

De cealaltă parte a canalului, ascunși după niște stufișuri, stăteau austriacii.

Sub îndemnul entuziast al trompetelor, zuavii străbătură canalul și ca un uragan căzură asupra soldaților austriaci.

Peste un moment se auzeau strigăte de durere, răcnete desperate, mugete de agonie.

Pe lungime de mai bine de o sută de metrii coloana austriacă fu ruptă în două, zdrobită.

Divizia Burbaki, îngrămădită pe țărmul drept al Sesiei, era acum în afară de ori-ce primejdie.

Din zece mii pe guri porniră strigăte entuziaste:

— Bravo! bravo!

In timpul acesta, Piemontezii din Palestro rămâneau mereu sub amenințarea celei de a doua coloană austriacă.

Din instinct, zuavii înțeleseră că nu'și făcuseră datoria de cât pe jumătate și că trebuiau să alerge acuma în ajutorul aliaților.

Plecară prin urmare înainte cu frenezia pe care numai succesul le-o putuse da.

Caporalul Franc strigă sergentului:

— Știi că pentru ziua de azi vom putea reclama medalia!

— Numai de-ami scăpa teferi până la sfârșit, fără îndoială că vom avea-o.

Mergând înainte dădură curind peste ferma de la San-Pietro. Ferma aceasta era ocupată de austriaci și valuri de foc distrugătoare porniau mereu din ea.

O luptă înverșunată se dăduse acolo; cadavrele zăceau în toate părțile.

— A! zise caporalul sunt bersaglierii, adică cum s'ar zice vînătorii din Piemont.

In adevăr, erau niște soldați de toată frumusețea, îmbrăcați cu multă îngrijire; dar se pare că aceasta nu fusese de loc un motiv pentru austriaci, cari îi măcelăriseră fără nici un pic de milă.

Sosirea zuavilor cari se repeziseră ca niște tigri, provoca o panică de nedescris. Cât ai clipi din ochi, ferma fu înconjurată, și soldații sfântului imperiu fură împrăștiați repede de tot.

Zgomotul infernal al luptei fu dominat de o voce puternică:

— Hei! voi de acolo! Să-mi dați foc colibei acesteia! Repede!

Era căpitanul Laroche, comandantul companiei lui Franc.

— Indată, căpitane, răspunse caporalul.

In timp ce austriacii fugiau ca și cum le-ar fi fript cine-va picioarele, caporalul puse un mănunchi de pae aprins în vârful baiotetei, și'l aruncă într'o magazie. Cei-l'alți soldați îl imitară.

Peste cinci momente, întreaga clădire era în flacări.

Numai clădirea care servia de locuință fermierilor rămase neatinsă.

Pentru ca să nu mai fie cu putință o reîntoarcere ofensivă a dușmanului trebuia ca totul să fie distrus.

Caporalul Franc puse mâna pe un nou mănunchi de paie, și se îndreptă spre această clădire.

In toate încăperile acestei locuințe domnia o dezordine nemai pomenită. Totul era răsturnat, zdrobit, ca de trecerea unui ciclon. Toate acele obiecte intime, adunate cu răbdare ani dearândul, și cari constitue bucuria unei familii întregi,—nu mai formau acum de cât un amestec inform, sau mai bine zis, o grămadă de sfărâmături.

Față de acest spectacol crud, care pentru un poet ar fi fost prilej de lungă reverie, caporalul rămase nepăsător.

— Așa e războiul; își spunea dînsul.

Camaradul său Leon Sigaud, zise și Tringlot, nu dădea semne de aceiaș nepăsare.

— Oare oamenii n'au alt-ceva mai bun de făcut de cât să se masacreze în modul acesta? murmură dînsul.

«Spune, caporale, n'am dreptate?

Dar Franc nu-l asculta.

Imbătat de mirosul prafului de pușcă, înebunit de lupta pe care o dusese, se repezi înainte, spre odăile din fund.

Ajunse ast-fel într'o încăpere din care porniau niște strigăte ascuțite de copil mic.

Ca prin farmec mânia soldatului se potoli. Pe jumătate mișcat, pe jumătate ironic, Franc exclamă:

— Un copil în asemenea loc și în asemenea momente! Sărmanul copil! Aș vrea să-l văd și eu.

In mijlocul unei grămezi de mobile distruse, era răsturnat și leagănul copilului.

Zuavul ridică repede leagănul; un copil, îmbrăcat în hăinuțe luxoase, striga cât îl lua gura.

Din instinct, zuavul îl ridică,—și acum, cu copilul într'o mână și în cealaltă cu carabina, rămase un moment nemișcat.

Dar nu putea rămâne multă vreme într'o situație care ar fi fost de un comic nebun, dacă n'ar fi fost așa de mișcătoare.

Copilul plângea mereu.

— Hei, murmură zuavul, rele momente ți-ai ales, micuțule, pentru a face cunoștință cu mine... Eu nu sunt de meserie doică și nici n'am vocația de doică de copii!

,,Drace!.. In mijlocul unei lupte!.. Nu, nu pot!..

,,Și cu toate acestea, dacă te voiu lăsa aici, de sigur că vei arde ca un șoaricel sau vei fi zdrobit de obiectele care se vor rostogoli peste tine. Ce denaturați trebue să fie părinții cari și-au părăsit ast-fel copilașul!..

De-odată se opri, emoționat:

— La una ca asta nu mă așteptam!

,,Cadavre!.. O femee tânără!.. Un bărbat în haine civile...

Și fără să părăsească copilașul, înaintă și examină cadavrele:

— Niște oameni bine îmbrăcați, cu mutre distinse, niște oameni bogați, fără îndoială. Trebue să fie părinții pe cari îi calomniam adineaori.

,,Spuneam adineaori: așa e războiul! Dar acesta nu mai e războî. E drept că femeia aceasta a primit un glonte în tîmplă, dar nu e un glonte de calibru...

,,Și bărbatul are un pumnal împlântat în inimă pînă la mâner!..

,,Aceasta nu este operă de soldați, ci operă de bandiți.

,,Aș putea jura pe ochii mei că nenorociții aceștia au fost asasinați.

,,Dar atunci copilul acesta, care nu poate să aibă mai mult decât un an, a rămas singur pe lume, orfan.

— Ce naiba să fac cu el?.. Nici cu mine nu-l pot lua, în mijlocul a treizeci de mii de soldați cari se masacrează, nici aici nu-l pot lăsa.

,,Trebue să-l iau cu mine. Dar cum?

De-odată Franc avu o idee. Iși desfăcu sacul pe care 'l purta la spate, legă copilul bine cu o curea în acest sac și îl puse iar la loc, după cum cereau regulementele.

— Foarte bine!—murmură dînsul;— peste câte-va momente vei fi legănat în pas gimnastic și vei auzi o muzică care cred că va face să-ți treacă pofta de plâns!

,,Voi spune căpitanului că am angajat un nou copil de trupă.

După aceea Franc dădu foc clădirei și alergă repede afară.

CAP. II

Copilul, adoptat de regiment, trecu repede în stăpânirea lui Tringlot, care era de mai înainte indicat pentru o asemenea sarcină.

I se dăduse numele de Victor Pales-

tro și avusese norocul să fie finul regelui, care voise să răsplătească curajul zuavilor.

In ziua aceea caporalul Franc, după ce se îngriji mai întâi de soarta copilașului, adică după ce observă cum îl îngrijea Tringlot, se adresă camarazilor săi :

— Acum să mergem la rege !

— O jumătate de oră după aceea, o delegație compusă din șease caporali, cei mai bătrâni din regiment, împreună cu Franc, cel mai tînăr, îmbrăcați în haine de paradă, se îndreptară spre cartierul general al armatei piemonteze și cerură favoarea de a vorbi cu regele.

Fură introduși într'un hangar, unde Victor Emanuel stătea pe o grămadă de pae și mânca cu poftă o farfurie de ,,polenta''.

Cei șeapte caporali prezentară armele. Regele se ridică și-i întrebă :

— Scumpi camarazi, ce doriți?

— Sire, răspunse Franc, după luptă, al treilea regiment de zuavi v'a numit caporal.

,,Gradul acesta vi s'a dat ca mărturie de stimă pentru persoana d-tale și de admirație pentru curajul d-tale. Am venit, sire, în numele regimentului, să vă anunț această promoțiune.

Plăcut impresionat, regele salută și răspunse cu vocea gravă :

— Caporal în al treilea regiment de zuavi !.. Primesc cu recunoștință ! Sunt mândru de această distincție, pentru că zuavii sunt cei dintâi soldați din lume.

,,Și sunt cu atât mai fericit, cu cât există și în trecut un asemenea caz în familia mea.

,,Odinioară, în Spania, tatăl meŭ, Carol Albert, lupta alături cu francezii. La asaltul de la Trocadero, tovarășii săi de arme, grenadirii din al 6-lea regiment de gardă, îi oferiră o pereche de epoleți de lână.

,,Vă mulțumesc, camarazi, pentru onoarea ce 'mi faceți azi.

Regele făcu cinste caporalilor cu câte un pahar și după aceea delegația franceză fu condusă de o delegație din regimentele italiene.

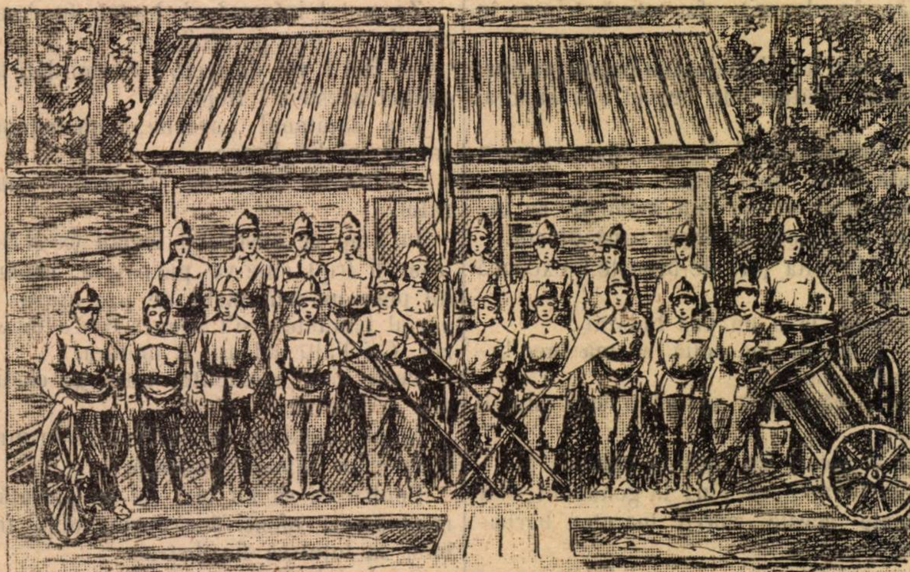
(Va urma).

POMPIERI DIN RUSIA

Anglia e țara sporturilor, prin escelență. Copiii sunt pregătiți din cea mai fragedă tinerețe, spre a deveni—mai târziŭ, bărbați agili și puternici. In Franța sunt de asemenea foarte multe societăți cari cuprind numeroși membri foarte tineri.

Rușii însă, numai de câte-va decenii, aŭ atins un grad de progres surprinzător în ce privește educația fizică a tinerilor; gimnastica a luat la e un avânt neașteptat. Copiii de prin școli aŭ înființat—sub conducerea unor profesori—special pregătiți, numeroase societăți de gimnastică.

Ceva mai mult. In orașul Riga s'a format din 20 de gimnastici—aleși dintre cei mai bine pregătiți, un corp de pompieri foarte respectabil. Acești pompieri —cari sunt fie-care, în vârsta de 11—16 ani, ma- nevrează pompele, scările și tulumbele cu o abilitate și sprinteneală-ne'ntrecute.

Tinerii pompieri aŭ un echipament complet

De curând, isbucnind un incendiŭ violent care a distrus complectamente o uzină de cauciuk din cartierul Perasca, unul din acești pompieri—sosiți cei dintâi spre a stinge focul, — anume Ivan Rowsky, în vârstă de 13 ani și jum., cu o forță și cu un curaj surprinzătoare, a reușit să salveze din flăcări o tînără femee, care—fără ajutorul lui, era să fie desigur, arsă de vie.

După cum se vede, acest sport—gimnastica—a încuviințat unor spirite ingenioase să aibă pentru un scop practic, ajutorul chiar al unor copii de vârsta acelor cari constituesc acest interesant și capabil corp de pompieri din Riga.

— r —

AVENTURI CELEBRE

Pățaniile unor români în America

II

La mormoni

In ziua următoare ei înaintară foarte puțin, pînă ce rănile li se vindecară din ce în ce mai mult. Merseră prin Munții Stâncoși, trecând peste prăpăstii și văi. Hrană găseaŭ din belșug. In văile adânci creșteaŭ stejari, fagi și tei ; înălțimile eraŭ acoperite cu brazi.

In seara a zecea a călătoriei, cei doui frați se aflaŭ pe un vârf al muntelui. Poposiră acolo. Când se deșteptară dimineața, voiră a se scobori în vale, când un condor enorm se repezi la William și începu să'l lovească cu aripele sale puternice, în cât îl dobori la pământ, ametit. Iohn se repezi cu cuțitul la vultur și începu să-l lovească cu disperare. Condorul îl lovi cu aripele și'și repezi ciocul asupra pieptului lui Iohn, care părea pierdut. Dar William se deșteptase din amețeală și văzând pericolul în care era fratele său, scoase revolverul de la brâu și'l descărcă asupra condorului. Din fericire lovitura nemeri bine, căci condorul căzu mort. Emoționați, cei doui frați se îmbrățișară.

Ziua trecu fără nici o altă peripeție. Seara se adăpostiră în o crăpătură a muntelui. In timpul zilei ei găsiseră o lance care aparținuse de sigur vre-unui indian ; deci, temându-se, ei — ca precauțiune, nu aprinseră focul, după cum făcuseră pînă atunci. Inainte de-a adormi, auziră afară glasuri. După sunetele lor neînțelese, ei cunoscură că sunt indieni. Se sculară iute și pândiră la intrarea peșterei, gata de luptă. Respirară mai liniștiți când văzură că indienii aŭ trecut mai departe. Rămaseră totuși deștepți și păzind până la ziuă. Dimineața o porniră înainte, ținând direcțiunea spre Nord, pentru că indienii luaseră direcția spre Vest. Erau plini de grijă, căci se temeaŭ mai mult de indieni de cât de toate câte aŭ pățit pînă acum.

Spre amiazi ajunseră, când urcând, când scoborând suișuri, la marginea unui părăiaș, care era împrejmuit pe maluri cu tufișuri înalte. Aci hotărîră amândoui să poposească. Ca să vâneze se fereaŭ, căci puteaŭ atrage atenția vre-unor dușmani.

De odată un strigăt îi făcu să sară în sus. Strigătul venea dindărătul tufișului apropiat. Surprinși, William și Iohn cercetară cu privirea printre ramuri și frunze. Doui indieni erau încăerați; unul mai tînăr, pe care celalt l'a surprins la pescuit era nearmat și amenințat de cel mai în vârstă, care avea în mână un tomahavc sclipitor. Indianul cel tânăr ar fi fost de sigur pierdut dacă un glonț al lui Will n'ar fi doborât la pământ pe dușmanul său. Cu mare uimire și cu mare bucurie alergă cel salvat prin tufiș și se află de odată în fața celor doui români, cărora le zise :

— Frații mei albi aŭ scăpat de la moarte pe Mizopas, șeful Navayosilor. Maizopas n'are să uite aceasta—zise tânărul indian, țintind cu recunoștință pe salvatorul său Will.

El aruncă încă o privire celor doui albi, ca și cum ar fi vrut să-și întipărească bine figurile lor în memorie, apoi disparu cu iuțeală în tufiș.

Iohn și Will porniră îndată și se grăbiră a lăsa în urma lor localitatea. In tot restul zilei, d'abia schimbară între ei câte-va cuvinte, uitându-se mereu îndărăt, așteptând în tot momentul să fie atacați de vre-o bandă de indieni. Ajunseră a doua zi fără, nici un accident, la Salt-Lacke City, orașul mormonilor.

Călătorii noștri credeau că aŭ scăpat de ori-ce necaz. Dar vai, cât de mult se înșelau! La început tinerii fură bine primiți de bizarii credincioși, al căror prim profet, Șmidt—ziceau ei—ar fi găsit că adevărata biblie nu se poate citi decât cu ochelari!

Mormonii credeau că cei doui sosiți au venit să treacă la credința lor «care conduce la D-zeu».

Dar când cei doui români respinseră această pretenție, fură priviți cu răceală și apoi cu ură. Negăsind la nimeni adăpost, fură nevoiți a părăsi acest oraș și a se îndrepta spre San Francisco.

— Ce ne vom face mai departe?—se întrebară cei doui frați când după amiazi lăsară în urma lor orașul Salk Lacke City.

Li se părea aproape imposibil de a se întoarce îndărăt în Omaha, pe drumul atât de obositor pe care l'aŭ parcurs, și se îndreptară deci spre drumul ce duce la San Francisco. Pe când mergeau pe malul lacului, care era cu totul lipsit de vegetație și avea o înfățișare tristă, văzură vre-o doui indieni cari dispăreau în câmpia de la marginea lacului. O luară deci spre Apus, pe drumul San Francisco-ului.

E straniu cum în acest mare lac, cu desăvârșire sărat, se varsă mulți afluenți cu apă dulce, fără ca apa lui să-și schimbe gustul sărat. Dar pricina o fi că sunt într'însul foarte mari cantități de sare.

Când înoptă, Will și Iohn poposiră, ascunși într'o vâgăună de stâncă, unde petrecură toată noaptea.

III

O lume a minunilor

Cei doui pribegi prinseră a doua zi niște păstrăvi, pe cari îi fripseră. Dar peștii aveau un miros particular și le produseră dureri de cap—cum de obicei produc peștii râulețelor din Ielowstone, unde se pot prinde cu mare ușurință foarte mulți, dar pe cari totuși nimeni nu vrea să'i mănânce.

Târziu, spre seară, ajunseră în apropierea mărei; aci fură uimiți văzând niște coloane înalte de fum. Erau «geiseri», cari țâșneau din terenul stâncos, la o înălțime de 40 de metri, pentru a dispare apoi. Prin împrejurimi nu se zărea nici o vegetație, deși localitatea nu era lipsită de vânat. Partea muntoasă de acolo a fost de mult declarată, din cauza frumuseței sale, paradisul natural al Americei de nord, și o ordonanță st așnică oprea chiar vânatul în acea parte.

Acolo sunt cruțați, până azi, bizonii, cari începuse să dispară, și s'a înființat nu de mult un parc pentru ei.

Seara se adăpostiră în una din multele peșteri ale muntelui. Din nou se sfătuiră spre ce parte să apuce, de oare-ce se aflau foarte depărtați de ori-ce locuință omenească.

Se hotărîră în sfârșit, în mod definitiv, să ia drumul Vestic, spre San Francisco. Aooruiră în sfârșit. Dar după câte-va ore se treziră speriați. Spre spaima lor, cei doui frați văzură peștera viŭ luminată și observară că dintr'o groapă din fundul peșterei eșea o flacără alburie, dreaptă ca o lumînare, iar crăpăturile peșterei erau iluminate ca de o văpae electrică.

Asta dură cam vre-o zece minute, apoi flacăra disparu. Cei doui frați se convinseră că fusese un fenomen vulcanic. Căutară în întuneric să descopere malul mărei, unde se simțeau mai în siguranță. D'abia se culcară, înveliți în mantalele lor, când un muget neobișnuit le lovi urechile și îi făcu iarăși să se ridice speriați. Totuși ei nu dădură seama de unde provenea mugetul acela, care creștea mereu. Imprejurul lor totul era cufundat în întuneric. Observară că apa înainta spre culcușurile lor și le inundase chiar păturile. Vâjiitul și mugetul creșteau într'una. Apa, care inundase malul, înainta spre ei caldă, fierbinte. Marea începuse să fiarbă în partea asta. Lucrul ăsta putea să omoare toți peștii.

Părea că spiritele peșterilor și ale mărei se uniseră să dea un concert înfricoșător de minunat, de frumos, de oare-ce în acelaș timp flacăra ce dispăruse, eși din nou din diferite crăpături ale muntelui și se înălța la cer, luminând clar marea spumegândă. Cei doui frați stăteau încă uimiți și înfricoșați, când deodată auziră un bubuit surd, care cutremură pământul de sub picioarele lor.

In acel moment o coloană de apă clocotindă țâșni la o înălțime de vre-o 70 de metri. Will și John abia avură timpul a se da în grabă la o parte, când coloana asvârlită în sus recăzu la pământ. In jurul lor se ridicau uriași ,,geiseri" ale căror ape erau colorate.

Pământul se cutremura mereŭ, iar Will și John căzură în genunchi și se rugară.

Peste un ceas bubuitul și zgomotul mărei scăzură și în acelaș timp secară și ,,geiseri".

Flacările se ascunseră și în cinci minute tot ce fusese mai înainte disparu.

Cei doui drumeți respirară ușurați. Cu toate astea ei nu îndrăsniră să se mai culce; de alt-fel nici n'ar fi mai putut dormi atât de mult îi iritase și-i emoționase straniul, înfricoșătorul și totodată frumosul fenomen.

In sfârșit se crăpă de ziuă și cei doui frați plecară repede din acest loc.

In timpul zilei coasta fu mai animată; pelicani, pescari și bâtlani foiau prin toate părțile. Urmărind cursul lui Yelowstone-river spre a eși din partea muntoasă, suiră munți înalți de 1500 până la 1600 metri și abia în a doua zi la amiază putură da în câmpie. La șes, cursul râului Yelowstone se umflase, încărcat de mulți afluenți veniți din Myo-ming. Impușcară câte-va gâște sălbatice. Apoi întinzându-se pe iarbă, adormiră liniștiți.

IV

O luptă cu indienii

Cât timp aŭ dormit nu-și putură da seama bine, dar Will se sculă de-odată și scoase un țipăt care deșteptă și pe Iohn. La lumina lunei ceea-ce văzură le inspiră o groază de nedescris. Un indian dăduse crăcile la o parte și se uită spre partea unde dormeau ei. La strigătul lui Will, el disparu numai de cât. Apucară în grabă armele și spionară printre ramuri. Luna lumina iarba, florile și tufișurile. Nici urmă de indian nu se mai zărea; totuși Will văzuse deslușit un indian.

Fără îndoială nu fusese singur. Dar să vie! Se puteau apăra foarte bine. Numai un singur lucru îi îngrija. Provizia de cartușe era aproape de sfârșit.

De-o dată Will auzi o săgeata șuerând pe de-asupra capului său. D'abia avură timp de a se întinde la pământ când o ploaie de săgeți trecu pe d'asupra lor. Totuși se părea că aceste ostilități aŭ un alt scop, căci totul încetă; nici un sgomot nu denunță că inamicii ar fi prin apropiere. Cu toate astea cei doi frați erau siguri că inamicii nu sunt nici la 20 metri de acolo. Dimineața sosise și tot nu se zărea nici picior de inamic. In dosul lor era râul, în fața tufișurilor. Pe râu se vedeau caicile indienilor cari se bălăbăneau mișcate de curent pe malul râului. Foamea și setea îi siliră să părăsească locul și spre mirarea lor nu fură de nimeni atacați. Iși alinară setea,

împuşcară o gâscă şi pe când Will dejuna, Iohn, veghia cu puşca în mână, iar apoi mâncând şi Iohn, Will îi ocupă postul de pândă.

Pornind, urmară cursul râuluî, de-alungul maluluî drept. O săgeată sfâşia urechia luî Iohn. Iute ca fulgerul săriră ceî doî fraţî în dosul unor blocurî adăpostitoare.

Eraŭ indieniĭ! Veneaŭ de la fluviul pe care umblaseră cu caicele şi se apropiaŭ de ceî doî drumeţî. Eraŭ vre-o 20 la număr. Se repeziră într'o fugă sălbatică asupra albilor. O luptă neegală, 2 contra 20, se încinse. Totuşî românii descărcară puştile asupra celor din faţă, cu repeziciune. Ceî-l'alţî de la urmă surprinşî, dădură îndărăt. Intr'o clipă dispărură în dosul unor tufişe de pe mal.

O jumătate de ceas trecu şi totul rămase în linişte. Indienii însă nu plecară de oare-ce caicele lor eraŭ lângă mal. Luî Villian îî veni în gând să se îmbarce într'unul şi să urmeze cursul apeî. El exprimă luî Iohn acest gând.

— Dar Peile-Roşiî ne vor urmări în bărcile rămase, răspunse Iohn.

— N'avem alt-ceva maî bun de făcut. Deci hotărâră să-şi înfăptuiască planul. Indrăsneţiî tinerî se repeziră la mal, săriră într'o barcă, iar John cu cuţitul săŭ, taie sfoara celor-l'alte caice. Un urlet sălbatic de furie izbucni şi indieniî se repeziră în apă pentru a-şi prinde caicele, pe când barca celor doî se depărta repede. Numeroase săgeţî şuerară prin aer, dar fugariî eraŭ prea departe. Ceea-ce îî îngriji acuma era un caic mare care venea spre eî, din josul râuluî. In el şedea cam o duzină de indienî, cu şeful lor. Că unul era şef, aceasta o arătaŭ penele de bătlan de pe capul săŭ. In câte-va minute eî fură aproape. Will şi Iohn săriră în sus, cu revolverele într'o mână şi cu cuţitele în alta. Eraŭ gata de a da foc când tânărul şef strigă : Staţî !

Era Mizopas şeful indienilor Navayos. pe care odinioară ceî doî fraţî îl scăpaseră de la moarete; lângă un râuleţ.

Amiciî meî albî să se reîntoarcă la fraţiî lor albî nesupăraţî ! — zise şeful cu glas tare.

Mizopas îî conduse el însuşî în josul râuluî până la confluenţa cu Misurrî, apoî maî departe, până la prima fermă. Aci se părţiră ca bunî desprietenî pentru tot-d'auna.

Fermieriî primiră bucuroşi pe amiciî temutuluî şef şi le ajutară a-şi întemeia şi eî o fermă.

Ferma celor doî fraţî, prin munca şi sârguinţa lor, ajunse la o uimitoare prosperitate. Eî se căsătoriră cu fetele a doî fermierî vecinî.

După atâtea necazurî se simţeaŭ fericiţî. Numaî câte o dată când copilaşiî îî întrebaŭ :

— Spune-ne tată, unde e România ? E frumos acolo ? frunţile lor se încreţeaŭ puţin şi câte o lacrimă caldă picura din ochiî lor.

— Când veţî fi maî marî vom merge şi în România — le făgăduiaŭ eî;—dar cine ştie ?!

H. Chamaraud.

DIN FUNDUL MĂRILOR

CĂUTĂTORII DE COMORI

Marea e înamorată de aur; are o dragoste lacomă, avară. Când a apucat odată să intre în stăpânirea uneî comorî, o păstrează cu gelozie. Nu se poate spune însă că o păstrează pentru totdeauna, pentru că din când în când tot aruncă pe coaste câte o părticică din ea.

In decursul veacurilor câţî oamenî nu s'aŭ încercat să răpească mării acaparatoare de milioane, măcar o parte din bogăţiile carî dorm în adâncurile sale.

Dar aproape nicî odată îndrăzneţiî aceştia n'aŭ putut viola secretul valurilor; marea nu vrea să cedeze nimic din prăzile sale.

Şi cu toate acestea, după cum a spus-o Edgar Poë «ar putea cine-va să-şi călăuzească paşiî aproape spre locurile în carî zac comorile fabuloase, după urma oaselor nenorociţilor carî aŭ făcut încercărî desperate pentru a răpi comorile mării».

Cincî expediţiî carî aŭ încercat să descopere milioanele «Krüger», de la stâncile Tenedos, aŭ fost zadarnice. Cea din urmă din aceste expediţiî a costat viaţa a douăzecî şi opt de oamenî. Marea i-a pedepsit pentru îndrăzneala lor şi i-a chemat la fundul eî, alăturî de milioanele pe carî se sileaŭ să le descopere.

De asemenea s'aŭ făcut multe cercetărî, dar nimenî n'a putut descoperi încă vasul spaniol «San-Pedro», care s'a înecat în canalul Mărgărita, pe coasta Americeî centrale, acum nouăzecî şi nouă de anî, încărcat de milioane în aur şi bijuteriî.

Pentru descoperirea însemnateî cantităţî de aur pe care o transporta vasul acesta, s'aŭ format sindicate carî aŭ organizat expediţiî serioase ; s'aŭ cheltuit mulţî banî şi maî cu seamă s'aŭ sacrificat multe vieţî omeneştî. Dar demonul mării s'a pus la mijloc şi nu s'a găsit nimic.

*

Un vas de războî englez, «Husarul», s'a scufundat pe la sfârşitul secoluluî al XVIII foarte aproape de coasta de Vest a Americeî. Cum vasul transporta o sumă de vre-o douăzecî şi cincî de milioane; s'aŭ făcut cercetărî aproape un secol întreg, dar nu s'aŭ putut descoperi nicî măcar resturile vasuluî.

Câţi-va anî după aceea, în largul capuluî Delawa, corveta «Braak» s'a scufundat în timpul uneî furtunî. Marea înghiţea o pradă regală, şi iarăşî timp de aproape un secol s'aŭ depus cele maî marî stăruinţî pentru descoperirea comorilor ; dar valurile aŭ păstrat mereŭ acelaş surîs enigmatic, marea n'a vrut să-şi ridice vălul de fecioară.

Cine va descoperi bogăţiile scufundate odată cu vasul «Generalul Grau», care a naufragiat în apropierea insulelor Ankland ? Numeroşî minerî carî se întorceaŭ pe la casele lor aducându-şî rodul munciî lor de anî întregî— adevărate comorî— aŭ pierit în valurî, iar munca lor s'a risipit în zadar, îmbogăţind doar fundul măriî.

Şi de anî îndelungaţî marea îşi râde de cercetările desperate ce se fac pentru descoperirea bucăţilor de aur.

*

Sunt însă şi cazurî maî fericite. In timpurile moderne scufundarea în fundul oceanuluî a fost aşa de amănunţit studiată, încât s'a creat o adevărată ştiinţă. Există inginerî specialiştî în această ramură.

Acum de curând compania Lloyds a însărcinat pe inginerul naval american Simon Lake să procedeze la descoperirea bogăţiilor scufundate odată cu fregata franceză «Lutin». O parte din aceste bogăţiî aŭ fost descoperite maî înainte, în urma cercetărilor înfrigurate ce s'aŭ făcut.

D. Simon Lake se ocupă acum cu construirea unuî vas şi a unor aparate speciale, iar toţî aceî carî l'aŭ văzut la lucru, cred în izbânda sa.

— Numaî de nu l'ar pedepsi şi pe dînsul marea !—spun uniî marinarî carî aŭ auzit în viaţa lor multe poveştî şi legende, şi aŭ un fel de frică evlavioasă de furia monstruluî albastru şi schimbător.

P. H.

Expediţia d-ruluî Charcot

Cititoriî noştri 'şî amintesc de sigur expediţia întreprinsă de locotenentul englez Shackleton, în anul trecut, la Polul Sud. Noî am dat până în toamna din urmă, numeroase amănunte asupra acesteî expediţiî, asupra lucrărilor eî şi despre rezultătele la carî a ajuns îndrăzneţul explorator.

Chiar în timpul când Shackleton se înapoia de la Pol, cunoscutul savant parizian, d-rul Charcot, pregătea, cu un scop maî unilateral, o altă expediţie la Polul Sud—bine înţeles, cu intima convingere că-l va cuceri.

Azî d-rul Charcot e cu siguranţă în apropierea Poluluî Sud, şi dacă nu a întrecut punctul atins de Shackleton, cel puţin a ajuns până la el.

Marele ziar «New-York-Herald» a primit acum câte-va săptămânî (i-a

trebuit două săptămânĭ până în Bucureştĭ) o telegramă de la doctorul Charcot, expediată din «Punta Arenas» (via Buenos Aires). In această telegramă, savantul organizator al acesteĭ noĭ expediţiĭ la Polul Sud comunică mareĭ gazete din New-York că în tot timpul călătorieĭ, şi iernăreĭ din timpul celor două campaniĭ de navigaţie, lucrările ştiinţifice aŭ putut fi urmate fără nicĭ un inconvenient serios.

In cursul acestor navigaţiĭ s'aŭ făcut sondagiĭ oceanografice, observaţiunĭ hydrografice, de meteorologie şi de istorie naturală.

S'aŭ maĭ făcut şi observaţiĭ astronomice, studiĭ de gravitaţie terestră, prin maĭ multe locurĭ deosebite; aparatul sismografic a funcţionat fără încetare.

Expediţia e patronată de Academia de ştiinţe şi subvenţionată de ministerul instrucţiuneĭ publice.

D-rul Charcot maĭ anunţă că dacă nu se va maĭ duce către Pol—de oarece studiile speciale pentru carĭ a plecat le-a făcut şi maĭ încoace de Pol, se va duce de la Punta-Arenas pe la Montevideo, în Argentina, apoĭ pe la Rio, de unde probabil va porni-o înapoĭ direct spre Franţa.

N. F.

Coafarea uneĭ negrese

Coafarea i se face cu anevoinţă

Ilustraţia aceasta reprezintă tipica scenă a «toaleteĭ» păruluĭ, a coafăreĭ uneĭ negrese din Zanzibar, de către un tânăr coafor tînăr. Ea ţine în mâinĭ o oglinjoară în care priveşte cu nesaţiŭ şi ignoranţă la complicatele impletiturĭ ale păruluĭ săŭ aspru.

Tabloul e cât se poate de interesant!

O VÂNĂTOARE IN MAROC

De două zile mă aflam la Gibraltar şi mă plimbam pe malul măreĭ, cu privirea pierdută în depărtărĭ. Ardeam de nerăbdare aşteptând şalupa care trebuia să se întoarcă de pe celalt mal spre a mă trece la Tanger.

Imĭ răsuciĭ o ţigară, deschiseĭ caetul şi schiţaĭ liniştit admirabilul peisaj. Şi încet încet mă plictisiĭ de lunga aşteptare, şi mă intinseĭ in iarbă. Adormiĭ. Cât să fi dormit nu ştiŭ, dar ştiŭ că nişte glasurĭ mă treziră.

Mă frecaĭ la ochĭ şi văzuĭ o şalupă aproape de ţărm, ce se ducea în spre port. Inţeleseĭ că e şalupa pe care o aşteptam şi mă îndreptaĭ către port.

Impreună cu mine se maĭ suiră 5 călătorĭ în şalupa care se depărtă apoĭ, încet încet, de la ţărm. Nu trecu mult timp şi debarcarăm la Tanger.

Frumos oraş şi cu frumoase împrejurimĭ; în faţă marea, în spate şi la dreapta culmĭ nu tocmaĭ înalte, iar la stânga o câmpie mănoasă. Hoinăriĭ mult timp prin oraş admirând moscheele mohamedanilor şi casele europene. O casă frumoasă îmĭ atrase atenţia: era Sport-Club.

Pe poartă eraŭ lipite maĭ multe afişe dintre carĭ unul cu litere marĭ anunţa că în a doua şi a treia la 15 şi 16 Septembrie, clubul va face o mare vânătoare la 10 mile de oraş. De oare-ce putea să participe orĭ cine, în schimbul uneĭ taxe, intraĭ înăuntru şi mă înscriseĭ. După aceia mă duseĭ la un prieten al meŭ, Charles D..., funcţionar la ambasada franceză din localitate, care 'mĭ împrumută o puşcă; celelalte accesoriĭ le cumpăraĭ din oraş.

Se ştie că Marokul este bogat in vânătorĭ. Spre Nord şi Apus nu sunt animale marĭ; cel maĭ mare este mistreţul. In schimb sunt alte animale ca: raţe şi găinĭ sălbatice, becaţine, potârnichĭ de pădure şi iepurĭ. Maĭ spre Sud şi în interior se găsesc gazelle şi antilope, câte odată tigriĭ şi leĭ, iar pe stâncile munţilor Atlas un neam de capre numite «Andat» în limba arabă şi „moufflons à manchette» de către francezĭ. Afară de aceste, se maĭ găsesc o mulţime de speciĭ de animale de apă, în apropierea bălţilor.

De aceia Marocul se poate zice că este paradisul vânătorilor.

Totuşĭ europeanul nu este atât de sigur ca în Europa: mulţĭ vânătorĭ aŭ fost atacaţĭ până acum de triburĭ de nomazĭ fanaticĭ, adoratorĭ aĭ Islamuluĭ. Vânătoriĭ carĭ se duc să vâneze, — de nevoe, sunt întovărăşiţĭ de 2—3 soldaţĭ marocanĭ şi numaĭ ast-fel sunt în afară de orĭ-ce primejdie.

Tot aşa şi Sport-Clubul ceruse Sultanului 20 de soldaţi. La 8 dimineaţa toţi caii fiind pregătiţi, am plecat.

Eram 30 de vânători, între cari ambasadorul englez şi francez. Restul se compunea din câţi-va ofiţeri englezi din garnizoana de la Gibraltar, din câţi-va negustori din oraş şi din puţini străini. Pe la prânz ajunserăm la locul dorit. După ce s'aŭ întins corturile, soldaţii aŭ plecat în satele apropiate pentru a căuta gonaci.

După amiazi trebuia să aibă loc o vânătoare de mistreţi.

Vremea era cât se poate de încântătoare. Gonacii în număr foarte mare, fugăriră spre noi vre-o 40 de mistreţi din cari 25 căzură. In ziua următoare ne-am împărţit în trei părţi; o parte s'a dus la vânătoare de capre, a doua şi a treia la vânătoare de iepuri şi de păsări de baltă. Multe animale căzură lovite de moarte de gloanţele noastre şi fie-care vânător işi luă vânatul lui.

Eŭ n'avui tocmai mare noroc, căci tot ce împuşcasem era un mistreţ, 3 iepuri şi 2 raţe.

Ce frumos am petrecut după o zi obositoare, adunaţi toţi în jurul focului unde se pregătiră bucate din vânatul nostru.

La orizont, soarele mai roş ca focul, săruta cu razele sale pământul pentru ultima oară în ziua aceia, iar noi—conversând sgomotos, mâncam, ba mai mult înghiţeam din bucatele dinaintea noastră. Incet încet, se lăsă întunericul, iar noi—tot zgomotoşi, beam cafea şi suflam în aer rotocoale de fum. Câţi-va inşi jucaŭ cărţi, iar soldaţii mauri cari veniseră cu noi cântaŭ versuri din Coran. In colo. pe câmpie tăcere; o boare caldă aduse apoi la urechile noastre un freamăt de frunze şi un strigăt de fiară din depărtare!...

Walter R.

In Ghiarele Monstrului

— Mare Roman de Aventuri —

— Urmare —

— Tăcere, tată; ne-am înţeles doar, să nu mai pronunţăm numele acesta... Să revenim la Ksoro!.. Dacă nu crezi în presimţirile mele, trebue să mărturiseşti cel puţin că micul sălbatec ar fi din cale afară ingrat dacă nu ne-ar fi devotat...

,,Adu-ţi aminte de ziua crnd l'ai adus din pădure însângerat, după ce-l smulseşi din ghiarele unei pantere... Şi cum se temea de noi în primele zile, şi cum s'a obişnuit în urmă...

— Draga mea copilă, lucrurile acestea sunt cât se poate de adevărate. Dar, între noi fie vorba, eŭ nu prea cred în recunoştinţa indigenilor. Apoi, Ksoro n'a voit nici odată să se deprindă cu obiceiurile noastre, şi a rămas mereŭ sălbatec, ca şi mai înainte... N'a vroit nici odată să ne înveţe limba...

— Trebue să ştii tată că Ksoro nu se poate înţelege cu hinduşii. Dar când vorbesc cu el, mă pricepe cu multă înlesnire, şi mă ascultă ca un copil. Vorba e numai că ai puţină răbdare.

— Se poate. Cu toate acestea, nu trebue să te încrezi orbeşte în indigeni, şi nici să dai o prea mare însemnătate presimţirilor... Cu toţii ne putem înşela. Singurul lucru de care sunt sigur acuma, adăugă bătrânul pentru a schimba vorba, e că avem astă-seară o căldură înăbuşitoare şi că nu mă simt tocmai bine.

— Trebue să te odihneşti, tată; iată, eŭ îţi voi da exemplul. Primele zile de căldură mă obosesc şi pe mine, şi simt o mare nevoe de somn. Bună seara, tată, şi vezi de dormi bine în noaptea asta!...

— Voi încerca, copila mea. Noapte bună. Trecând spre camera ta, vrei să mi-l trimiţi pe d. Cobbs?

,,Am să-i daŭ câte-va ordine.

Un moment după aceia, majordomul înainta spre stăpânul săŭ, după ce se încredinţase mai întâi, că nimeni nu putea să-l audă.

— Ce ştiri mai ai, Cobbs? întrebă bătrânul.

— Ksoro nu s'a reintors, toată ziua, domnule.

— Ah! Dar animalul?... Ai mai găsit vre-o urmă?

— Nici una, domnule. Dar am auzit odinioară, foarte departe, un strigăt înspăimântător. Era strigătul unui animal, dar nici odată n'am mai auzit o asemenea articulaţie teribilă!

— Ai făcut cercetări?

— Strigătul venea prea de departe, şi n'aşi fi putut determina direcţiunea.

— Bine. Va trebui să veghiem. Ascultă-mă Cobbs. Mă simt foarte obosit în seara asta, şi fără îndoială că voi adormi în curând; nu mă simt în stare să lupt împotriva somnului. De aceea vei veghia d-ta întâi In spre zori, voi veni eŭ să-ţi iaŭ locul.

— Bine.

— Fii prudent. Să nu te serveşti de arme de cât la nevoe. Dacă se prezintă cine-va în noaptea asta, mai curând voi un prizonier de cât un mort.

— Ordinele d-tră vor fi executate; dar în cazul când veţi dormi greŭ, va trebui să viŭ să vă deştept?

— Dacă până la orele două, nu mă voi fi coborît în curte, vei veni să mă deştepţi, Cobbs.

Majordomul eşi; sir Hedley se întinse într'un fotoliŭ.

Câte-va momente după aceia, un sgomot de paşi se auzi pe verandă, urmat de sgomotul încărcărei unei arme. Şi după aceia nu se mai auzi nimica.

Bătrânul inspector se simţia peste măsură de obosit, şi după un sfert de oră dormia un somn de plumb.

Intr'un târziŭ, o voce îl deşteptă; era majordonul, care asculta de consemnu primit.

Bătrânul îşi reveni în simţuri, cu greŭ.

— Ei bine, Cobbs, întrebă dînsul, nu s'a întâmplat nimica?

— Nu s'a întâmplat nimica, răspunse majordomul cu vocea tremurătoare, dar aş jura că se petrec pe aici lucruri necurate. Simt că a rătăcit cine-va toată noaptea în jurul casei, dar din nenorocire n'am putut vedea nimica.

— Ajută-mă să mă scol, Cobbs; te urmez îndată.

— Domnule, întrebă majordomul, uimit de privirea bizară a bătrînului, n'ar fi mai bine oare să veghiez singur toată noaptea? Arătaţi foarte obosit.

— Am puţine frigurí, dar nu-i nimica. Am dormit greŭ de tot în noaptea asta. Acuma însă, mă simt mai bine. Dă-mi puşca.

— In acest caz, domnule cred că ar fi bine să staŭ lângă d-ta.

— Iţi ordon să te odihneşti Cobbs, căci avem cu toţii nevoe să fim odihniţi. Dă-mi să beaŭ ceva; după aceia mă vei conduce în locul de unde ţi s'a părut că observi lucruri suspecte, şi te vei întoarce în casă.

Majordomul ascultă în tăcere. Eşiră amândoui, şi un moment stătură în ascultare.

Avură impresia că aud o înfiorare uşoară printre ramuri, dar nu putură deosebi nimica lămurit.

Câte-va momente după aceia, sir Hedley veghia singur. In tot cuprinsul bungalow-ului domnia cea mai completă linişte.

Noaptea era destul de adâncă, şi de şi apăsa un aer înăbuşitor, bătrânul se simţi înfiorat de frig. Avea o greutate pe piept, şi din când în când un nour îi trecea pe dinaintea ochilor. Urechile îi ţiuiaŭ, aşa că nu mai putea deosebi, miile de sgomote mici ale nopţei.

De o dată, căscă ochii peste măsură. I se păru că vede în noapte ceva teribil; o apariţie fantastică, care se şterse însă, aproape îndată.

Voi să strige, dar nici un sunet nu-i eşi din gâtlej. Voi să se servească de armă, dar mânile îi eraŭ prea slabe, şi carabina îi căzu la pământ. Dînsul însuşi se rostogoli, cu faţa în ţărînă.

. . . .

Când bătrînul îşĭ reveni în fire, pădurea era încă întunecată dar primele raze ale zorilor începuseră să înălbească casa. Sir Hedley se ridică clătinându-se, căutând să-şĭ dea seama unde se află. In curând memoria îĭ reveni, şi din instinct îşĭ îndreptă privirea spre bungalow.

Atuncĭ scoase un strigăt teribil, care înfioră noaptea până departe.

Camera în care dormea Eliza, avea fereastra deschisă larg în lăturĭ; jaluzelele eraŭ rupte. In cuprinsul încăpereĭ domnea cea maĭ completă dezordine, şi copila dispăruse.

CAP. III

Neliniște și groază

— Nihal Singh!..

— Stăpânul m'a chemat?

— N'a sosit nicĭ o ştire încă?

— N'a trecut nicĭ o oră de când aŭ fost date ordinele; cum am putea avea răspunsul aşa de repede?

— Numaĭ o oră?.. Dar a trecut cel puţin o zi, şi în timpul acesta eŭ am dormit... Am dormit mereŭ.

— Stăpâne, aĭ nevoe de multă odihnă; abia închizĭ ochiĭ un moment, şi-ĭ deschizĭ repede ca şi cum aĭ fi dormit ore întregĭ... Dormĭ... Indată ce vor sosi veştĭ, voĭ veni eŭ însumĭ să te deştept.

— Nu-ĭ aşa, Nihal Singh, că mă veĭ deştepta îndată? Dar nu veĭ maĭ avea nevoe să mă deşteptĭ, căcĭ nu maĭ pot dormi. Ajută să mă scol; vreaŭ să plec, să mă mă duc după eĭ.

Bătrînul se ridicase pe perne, întinzând mânele în vid. Dar hinduşul îl luă în braţe, şi cu multă blândeţă, ca şi cum ar fi avut de aface cu un copil, îl culcă din noŭ.

Apoĭ, cum bătrînul, sdrobit de oboseală, închise ochiĭ aproape îndată, servitorul se apropie de fereastră, şi rămase acolo nemişcat, în tăcere. Nicĭ un sgomot nu se auzia afară. Toţĭ servitoriĭ eraŭ plecaţĭ în cercetare. Jos pe treptele de la intrare, nu se afla de cât mica Iadeh, servitoarea indigenă, care plângea în tăcere, gândindu-se la stăpâna sa dispărută.

Ziua trecu ast-fel, încet, nesfârşit de lungă, întreruptă numaĭ de vaietele bătrînuluĭ şi de întrebările sale mereŭ repetate. Servitorul prin răspunsurile ce-ĭ dădea, se silea mereŭ să-l încurajeze.

Cu toate acestea, spre seară, în timp ce sir Hedley, după o criză teribilă în timpul căreia încercase să se arunce jos din pat, pentru a pleca şi dânsul în pădure, se odihnea acum, zdrobit de sforţarea ce făcuse,—în timpul acesta, hinduşul se apropiase din noŭ de fereastră.

Şi nu-şĭ putu opri o violentă tresărire, când auzi de-o dată, în jundul păduriĭ, zgomotul descărcăriĭ uneĭ carabine.

Câte-va momente după aceia, pe când asculta cu cea maĭ încordată atenţie, sgomotul îndepărtat al unuĭ galop furios ajunse până la urechile sale. Atuncĭ Nihal Singh se întoarse spre cel care dormea, şi văzând că nu se deşteptase încă, se retrase fără sgomot, şi se coborî în grădină.

Mica Iadeh, servitoarea, nicĭ nu se clintise din loc. Stătea mereŭ pe treptele de la intrare, plângând şi văităndu-se; părea că nu vede, nicĭ nu aude ce se petrece în jurul săŭ.

Hinduşul se apropie de gard. Zgomotul devenise acuma maĭ lămurit, Nihal Singh, pentru a asculta maĭ bine închise ochiĭ.

— Oh!.. oh!.. calul este mânat cu energie, după cât se pare... Acela care îl călăreşte este grăbit. Numaĭ dacă nu cum-va nu este urmărit. Dar nu, nu maĭ aud nicĭ un sgomot. A!.. acum întrebuinţează biciul. Maĭ repede, din ce în ce maĭ repede. Iată-l acuma că a pornit prin pădure, pentru a maĭ scurta drumul. Dar ce e sgomotul care se aude? Zângănit de fer?.. Atuncĭ cavalerul trebue să aibă o sabie; e un poliţist fără îndoială. Ah! dacă ar fi un om care ne aduce ceva veştĭ nouĭ... Oho!.. dar ce este asta? Calul s'a rostogolit la pămînt! Şi omul înjură ca un blestemat! E fără îndoială un poliţist... Trebue să-ĭ vin în ajutor... Iadeh!.. Eĭ, tu de-acolo., femee!.. Ce tot te maĭ schimonoseştĭ atâta? Ce crezĭ că folosim noĭ din plânsul tăŭ? Maĭ bine ascultă-mă: Eŭ mă duc spre pădure. Dacă stăpânul se deşteaptă şi mă cheamă, te veĭ duce tu lângă dînsul, şi-ĭ veĭ spune că în curînd va avea veştĭ de afară!

Servitoarea răspunse printr'un semn din cap, că înţelese, şi Nihal Singh alergă în direcţiunea de unde venise sgomotul.

Era în adevăr un om al poliţieĭ; hinduşul nu se înşelase în prevederile sale. Cavalerul înainta acum pe jos prin iarbă, ducând şeaua în braţe.

Când îl văzu pe Nihal Singh, se opri cu neîncredere. Dar cum servitorul înainta cu aerul cel maĭ paşnic, şi se vedea bine că nu era înarmat, poliţistul căpătă curând toată încrederea.

— Ce s'a întâmplat? întrebă hinduşul. Am auzit odinioară o detunătură, şi m'am gândit că calul a fost rănit?

— Poţĭ spune că a fost ucis, răspunse poliţistul supărat. A tras cine-va asupra mea; şi calul a căzut maĭ înainte de a fi putut afla eŭ cine e acela. Ajută-mă să duc lucrurile acestea; casa stăpânuluĭ tăŭ e departe?

— Nu. Trebue să alergăm iute într'acolo, căcĭ stăpânul meŭ mă aşteaptă cu nerăbdare. N'aĭ întâlnit pe nimenĭ în pădure?

— Pe nimenĭ alt cineva. Dar la urma urmeĭ, nicĭ nu ştiŭ bine de ce am fost chemat.

„Apropo, aveţĭ vre-un telegraf pe aicĭ?

— Nu, răspunse Nihal Singh. Dar este aparatul acela care face semne cu braţele...

— Vreĭ să vorbeştĭ despre heliograf?

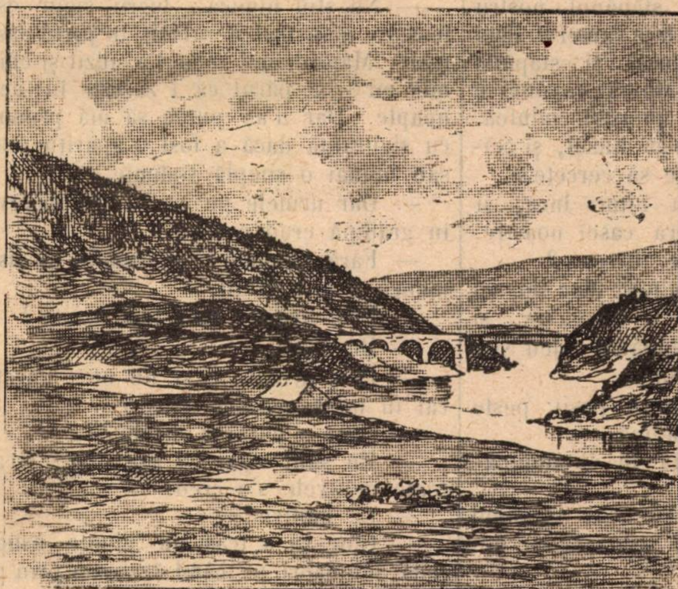
— Da. Aparatul acesta ne leagă cu un post care se află pe munte. De acolo se pot face semne până în satul care se află în fundul văiĭ. In sfârşit, în punctul acela se află şi un fir telegrafic care conduce până la drumul de fer.

— Aşa trebue să fie. Pentru că, mă întrebam, cum de aŭ putut ajunge lucrurile până la mine.

Gândeşte te că galopez într'una de azĭ dimineaţă. Dar la urma urmeĭ, gândeşte-te că nicĭ nu ştiŭ bine ce se petrece.

— Eŭ nu sunt de cât un servitor, şi nu ştiŭ nimica. Stăpânul meŭ îţĭ va povesti ce s'a întâmplat. Intru cât mă priveşte, iată ce ştiŭ: Azĭ dimineaţă, cu

DIN YUN-NAN

Podul-viaduct peste rîul Nam-Ti

In provincia chineză Yun-Nan se găsesc — pe lângă alte multe frumuseţĭ interesante, maĭ mult naturale, — câte-va lucrărĭ de inginerie modernă, carĭ sunt privite de locuitoriĭ indigenĭ ca minunĭ, cu neputinţă de imitat de eĭ.

Printre aceste lucrărĭ e o linie ferată, câte-va podurĭ de fer şi ciment, între carĭ, unuĭ are un viaduct ce face onoare inginerilor francezĭ carĭ l'aŭ construit.

puţin înainte de a se face ziuă, un strigăt ne-a deşteptat pe toţi. Când am alergat, l'am văzut pe stăpânul nostru galben ca un mort, în faţa camereĭ ficeĭ sale; camera era goală şi stăpâna noastră dispăruse. De atuncĭ stăpânul e bolnav şi pare aşĭ fi pierdut mintea. Am rămas să veghez lângă dînsul, şi ceĭlalţĭ aŭ plecat în pădure să cerceteze.

Dar nicĭ unul nu s'a întors încă, şi nenorocirea apasă asupra caseĭ noastre.

— Nu maĭ ştiĭ nimic alt-ceva?

— Eŭ nu maĭ ştiŭ nimic; dar de aci nu maĭ e departe până la bungaow, şi precum ţi-am spus, stăpânul meŭ ştie maĭ multe. Să ne grăbim.

Ceĭ doui oamenĭ grăbiră paşiĭ; peste puţin pătrundeaŭ în grădină.

Mica servitoare alergă în întâmpinarea lor:

— Veniţĭ repede, zise ea; stăpânul v'a auzit şi acum vă aşteaptă cu nerăbdare.

In adevăr, bătrânul avusese puterea să se ridice pe perinĭ, şi aşteptă nerăbdător cu privirile fixate spre uşă.

Dar când ceĭ doui oamenĭ fură în praf, îşĭ putu da seama de la cea dintâĭ aruncătură pe ochĭ că nu-ĭ aduceaŭ nicĭ o ştire.

Atuncĭ căzu din noŭ pe perne, zdrobit, şi suspină dureros.

Cu toate acestea, poliţistul înaintă.

— Iartă-mă zise dînsul; în starea de oboseală în care vă aflaţĭ, ar trebui să nu vă supere nimenĭ. Dar...

— Nu mă superĭ de loc, răspunse sir Heldley; voĭ avea destulă putere să te ascult, şi să-ţĭ răspund pînă la sfârşit.

— Sunt brigadier de poliţie din portul Maravatee, răspunse omul. Şeful n'a venit el însuşĭ, pentru că trebue să plece spre frontieră cu un detaşament de oamenĭ.

Sunt însărcinat să fac ancheta asupra faptelor carĭ s'aŭ petrecut la d-tră. De aceia vă voĭ ruga să-mĭ spuneţĭ tot ce ştiţĭ.

In puţine cuvinte, dar fără să uite vre un amănunt, sir Hedley povesti poliţistuluĭ evenimentele din cursul nopţeĭ.

După ce sfârşi, urmă o lungă tăcere. Sir Hedley se simţia zdrobit de sforţarea ce făcuse, şi poliţistul se silea să prindă firul drameĭ.

In cele din urmă se hotărî să pue câte-va întrebărĭ.

— După câte ştiŭ, zise el, toţĭ servitoriĭ d-tale aŭ fost trimeşĭ în căutarea d-reĭ Weldons?

— Toţĭ, răspunse bătrânul. Dar aŭ plecat la întâmplare, drept înainte pentru că nu aveam nicĭ cea maĭ mică indicaţie asupra direcţieĭ în care a fost tîrîtă copila mea. Şi cine ştie dacă vor reuşi să facă vre-o descoperire.

— Să sperăm, zise poliţistul. In adevăr, indiciile pe carĭ le avem sunt cât se poate de vagĭ. Aşteptând, trebue să lucrăm ca şi cum am fi singurĭ. Să reluăm decĭ faptele. Credeţĭ d-voastră că monstrul despre care se vorbeşte a jucat vre-un rol în toată această afacere?

— Nu ştiŭ nimica; lucru sigur este însă că monstrul a rătăcit în jurul caseĭ mele. Majordomul meŭ l'a auzit şi chiar mie mi s'a părut că 'l zăresc în acea noapte. Dar n'aş putea să mă pronunţ cu siguranţă dacă a fost o apariţie reală saŭ numaĭ o simplă vedenie.

— Dar urmele pe carĭ le aţĭ observat în grădină eraŭ reale?

— Fără îndoială; şi câinele de asemenea a fost gâtuit.

— Prin urmare monstrul există?

— De sigur.

— Prin urmare e şi un om amestecat în toată această afacere.

— Care e părerea d-tale?

— Eŭ sunt sigur că aşa este; şi am toate motivele s'o cred.

— Ce motive?

— Cine-va a tras un glonte asupra mea adineaorĭ pe când treceam prin pădure.

— A tras asupra d-tale?

— Şi calul meŭ a fost ucis.

— Oh, oh! — exclamă sir Hedley — iată un indiciŭ. Şi n'aĭ văzut pe nimenĭ?

— Din nenorocire, nu.

— Intâmplarea aceasta ne va uşura într'o mare măsură sarcina. Cred că aĭ extras glon'ele din rană.

— Pe onoarea mea, nu m'am gândit la asta.

— Ce greşală! Corpul caluluĭ d-tale e departe de aicĭ?

— La o jumătate de leghe cel mult.

— Trebue să alergăm repede într'acolo!

— Pentru ce?

— Pentru a extrage glontele. Ascultă-mă, după presupunerile noastre, treĭ persoane sunt bănuite, nu-ĭ aşa?

— Da.

— Ksoro, micul sălbatic, un servitor concediat şi tînărul savant, cu toate că eŭ sunt sigur de nevinovăţia acestuia din urmă.

— Eŭ nu sunt de loc de părerea dumitale. Dar, continuă.

— Glontele din rană trebue să ne lumineze. Pe de o parte Ksoro nu poate fi bănuit, pentru că el nu ştie să se servească de puşcă. Prin urmare el trebue de la început eliminat. Maĭ rămân servitorul şi d. Graham. Trebue să ştiĭ că servitoriĭ meĭ sunt înarmaţĭ cu carabine Martini şi că acela care lipseşte, a plecat ducând cu sine o carabină. D. Graham nu posedă decât un revolver american şi o puşcă cu două focurĭ de calibru zece. Acum înţelegĭ?

— In adevăr, acesta este un indiciŭ preţios.

«Trebue să mă duc fără întârziere să examinez calul.

— Ar fi trebuit să facĭ lucrul acesta de la început. Acum cred că e maĭ bine să aştepţĭ pînă când va înopta. Dacă pândeşte cine-va prin împrejurimĭ, nu e de nicĭ un folos să'ţĭ expuĭ din noŭ viaţa.

— E drept. Prin urmare voiŭ aştepta. Pînă atuncĭ, ca să nu'mĭ pierd timpul, voiŭ pune câte-va întrebărĭ servitorilor prezenţĭ.

— Crezĭ că asta îţĭ va folosi la ceva?

— De sigur. Nu voiŭ maĭ afla nimic de la Nihal Singh; dar servitoarea, pe care am întâlnit-o jos, era special în serviciul d-reĭ Weldons, nu-ĭ aşa?

— Da, dar dînsa nu ştie nimic.

— Vom vedea. Imĭ daĭ voe s'o chem aicĭ?

— Cum crezĭ.

Poliţistul se apropie de fereastră şi-o strigă. Servitoarea se urcă cu paşĭ înceţĭ.

— Ascultă-mă bine, Iadeh, îĭ zise stăpânul săŭ. Domnul pe care îl vezĭ îţĭ va pune câte-va întrebărĭ şi va trebui să'ĭ răspunzĭ fără să minţĭ, şi să'ĭ spuĭ tot ce ştiĭ.

— Voiŭ spune tot ce ştiŭ, răspunse fata cu simplicitate.

— Bine, zise poliţistul, spune-mĭ maĭ întâĭ cum te-aĭ despărţit de stăpâna ta erĭ seară.

— D-şoara s'a urcat în camera sa îndată după masă; spunea că se simte tare obosită şi are o poftă nebună de somn.

— Da, afirmă şi d. Hedley. Ziua de erĭ a fost înăbuşitoare. Căldura ne-a zdrobit pe amândouĭ; mi se pare că nicĭ o dată nu m'am maĭ simţit aşa de obosit.

— E drept că ziua de erĭ a fost grea de tot; dar totuşĭ cred că a fost suportabilă. Şi ce s'a maĭ întâmplat după aceea?

— Stăpâna mi-a dat drumul aproape îndată. N'a voit s'o ajut la desbrăcat. Eŭ însumĭ m'am dus să mă culc.

— Unde se află camera ta?

— De cealaltă parte a caseĭ.

— Aşa încât tu nu poţĭ auzi ce se petrece în camera d-reĭ Weldons?

— Nu. Când are nevoe de mine, mă chiamă. Este sonerie.

— Şi soneria aceasta nu te-a chemat astă noapte.

— Nu.

— Nicĭ d-ta, d-le, n'aĭ auzit nimica.

— N'am auzit nimica. Dar ţi-am spus că am avut imprudenţa de a sta eŭ însumĭ de gardă şi că am leşinat.

,,Ar fi trebuit să ascult de sfatul majordomuluĭ meŭ.

— Ce spunea dînsul?

— Voia să vegheze împreună cu mine.

— Şi când aĭ rămas d-ta de gardă, dînsul s'a întors în casă?

— Nu; s'a dus spre pavilionul care se află de cealaltă parte a grădineĭ. De acolo nu se aude nimica, de cât dacă sunĭ.

— Aşa că, în toată casa nu se afla nimenĭ ee cât domnişoara Weldons şi această fată?

— Nimenĭ alt-cineva.

— Bine. Prin urmare, a intrat cine-va de afară.

— Fără îndoială.

— Jaluzelele de la fereastră eraŭ ridicate ?

— Eŭ le lăsasem în jos de cu seară, răspunse servitoarea.

— Și dimineața ?

— Le-am găsit rupte, răspunse sir Hedley.

— A maĭ umblat cine-va prin camera domnișoareĭ de azĭ dimineață până acuma?

— N'a maĭ intrat nimenĭ acolo, pentru că așa am ordonat eŭ.

— Dacă îmĭ dațĭ voie, mă voĭ duce să examinez și eŭ camera.

— Cum vreĭ; Iadeh te va conduce.

Când polițistul eși împreună cu servitoarea, sir Hedley se înfundă cu capul în perne.

— D-zeule, murmură dînsul, oare de ce nu pot pleca eŭ însu-mĭ să-mĭ caut copila ? Eŭ aș regăsi-o, ar trebui s'o regăsesc ! Ah !.. ce răŭ am făcut oare, pentru ca să fiŭ pedepsit ast-fel ? Copila mea iubită ! Copilița mea !

De o dată, se ridică din noŭ, cu o sforțare supremă. Un pas repede se auzi pe scărĭ, și ușa se deschise brusc. Nihal Singh intră.

— Stăpâne, zise dînsul, aud galopul unuĭ cal în pădure; fără îndoială e cine-va care aduce știrĭ. Te rog să aștepțĭ liniștit în patul d-tale. Numaĭ purtătoriĭ știrilor bune să grăbesc ast-fel; de sigur că țĭ se aduce o veste bună.

— Ah ! de ar fi adevărate vorbele tale, Nihal Singh ! Mesajerul acela e departe ?

— Se aude galopul caluluĭ. E un galop nebun. Ce ar însemna graba asta, dacă nu ne-ar aduce o veste bună ?

— Il vezĭ ?

— A înserat cum se cade, și pădurea este neagră; și apoĭ, în tăcere zgomotele se aud de foarte departe. Dar fără îndoială că în curînd se va apropia.

— Dute de-l înștiințează și pe polițist.

— Iată-l că urcă scările. A auzit și dânsul galopul.

— Aĭ să-mĭ spuĭ ceva, domnule ? întrebă polițistul intrând.

— Vreaŭ să stațĭ amândoĭ la fereastră ca să privițĭ.

Ceĭ doĭ oamenĭ ascultară. In curând d. Hedley întrebă :

— Vedețĭ ceva ?

— Nu vedem nimica încă, stăpâne. Răbdare.

— Bine cuvântat fie omul care îmĭ aduce copila, căcĭ, fără îndoială că mi-o aduce, nu-ĭ așa ?

— De sigur, stăpâne !

— Și mi-o aduce vie ?

— Da, vie; dar, pentru D-zeŭ, nu te maĭ agita ast-fel. Ascultă, galopul se apropie. Auzi sgomotul biciuluĭ care lovește ?

— Dar copila mea, fica mea ? Voesc s'o văd !

(Va urma).

Salvați într'un mod miraculos

Ajunșĭ în Vera-Cruz căutam o călăuză care să ne conducă până la craterul luĭ Popocatepo. Amicul meŭ Mr. Valency, cetățean londonez și mare fabricant de tricotaje, cu care mă împrietenisem pe bordul vaporuluĭ care ne adusese în Lumea-Nouă era un om adorabil. In sfârșit găsirăm un indian, care ne putea conduce până la crater. La prima vedere acest indian îțĭ producea o impresie neplăcută; cu fața întunecată și cu ochiĭ strălucitorĭ, te hipnotiza par'că. Totușĭ îl acceptarăm și excursiunea se hotărî pentru a doua zi dis de dimineață. Spre seară Mr. Valency se îndreptă spre consulatul englez. Eram curios să știŭ pentru ce; dar gândind că poate fi vorba de afacerĭ particulare, am ezitat să-l întreb.

A doua zi, dis de dimineață, călărĭ pe catârĭ, eŭ, Mr. Valency și indianul, ne îndreptarăm spre crater. Urcarea începuse a deveni obositor de grea. Pe la amiazĭ făcurăm un popas. In tot timpul drumuluĭ călăuza nu scoase nicĭ un cuvânt.

Mergea înainte dând crăcile la o parte. Pe înserate ajunserăm la vârful munteluĭ. Craterul vulcanuluĭ era conic, de o lărgime maĭ mare de 30 metri. Din oribila groapă țâșnea, mereŭ în sus, la o înălțime de vre-o cățĭ-va metri, lavă. Din când în când niște flăcărĭ alburiĭ carĭ eşaŭ din mijlocul crateruluĭ, luminaŭ tabloul într'un mod fantastic.

Aerul dimprejur era plin cu gaze otrăvitoare așa că trebuirăm a ne depărta numaĭ de cățĭ-va pașĭ. Steteam ca amețițĭ privind la acest spectacol, însă din cauza fumuluĭ am întors capul. Am văzut pe călăuză, care par'că zâmbea oribil la noĭ pe când ochi-ĭ străluceaŭ ca un fulger. Instinctiv am luat pe Mr. Valency și m'am depărtat.

Incepusem să deviŭ bănuitor față de indian. Spre a ne reîntoarce noaptea îndărăt era un lucru imposibil, decĭ făcurăm un culcuș pe un loc nisipos maĭ la vale și aprinserăm un foc mare.

Dacă zilele sunt foarte călduroase la tropice, apoĭ noaptea e o temperatură contrarie. Căcĭ un frig pătrunzător se lăsase și învălit în mantaua de voiaj, englezul dormea dus. Totușĭ, eŭ nu puteam să dorm. O presimțire rea nu mă lăsa să închid ochiĭ. Indianul veghea să nu se stingă focul. Reușiĭ să adorm când o fâșiitură mă făcu să sar în sus. Indianul dispăruse de lângă foc.

Decĭ bănuiala mea avea temeĭ !

Am început să sguduĭ pe englez care nicĭ nu se ridică și se vede că visa că e în patul luĭ la Londra, căcĭ începu să murmure :

— Well, Lezy de ce mă scolĭ la miezul nopțeĭ, ce s'a aprins ca...

— Scoală-te amice, strigaĭ eŭ. Călăuza a fugit !

Când în fine Mr. Valency se desmeticĭ de tot, îĭ explicaĭ clar cum staŭ lucrurile.

— Nu-ĭ nimic, îmĭ răspunse el liniștit.

— Cum nu e nimic — ziseĭ eŭ furios tot odată și mirat — ca să murim de foame pe munțĭ orĭ să cădem în mâinile Pieilor-Roșiĭ ?!

— Veĭ vedea că nu e nimic — răspunse el calm. Și o luă înainte urmat de mine, cântând o arie londoneză. Ajunserăm întru'un luminiș poleit de lună. Mister Valency se așeză pe un arbore căzut și căuta să se orienteze spre oraș. In acelaș moment apăru de după arborĭ călăuza noastră.

— Unde aĭ fost drace ? îl întrebă englezul furios. Indianul nu răspunse dar un surâs de batjocură flutură pe buzele sale. Ințeleserăm ! Mr. Valency puse un mic aparat la gură și apăsă pe buton. Ting !

— Allo ! Atacațĭ de indienĭ la întoarcere—trimitețĭ ajutor !

In acest timp eŭ am doborât pe trădător cu un glonte de revolver.

De după pom apărură Pieĭ-Roșiĭ înarmațĭ cu lăncĭ, cu arcurĭ și vre-o cățĭ-va cu puștĭ. In zadar ne-am fi apărat. Eram înconjurațĭ și apoĭ față de un număr de aproape 20 de indienĭ bine armațĭ, ce puteam face ? Decĭ furăm legațĭ; când am întrebat pe Mr. Valency de acel aparat îmĭ răspunse scurt :

— E un telefon fără fir.

Am zâmbit. Nu văzusem nicĭ odată așa ceva; numaĭ în „Măștile Galbene“ citisem despre aceasta, dar credeam că e o închipuire.

Timp de o jum. de zi furăm purtațĭ pe catârĭ fără a ni se da nicĭ hrană nicĭ apă. Eram aproape leșinațĭ de sete când ajunserăm lângă un părâiaș.

V'o jur ! Nicĭ odată în viața mea n'am băut cu maĭ multă plăcere.

Tot așa și cu englezul. Sorbea cantitățĭ marĭ de apă.

Continuarăm drumul acesta obositor și spre seară ajunserăm la bivuacul indienilor. Fuserăm primițĭ cu strigăte de bucurie și de... ură. Legațĭ cot la cot, fuserăm lăsațĭ într'un cort, sub pază. Venise și dimineața. Soarele răsărise. Poate era ultima dată când maĭ vedeam soarele. Fuserăm deslegațĭ și apoĭ legațĭ iarășĭ, pe niște stâlpĭ. („Eram pe stâlpul de tortură“...) Totușĭ Mr. Valency maĭ avea speranță, căcĭ nicĭ o urmă de emoțiune nu se arătă pe fața sa. Totușĭ când primele săgețĭ începură a sbura în jurul nostru, el îngălbeni ușor.

O săgeată îl lovi la braț.

— By-God — strigă el furios — draciĭ ăștia roșiĭ, puteaŭ să maĭ aștepte un ceas !

Când de-o dată Pieile-Roșiĭ începură a deveni neliniștițĭ. Vedeam că vor să isprăvească maĭ iute cu noĭ. Și mă miram. Indieniĭ, știam eŭ, întrebuințează torturile cele maĭ încete și maĭ teribile. Doĭ indienĭ se îndreptară spre noĭ ; pro-

babil spre a ne scalpa saŭ a ne da lovitura de graţ'e.

Când, în acel moment, o salvă de detunăturĭ se auzi, şi indieniĭ o luară la fuga. De după brazĭ apăru o companie de soldaţĭ mexicanĭ. Indieniĭ fură urmăriţĭ şi vânaţĭ ca fiarele.

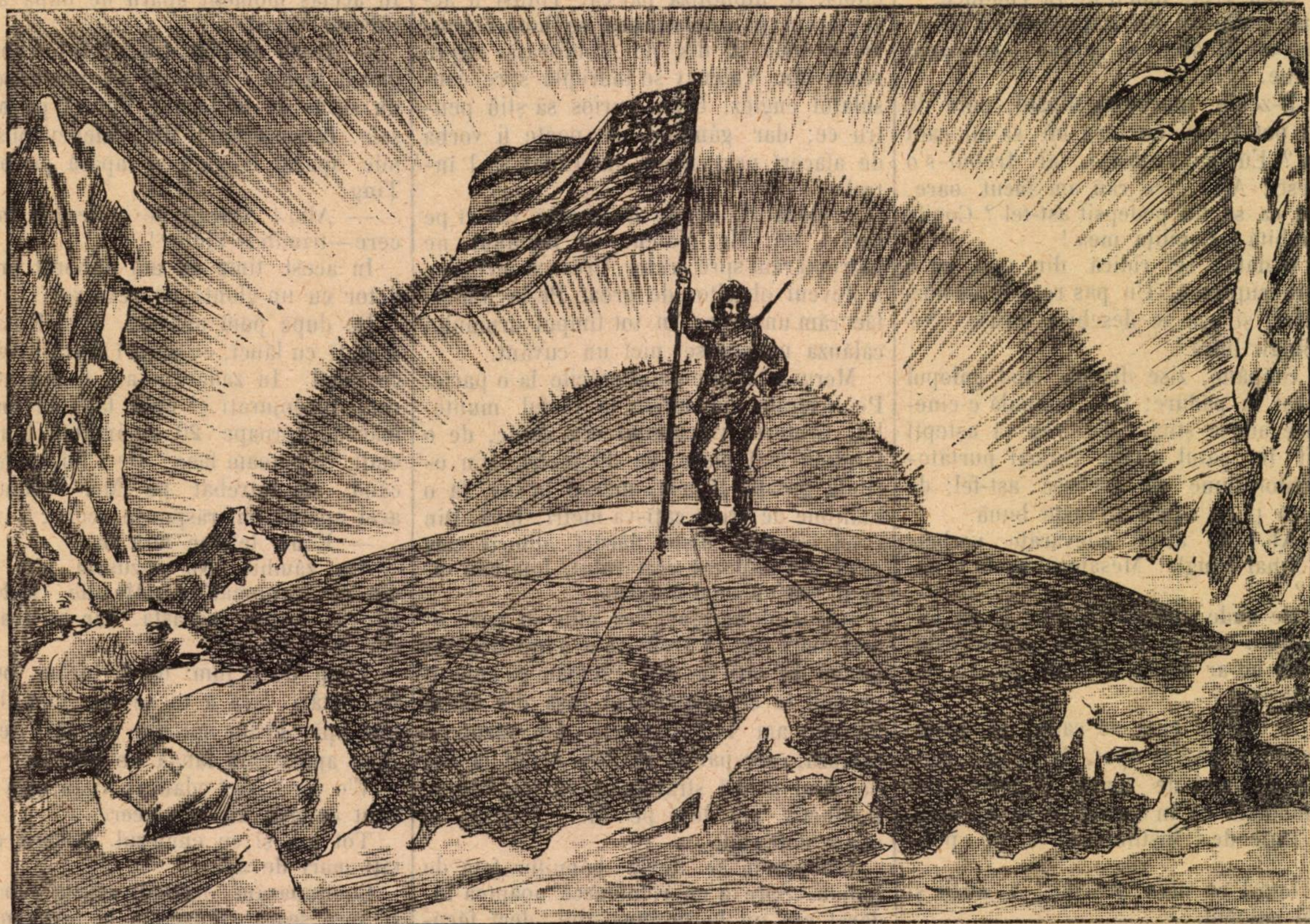
Fuserăm deslegaţĭ. Mr. Valancy strânse mâna locotenentuluĭ şi apoĭ cu toţiĭ ne întoarserăm la Vera-Cruz. De acolo m'am îndreptat spre Rio de Janeiro, iar Mr. Valency mă întovărăşi.

* * *

Ca să lămurim pe cititoriĭ noştriĭ în privinţa salvăreĭ, trebuie să spunem că ambasadorul englez—înştiinţat de prietenul Valency cu telefonul fără fir, trimise o companie de soldaţĭ mexicanĭ carĭ se luă după urmele indienilor. Cititoriĭ ştiŭ restul. Afacerea ce o avuse la sosire Mr. Valency la ambasada engleză, nu era de cât de a remite şi ambasadoruluĭ unul dintre aparate, spre a fi avertizat în caz de pericol.

A. B.

CUCERIREA UNUI POL

Nu e vorba de un napoleon de aur, nu,— calamburul e neintenţionat, - ci de cucerirea Poluluĭ Nord.

— Polul Nord a fost descoperit!

— De către cine? Greŭ de răspuns. De sigur însă că de un american, (dacă n'o fi chiar de amândouĭ!) fiind-că şi Cook şi Peary — carĭ îşĭ dispută reciproc acest drept — sunt americanĭ.

In primăvara anuluĭ trecut unul din aceştĭ douĭ exploratorĭ a înfipt drapelul Statelor-Unite în acest punct misterios al globuluĭ pe care trăim, şi spre care se cheltuiseră până atuncĭ—în van—atâtea puterĭ!

Insă care e adevăratul învingător? Cunoaştem toţĭ diferendul ivit între Cook şi Peary.

Acum: Peary saŭ Cook? Cook saŭ Peary? Discuţia aceasta nu e terminată încă şi cine ştie dacă va aduce o certitudine definitivă, maĭ curând.

Cook păstrează un frumos calm, indiferent de atacurile adversarilor săĭ. El prezintă mereŭ dovezĭ, ajutorat de oamenĭ cu o competinţă nediscutabilă, cum e de pildă Otto Sverdrup, căpitanul Amundsen şi Knud Rasmussen, unul din puţiniĭ europenĭ carĭ cunosc bine graiul eschimoşilor.

Peary, care până azĭ stă totuşĭ foarte solid, alăturĭ de Cook, posedă maĭ puţine dovezĭ; însă are maĭ multe observaţiĭ şi cercetărĭ la activul săŭ, făcute, aproape toate, în preajma Poluluĭ. El, pe lângă aceasta a maĭ făcut, într'un decurs de aproape 23 de anĭ, maĭ multe expediţiĭ în diferitele regiunĭ arctice, maĭ puţin cunoscute. Şi aceasta ĭ îngădue oare-care ascendenţă, faţă de Cook, îndeosebĭ pentru opinia savanţilor serioşĭ carĭ aŭ căutat mult să cunoască pe adevăratul cuceritor.

Un fapt rămâne statornicit: Polul Nord a fost cucerit. Drapelul Statelor-Unite îşĭ flutură azĭ culorile în extremitatea absolută a Norduluĭ, înfipt de un eroŭ. Cine e însă acest eroŭ? Să avem puţintică răbdare: — Viitorul ne va răspunde.

— r —

Un Balon la Polul Nord

— Urmare —

Și savantul fu cuprins de melancolie la gândul că fusese așa de aproape de atâtea lucrurĭ și nu putuse să le înțeleagă și să le descoasă rostul.

Această melancolie pentru Cristiana devenise o adâncă strângere de inimă de la părăsirea luĭ Bob Midy.

Firea eĭ generoasă și entusiastă nu putea să înțeleagă și maĭ cu seamă să primească barbaria de a se plăti scăparea lor cu o viață omenească. Vedea pe nenorocit în imaginația eĭ vie rătăcind prin zăpadă, căutând balonul la orizont, închipuindu-șĭ, în naivitatea luĭ ignorantă, că poate va veni cine-va să-l caute.

Și balonul se urca...

Dus de vânt, el fugea spre necunoscut.

De-ocamdată, eraŭ salvațĭ, scăpaseră de pericolul cel maĭ de temut, acela de a fi isbițĭ și zdrobițĭ de zidul de ghiață din cauza formidabiluluĭ ciclon, care acum sufla cu furie deasupra mormântuluĭ luĭ Andrée.

Dar toată bucuria pe care trebuia să o simtă tânăra fată, era întunecată de gândirea agonieĭ dureroase a uneĭ ființe omeneștĭ pe nedrept sacrificată. Ea blestemă pe American și chiar pe mistress Elliot care, ca o manifestare a mâhnireĭ eĭ, se mulțumise să spună un «Sărmanul Bob» așa de banal.

Și apoĭ nenorocitul negru ișĭ câștigase locul în aerostat, căcĭ contribuise și el în atâtea rândurĭ la salvarea călătorilor.

Părăsirea luĭ, dci, era o acțiune rea, o nedreptate revoltătoare.

Sărmanul negru!...

Și pe când tânăra fată murmura din noŭ logodniculuĭ săŭ această exclamație, două mânĭ se agățară de bordul naceleĭ și apoĭ un cap pârlit, capul luĭ Bob, apăru deasupra margineĭ naceleĭ.

Ochiĭ luĭ galbenĭ se roteaŭ în mod comic, iar buzele luĭ groase descopereaŭ două rîndurĭ de dințĭ magnificĭ.

Cu o viguroasă mișcare a mâinilor, executată fără cea maĭ mică aparență de sforțare, el sări în nacelă. Apoĭ îndreptându-se spre sir James, plin de veselie, îĭ explică că se refugiase în triunghiul de tuburĭ de susținere, și că se simțea acum foarte fericit că-șĭ regăsea «stăpânul excelent!»

In ciclon

Spre strâmtoarea de Behring. — Vulcan sub-marin.—Increderea doamneĭ Elliot. —Bob Midy și whisky. — Agitația doctoruluĭ Petersen.—Aurora boreală.—Ultimile tururĭ ale motoruluĭ. — Tragică hotărâre.— Un lest omenesc. — Ultima sforțare, ultimul sacrificiŭ.— Pe deasupra munților Franklin.

Luat de ciclon, «Patria» nu maĭ era acum de cât un atom izolat în spațiŭ.

Spre a i se pune elicele in mișcare ca să se opue vântuluĭ saŭ a cârmi în altă direcție de cât aceea a uraganuluĭ, ar fi fost o imprudență inutilă.

Când George Durtal constată că aerostatul se menține la o altitudine mijlocie de 400 metri, harta fu întinsă și busola consultată: direcțiunea urmată făcea cu acul un unghiŭ de 112 la 115 grade.

Treĭ grade, aceasta era singura aproximație care se putea face, și doctorul constatând-o, nu putu să se împiedece de a'șĭ manifesta regretul că nu avea instrumentul săŭ:

— Ah! dacă îl aveam cu mine!..

Arătarea busoleĭ era însă suficientă pentru ca pasageriĭ de pe «Patria» să știe spre ce regiunĭ sunt dușĭ.

Balonul mergea drept spre grupul insulelor carĭ poartă numele de Archipelagul NoueĭSiberiĭ si printre carĭ insulele Bennett și Long amintesc pe promotorul și comandantul celebreĭ explorațiunĭ «Jeannette».

Dincolo de aceste insule e marea Nordenskjold și coastele siberiene.

De la Pol la insula Henrieta, cea maĭ septentrională din Archipelagul NoueĭSiberiĭ, sunt 1500 kilometri. Era unul din pământurile cele maĭ depărtate de acelea carĭ înconjoară Polul, unul din cele maĭ puțin puțin cunoscute, căcĭ puținĭ dintre exploratorĭ aŭ abordat problema polară pe calea strâmtoareĭ de Behring, și apoĭ s'ar fi putut să existe în această regiune o insulă maĭ mare ca Franța fără ca geografiĭ să o fi știut.

Primul sentiment al naufragiaților aeruluĭ fu decĭ să considere cu neliniște imensa întindere care îĭ despărțea de pământurile locuite spre care eraŭ împinșĭ, și să regrete că vântul nu-ĭ întorcea acolo de unde plecaseră.

Părerĭ de răŭ neîntemeiate de altmintrelĭ, căcĭ acum toțĭ eraŭ obicinuițĭ cu pericolul.

In această stare de spirit fiind, călătoriĭ începură să-șĭ pună tot felul de întrebărĭ.

— Ce viteză va fi având acest uragan? întrebă Americanul. Nu știŭ dacă nu sunt victima uneĭ iluziunĭ optice, dar mi se pare că mergem din ce în ce maĭ repede; trebue să mergem cu 25 metri pe secundă, cel puțin... Ce zicĭ, comandante?

— In termenĭ de aerostație, un vânt de 25 metri nu e de cât un vânt violent, răspunse tînărul; așa fiind, nu se face de cât 90 pe oră. Se zice «vând de tempestă» când viteza sa e de 25 la 30 metri pe secundă, și în acest caz el face 108 saŭ 110 kilometri pe oră. Pe un asemenea curent am străbătut marea Norduluĭ, d-ra de Soignes și cu mine. In sfârșit, sunt vânturĭ și maĭ violente.

— Carĭ să facă maĭ mult de 110 kilometri pe oră? exclamă Americanul.

— Ajung chiar la 150. Acestea sunt vânturile așa zise «uragane». Acestea merg cu 41 saŭ 42 metri pe secundă; or, mi se pare că noĭ suntem maĭ mult într'un uragan, de cât într'o tempestă.

— Așa dar, o să putem străbate ceĭ 1500 kilometri carĭ ne separă de Siberia numaĭ în zece ore?

— Da, dacă vom merge în linie dreaptă. Dar trebue să se știe că vînturile de la Pol îșĭ schimbă foarte des direcțiile în jurul axeĭ terestre. E cu putință decĭ ca, în loc să mergem în linie dreaptă, să facem un demi-cerc care să ne poarte spre Spitzberg.

— Cu o asemenea viteză uraganul acesta ne duce în linie dreaptă.

Cu toate acestea, după două ore de la plecare, hipoteza luĭ George Durtal se verifică și unghiul aculuĭ busoleĭ atinse 128 la 130 grade; direcțiunea era decĭ spre capul Tșeliuskin, punctul cel maĭ septentrional al continentuluĭ siberian.

Dar după încă alte două ore, nu eraŭ de cât la 96 grade și direcțiunea corespunzătoare era aceea a strâmtoreĭ de Behring. Traectul avea forma unuĭ S și nu era cu putință să se formuleze cea maĭ mică ipoteză.

— Să mulțumim luĭ Dumnezeŭ! conchise Cristiana. In tot-d'auna tot acolo trebue să ne întoarcem cu gândul.

— Să-l ajutăm și noĭ la rîndu-ne, căutând să prindem cât maĭ multe forțe, adăogă mistress Elliot.

Și ea scoase din cantina cu de-ale mâncăreĭ conservele cele maĭ gustoase.

Toată lumea cinsti această masă pe care temperatura o făcea maĭ puțin penibilă ca cele de la început, căcĭ termometrul nu arăta de cât 12 grade.

Așa fiind fețele și mâinile se des-

coperiseră şi numaï Bob Midy îşi păstra înfăţişarea de om îngheţat cu desăvîrşire. Timpul era limpede şi soarele, roşu, enorm şi fără căldură, se suia la orizont.

Părea că e foarte aproape, chiar în dreptul naceleï, căcï după legile perspectiveï, orizontul se ridica cu aerostierul şi banchiza apărea cu toată contexitatea terestră ca o imensă farfurie.

Dar atenţia luï George Durtal era concentrată asupra barometruluï, căcï problema menţinereï aerostatuluï la o altitudine normală devenea din ce în ce maï necesară.

Din cauza ciocnirilor de zidul de ghiaţă se produsese maï multe spărturï în învelişul balconuluï prin carï ieşia acum hidrogenul.

Ofiţerul observase o coborâre continuă; din fericire însă aceasta era destul de înceată aşa că avea timp suficient să introducă în balon conţinutul tubuluï care se afla ataşat la pachetul de mătase în momentul plecăreï.

Continuase această operaţiune şi cu cele-alte două tuburï făcând să dureze cât maï mult, spre a nu recurge la nisip de cât atuncï când nu maï avea putinţa să facă alt-ceva. De alt-fel nisip propriŭ zis nicï nu maï exista pe bord: la plecare, toţï saciï fuseseră aruncaţï şi tot ce ar fi putut arunca acum nu era de cât obiecte folositoare.

In orï-ce caz trebuia rânduită ordinea în care aceste obiecte urmaŭ să fie sacrificate.

După o înţelegere cu tovarăşiï săï, ofiţerul rândui ast-fel: păstră acumulatoarele, o cutie cu rezerve de efecte, aparatele telegrafice fără fir, bidoanele cu benzină, cutia cu unelte, frânghiile, cortul, treï lăzï cu conserve şi două cu alte mâncărï.

Ca măsură de precauţiune, ofiţerul sfătui pe tovarăşiï săï să-şï umple buzunarele cu tot ceea-ce le convenea, alegând maï ales alimentele cele maï hrănitoare şi carï conţineaŭ volum maï mic, ca ciocolată, şuncă, brânză, exceptând lichidele, de carï nu era nevoe să se îngrijască, căcï aveaŭ destulă zăpadă acolo spre a-şï furniza apa de băut necesară.

In aceeaş ordine de ideï, două obiecte fură puse deoparte spre a fi rezervate într'un caz extrem: întâï o puşcă cu cartuşele sale spre a se apăra contra urşilor şi spre a vîna foce şi apoï maşina cu alcool spre a topi ghiaţa.

Familiarizat cu detaliile vieţeï de explorator în ţară arctică prin câte-va expediţiï întreprinse în sanie anul trecut, sir Elliot alesese singur un număr oare-care de cutiï pe care le împărţise tovarăşilor, şi scoase din cutia cu îmbrăcăminte cingătorï de flanele groase necesare în cazurï de bivuac în zăpadă.

Bob Midy auzise recomandările ce i se dăduse de către «excelentul stăpân» şi le înţelesese perfect.

Trebuia să se despartă de sticlele de whisky.

Această ideie îï fu insuportabilă şi în creerul luï de negru încolţi îndată ideea să salveze de naufragiŭ tot ce ar putea să-ï absoarbă băutura sa favorită.

Profitând de neatenţiunea celor două femeï, ocupate cu împărţeala proviziilor, se strecură într'un colţ al cortuluï şi se puse pe o... absorţiune continuă a încălzitoruluï lichid.

George Durtal studia acum, fără să piardă din vedere barometrul, care ar fi părţile de maşină cu carï ar putea să uşureze nacela; nu găsi de cât elicele şi rezervoriul de benzină, situat de desubtul naceleï.

Maï era de observat că deşuruparea acestor piese ar necesita un timp destul de lung şi că numaï George Durtal şi Bob Midy ar fi putut să o execute.

Cristiana şedea lângă logodnicul săŭ.

Ea nu-ï vorbea, nevoind ca, distrăgându-ï atenţia, să provoace vre un accident.

Işï recăpătase seninătatea şi acum, familiarizată cu mâniile atmosfereï, privea liniştită haosul de ghiaţă care trecea pe sub picioarele sale cu o viteză uimitoare. Fie-care ceas ce trecea, îï apropia de viaţa civilizată şi dacă vor scăpa teferï din această extraordinară încercare, amintirea timpuluï acesta va avea în sufletele lor o valoare şi maï mare.

Cât despre mistress Elliot, dînsa îşï recăpătă încrederea de maï înainte.

Nu-ï plăceaŭ emoţiunile violente, dar avea o încredere oarbă în norocul bărbatuluï săŭ.

Sir James chiar, sfârşise prin a fi de aceiaş părere cu soţia sa şi, aplecat pe hartă, avea aerul de a trasa itinerariul uneï călătoriï de plăcere de cât că urmăreşte manifestările fanteziste ale tempesteï.

Lângă eï, doctorul Petersen, pe care cele maï emoţionante peripeţiï nu reuşiseră pînă atuncï să-l turbure, era singurul care îşï pierduse liniştea.

In adevăr, după puţin timp de la apariţia vulcanuluï submarin, fusese văzut scoţând carnetul săŭ de note zilnice.

Le recitise, le verificase şi refăcuse câte-va calcule.

Apoï se adâncise într'un abis de meditaţiunï, carï se manifestaŭ aci printr'o adevărată prostraţiune, aci printr'o agitaţiune febrilă.

Altădată expresiunea îngrijorată a fisionomieï sale ar fi atins pe tovarăşiï săï de călătorie. Dar toate privirile eraŭ ţintite acum departe, cercetând orizontul, şi nimenï nu'l întreba.

(Va urma).

Incepând cu numărul viitor, «Ziarul Călătoriilor» va publica o serie de articole în carî un noŭ colaborator al nostru, care a vizitat Parisul, va descrie impresiile şi amintirile ce i le-a lăsat capitala Franţeĭ.

Primul articol, de un mare interes şi scris cu multă competinţă de noul nostru colaborator va fi «**Descrierea drumului de fier „Métropolitain" din Paris**», *şi va apare în „Ziarul Călătoriilor" Marţi, 23 c.*

Poşta Redacţiei

Leonidas. — Mulţumirĭ. Vă rugăm să treceţi pe la redacţia noastră, cât de curând, între 10—12 dim. şi 3—6½ seara.

Walter R. — Maĭ aşteptăm.

Traian G.—Iĭ va veni rândul.

Ştef. V.—Primim cu plăcere traducerĭ, bine făcute, aventurĭ şi descrierĭ de călătorie.

Bensim.—Vă mulţumim de regulata şi binevoitoarea colaborare. Dorim să vă vorbim într'o chestie importantă. Veniţĭ la redacţie 10—12 dim., 3—6½ seara.

Mih. D. C. — Traducerĭ din «Journal des Voyages» primim bucuros.

O MINUNE

Eram vecin cu ea de-o lună,
Dar n'o văzusem niciodată,
O auziam, cântând la piano,
Ca primadona aripată.
Şi fermecat de al eĭ cântec,
Vroiam ca să cunosc fiinţa,
Care cânta aşa de dulce —
Astfel făcurăm cunoştinţa.

Sperasem să 'ntâlnesc un înger...
Dar, vaĭ! Ce crudă amăgire!...
M'am îngrozit l'a eĭ vedere, —
Eu, care sunt poet din fire.
Era zbârcită şi pe faţă
Avea numaĭ pistruĭ şi pete,
Iar cântecu'ĭ divin şi dulce
A încetat să mă îmbete.

I-am spus, şoptindu'ĭ la ureche,
Un sfat... Şi ea m'a ascultat...
N'am maĭ văzut'o iar o lună
Apoĭ la ea m'am arătat.
Era cu-adevărat minune
Schimbarea ce am observat:
Vedeam în faţa mea un înger,
Un înger scump şi adorat.

Figura eĭ era curată,
Roz-albă ca şi Aurora!
Minunea asta o făcuse:
Săpunul, Pudra, Crema «Flora»!
Ah! O iubesc şi voiu iubi-o
Pân'mi-o suna şi mie ora,
Iar vecinic voiu cânta în versurĭ:
Săpunul, Pudra, Crema «Flora»!

Carol Serob

LA 21 MARTIE

se va face tragerea frumoaselor premii ce oferim gratuit abonaților la

„Ziarul Călătoriilor"

Acest ziar care apare în fie-care Marțĭ, în 16 paginĭ și se vinde cu 10 banĭ numărul, este singurul ziar din țară în acest gen.

In el se găsesc descrise toate întâmplările de pe mare și de pe uscat; aventurile cele maĭ îndrăznețe; curiozitățile cele maĭ interesante; în sfârșit,

„Ziarul Călătoriilor"

care publică în același timp și treĭ romane de senzație, este ziarul cel maĭ **instructiv și distractiv.**

La tragerea de la 21 Martie abonațiĭ participă la următoarele premiĭ de valoare:

1) **Un elegant pat de bronz**, cumpărat de la cunoscutul magazin «Industria Metalică» Marcu, Bucureștĭ, bulevardul Elisabeta No. 8, cel maĭ eftin și bine asortat din toată țara în mobile de bronz și fier.

2) **Una pușcă de vânătoare,** foc central, cu două țevĭ, cal. 12, țeava din stânga choke-bore, cheia de deschidere între cocoașe.

3) **Un pistol automatic,** de buzunar cu 6 focurĭ, demontabil instantaneŭ cu mâna, în 3 bucățĭ, englezesc, de la renumita fabrică «Webley-Scott» care cântărește numaĭ 300 grame și întrebuințează cartușe cu iarbă fără fum și glonț metalic, având un tir până la 200 metri.

4) **Una carabină de salon,** «Flobert» 6 m. m. pentru glonț și alice.

Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin de arme și munițiunĭ din Capitală, B. D. Zisman, furnisorul curțeĭ regale, Bucureștĭ, 44 calea Victorieĭ.

5) **Un gramofon perfecționat,** cu pavilion mare, mișcător, în formă de floare, braț acustic și diafragmă pneumatică de concert, împreună cu 6 plăcĭ, cumpărat de la marele magazin de muzică «Jean Feder», Bucureștĭ, calea Victorieĭ 54.

6) **Una mandolină de palisandru,** ornată cu sidef.

7) **Una vioară de paltin,** model Stradiwarius, complect montată cu abanos, adevărate instrumente de concert, ambele cumpărate dela magazinul general de muzică «La Harpa», Bucureștĭ, str. Colțeĭ 5.

8) **Un prețios ceasornic remontuar,** de buzunar pentru bărbat, placat aur sistem american.

9) **Un frumos inel de aur,** pentru damă, cu un rubin și două diamante, cumpărate de la cunoscutul magazin de ceasoarnice și bijuteriĭ «Ceasornicăria Colțeĭ», strada Colțeĭ 31.

10) **Una bicicletă Iolanda,** marca cea maĭ bună.

11) **Un biuroŭ de stejar,** cu 5 cutiĭ, foarte elegant, cumpărat de la magazinul I. Wiedemau, bulevardul Elisabeta No. 7.

12) **Două lăzi cu sticle de lichioruri fine,** cumpărate de la renumita destilerie *Ch. Bresson,* str. Dr. L. Varnali 12 și 14.

13) **Un aparat de stins foc „Pluto"** recunoscut de toate autoritățile ca cel maĭ bun, cumpărat de la cassa M. Carniol Fiul, din Bucureștĭ strada Carol I No. 30.

Prețul abonamentuluĭ: 5 leĭ pe un an, 2 60 pe 6 lunĭ

La această tragere participă toată lumea care se va abona până în ziua trageriĭ.

Anul XII. — No. 672. 10 BANI IN TOATA ŢARA Mercuri, 24 Martie 1910

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ŞI AL INTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Lei 5.—Pe un an în toată ţara
« 2.60 « 1/2 « « « «

Redacţia şi Administraţia
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Apare odată pe săptămână
— MARŢEA —

Indrăzneţul vânător 'i implântă cuţitul în ochiul drept...—(Vezi pag. 4216).

CALARE PE UN RINOCER

In Iulie 1894, trecând pe la Singapur, am primit invitaţia unuĭ tovarăş de drum,—un negustor scoţian, stabilit în acest oraş.

De alt-fel, nu eram singurul oaspe care aveam să împărtăşesc în seara aceea suculenta cină preparată de bucătarul chinez al d-luĭ Kenedy Iohnes. Maĭ era şi d. ,,Simon Bart", unul dintre editoriĭ luĭ ,,Siamer Observer" din Bangkok, precum şi un german, d. Filip Walder, agentul uneĭ companiĭ de navigaţie.

După masă, pe când convorbirea era în toiul eĭ, ni se păru că auzim strigăte, unde-va, în noapte.

Trăgând bine cu urechea, am auzit în sfârşit lămurit un strigăt:

— *Help! Help! A robite man!* Ajutor! ajutor!

Era un alb.

Din ordinul d-luĭ Iohnes, doĭ servitorĭ plecară repede cu felinare în ajutorul aceluia care era în primejdie.

Două minute după aceea, necunoscutul pătrundea în clădire.

Era un om de statură potrivită, care putea să aibă vre-o cincĭ-zecĭ de anĭ — sub îmbrăcămintea sa de pânză, pe care ploaia şi noroiul o adusese într'un hal fără de hal, străinul păstra totuşĭ înfăţişarea unuĭ gentelman desăvârşit. Fără nicĭ un moment de încurcătură se prezentă:

— Domnilor, cărţile mele de vizită trebue să fie pline de apă în portofel. Numele meŭ este Lamartinière. Profesia mea: naturalist. Motivul strigătelor mele: laşitatea unuĭ *juvricksla-man* care m'a plantat în drum maĭ curând de cât să se expue a înfrunta primejdia uraganuluĭ.

Apoĭ, cu un hohot de râs molipsitor, adăugă:

— Vă voĭ povesti restul fără întârziere, după ce veţĭ fi avut bunătatea de a-mĭ împrumuta nişte haine uscate.

Peste câte-va momente d. Lamartinière luă din noŭ loc printre noĭ, după ce îmbrăcase o modestă *pyama* din garderobul d-luĭ Iohnes. O ţigară şi un pahar de visky îĭ redădură toată veselia.

D. Bart îşĭ aduse aminte că se află în faţa uneĭ vechĭ cunoştinţe. D. Lamartinière se afla în serviciul uneĭ marĭ case din Hamburg care importa pentru Europa multe animale sălbatice,—şi maĭ locuise odată la Bangkok. Jurnalistul ne spuse la rândul săŭ, cu toată modestia pe care voia s'o arăte d. Lamartière, că acesta era considerat în întregul Siam şi în întreaga Malaiezie, ca cel maĭ mare vînător de fiare, pe care îl văzuseră vre-o dată acele regiunĭ.

D. Lamartinière, inchee editorul luĭ *Siam Observer* este poate singurul om care se poate lăuda că a călărit un rinocer viu".

Curiozitatea noastră era deşteptată, şi am stăruit cu atâta tărie, în cât în cele din urmă, francezul a trebuit să ne spue.

Acest curios incident, — curios şi poate unic—se petrecuse cu zece anĭ maĭ înainte, în regiunea pe atuncĭ abia explorată, care desparte Siamul de federaţia Statelor-Unite malaieze.

D. Lamartinière venise aicĭ în speranţa de a întâlni un animal de specie rară: un animal din familia cerbilor, care nu se maĭ putea găsi nicăerĭ aiurea. Un bogat colecţionar american, oferise o sumă mare pentru acest specimen.

«In ce priveşte scopul misiuneĭ mele, mărturisesc că n'am reuşit: cerbul cel preţios străluceşte şi acuma prin absenţă în galeria miliardaruluĭ meŭ.

«Dar pe când eram în căutarea animaluluĭ acesta, mi s'a întâmplat aventura pe care îmĭ cereţĭ să v'o povestesc.

«Nişte indigenĭ îmĭ afirmaŭ că cerbul meŭ fusese zărit într'o pădure care se afla la două ceasurĭ distanţă de satul lor.

Am plecat la drum întovărăşit de un tânăr «boy» care purta puşca mea de mare calibru.

«Tocmaĭ, ne înfundasem pe o cărare strâmtă care ducea spre centrul pădureĭ, când un strigăt al tovarăşuluĭ meŭ, care mă urma la o distanţă de vre-o patru-zecĭ de paşĭ mă făcu să întorc capul.

«Abia am avut timpul să contemplu unul dintre cele maĭ oribile spectacole ce mĭ-a fost dat să privesc vre-o dată.

«Nenorocitul malaiez fusese surprins pe la spate de un rinocer enorm, care îl călca acum în picioare cu o furie nebună.

,,Cărarea pe care pornisem cu atâta uşurinţă, era tocmaĭ drumul pe care şi-l croise fiara pentru a ajunge la rîul din care se adăpa în fie-care zi.

«Nu puteam avea alt gând de cât acela de a mă pune fără întârziere în stare de apărare.

«Ar fi fost o nebunie să încerc a veni în ajutorul nenorocituluĭ malaiez pentru că acesta primise chiar din primul moment loviturĭ mortale.

«Am ochit un arbore destul de rezistent şi m'am urcat repede. Mă felicitam de a mă fi pus aşa de repede la adăpost, când două constatărĭ mă făcură să mă înfior: copacul pe care mă urcasem servea de cuib uneĭ coloniĭ din acele teribile furnicĭ de foc carĭ sunt spaima tuturor animalelor; şi-apoĭ ramura pe care mă urcasem era o ramură moartă care ameninţa să se rupă.

«Mă pregăteam să mă urc pe o altă cracă, maĭ sus, când, după pârâitul frunzişuluĭ, am înţeles că rinocerul se apropia.

«L'am văzut oprindu-se lângă copac, mirosind puşca pe care o lăsasem jos şi zdrobindu-ĭ patul cu greutatea corpuluĭ săŭ.

«Această acţiune care mă lăsa nearmat, nu-mĭ putu opri un strigăt de mânie.

«Surprins, rinocerul ridică capul. Uitând cât de puţin rezistentă era ramura pe care stăteam, am avut un gest copilăresc: am întins un picior, voind să aplic o lovitură de călcâĭ în capul rinoceruluĭ.

«Cu un pârâit sinistru, ramura se rupse; am căzut din copac călare pe gâtul monstruluĭ. După câte-va clipe de uimire, rinocerul plecă într'o goană nebună, ducând în spate neaşteptata sa povară.

«Aveam senzaţia că în curând o ramură avea să mă oprească în cale, şi atuncĭ moartea cea maĭ oribilă din câte se pot imagina nu maĭ era de cât o chestie de câte-va secunde».

Dar acest viteaz vânător văzuse de atâtea orĭ moartea cu ochiĭ, în cât nicĭ chiar în această extraordinară împrejurare nu-şĭ pierdu sângele rece.

Se ţinea strâns pe gâtul animaluluĭ; cu mâna dreaptă scoase un cuţit de la cingătoare şi, calculându-şĭ bine lovitura, îl implântă în ochiul stâng al fiareĭ.

Gigantul pachiderm scoase un muget teribil şi, părăsind cărarea, se înfundă în pădure. Dar Lamartinière nu se dădu învins. Se pregătea să maĭ aplice o lovitură la fel şi în ochiul drept, când rinocerul făcu o săritură enormă şi se afundă în apa rîuluĭ.

Aicĭ era mult maĭ uşor să scape de furia monstruluĭ; în adevăr, peste puţin curagiosul vânător se întoarse la ţărm, pe când rinocerul, pe jumătate orbit, înota înainte în neştire.

Din întâmplare câţĭ-va indigenĭ, pe carĭ îĭ pusese să supravegheze rîul, văzură scena şi putură da mărturie despre veracitatea eĭ.

După câte-va momente Lamartinière îşĭ reveni în fire cum se cade şi atuncĭ, cu puşca unuĭ indigen, distruse şi celalt ochiŭ al monstruluĭ, care nu se îndepărtase încă.

«Aceasta este aventura, domnilor,

termină francezul; e drept că nu pot să vă oblig a crede în deplina eĭ veracitate».

Am protestat cu toţiĭ în cor.

Peste noapte d. Kenedy Iohnes iĭ oferi cea maĭ frumoasă cameră din bungalovul săŭ.

C. Arg.

Drumul de fier „Métropolitain" din Paris

Nicĭ o ţară nu e maĭ cunoscută de noĭ Româniĭ, maĭ mult ca Franţa. Şi nicĭ un alt oraş străin nu e cunoscut în România maĭ mult ca Parisul. Numeroşiĭ studenţĭ carĭ 'şĭ fac studiile în Paris ca şi aceĭ carĭ se duc acolo numaĭ din dorinţa de a cunoaşte marele oraş, aduc cu eĭ o sumă de impresiĭ şi de amintirĭ carĭ aŭ familiarizat pe Românĭ cu străzile, cu instituţiile, cu monumentele şi cu moravurile acestuĭ popor de care suntem aşa de strâns legaţĭ.

Nenorocirea ce s'a abătut acum în urmă asupra Parisuluĭ a făcut să se vorbească în România şi maĭ mult de capitala Franţeĭ.

Scriitorul acestor rândurĭ ca unul ce cunoaşte marele oraş, s'a hotărât să-şĭ scrie impresiile şi amintirile, într'o serie de articole ce vor apare în ,,Ziarul Călătoriilor'' şi începem azĭ vorbind de drumul de fier ,,Métropolitain'' drumul de fier subteran din cauza căruia s'a crezut o clipă, în timpul recentelor inundaţiĭ, că Parisul, capitala lumiĭ, e pierdută.

In adevăr, nicĭ un alt oraş din lume nu e aşa de scobit ca Parisul.

Marile bulevarde şi străzile principale ale Parisuluĭ prezintă o înfăţişare ce nu-şĭ are seamăn nicăirĭ. Printre clădirile puternice, cu numeroase etaje, aleargă în toate direcţiile din zoriĭ zileĭ şi până după miezul nopţiĭ sute de vehicule. Văzute din marele Arc de Triumf de la Étoile, străzile par presărate cu un furnicar de automobile, de taximetre şi de trăsurĭ, printre carĭ îşĭ fac loc cu grije marile tramwae electrice, carĭ cu piepturile lor de oţel iţĭ fac impresia unor vapoare, autobusele ale căror semnale te asurzesc, omnibusele bătrâneştĭ al căror conducător are o îmbrăcăminte caracteristică şi o pălărie rotundă de cauciuc, şi toate aleargă neîncetat, încărcate şi în vagon şi pe ,,imperială''. Căcĭ,—trebuie ştiut — aceste tramwaie, electrice saŭ cu caĭ, aceste omnibuse şi autobuse aŭ toate imperiala. Cu ele mergĭ în orice punct al oraşuluĭ, plătind totdeauna taxa de 15 banĭ, oricare ar fi distanţa ce aĭ s'o străbaţĭ. Şi,—deprindere pe care marea mulţime a călătorilor a făcut-o să se nască—în locurile unde aceste vehicule se opresc spre a lua saŭ a lăsa pe călătorĭ, de obiceiŭ o piaţă, se află pusă pe un stâlp ce susţine firul electric, o cutie cu un carnet cu file numerotate din care fiecare sosit ce-aşteaptă tramwaiul rupe una. In chipul acesta, nicĭ odată nu se văd neplăcutele îmbrâncelĭ din alte părţĭ, căcĭ fiecare se suie pe rând, arătând conductoruluĭ numărul de ordine.

Acestea spuse asupra tramwaelor, omnibuselor şi autobuselor, trebuie să adăogăm că marele lor număr nu e îndestulător pentru circulaţia întregeĭ populaţiĭ a Parisuluĭ şi spre a răspunde la această lipsă, cum străzile sunt destul de prinse de dubla linie de tramwaĭ şi de atâtea alte vehicule, s'a ajunş la construirea drumuluĭ de fier subteran ,,Métropolitan'' căruia parizieniĭ, obicinuiţĭ să scurteze totul în vorbire, iĭ zic ,,Métro''.

Acest ,,Métro'' se poate numi cu adevărat un produs al spirituluĭ franţuzesc. Intr'un oarecare punct al oraşuluĭ, lângă Opéra, de pildă, vezĭ pe trotoar un grilaj de fier care înconjoară intrarea uneĭ subterane cu trepte, deasupra cărora e scris, mare, „Métropolitain''. Scoborĭ aceste trepte de piatră şi după ce trecĭ printr'un coridor unde e ghişeul de bilete, trecĭ maĭ înainte având în mână biletul de carton pe care aĭ dat 15 banĭ, şi după ce ţi se perforează biletul te aflĭ într'o gară în miniatură pe un mic peron unde ard lămpĭ electrice, cu tavanul boltit, cu pereţiĭ de faianţă încărcaţĭ de reclame printre carĭ se vede anunţată desfacerea de la ,,Pygmalion'', sobe ,,Salamandre'' alăturĭ de chipul faimosuluĭ cântăreţ Mayol, care zîmbeşte în colţul guriĭ, cu un smoc de păr zbârlit în frunte. In reclamă,—reclamă inteligentă şi artistică—poporul fraucez e cel dintâĭ.

De-alungul acestuĭ peron sunt băncĭ, pe carĭ călătoriĭ n'aŭ însă vreme să stea prea mult, căcĭ la fiecare treĭ minute trece un tren. El vine repede pe partea dreaptă, format din cincĭ vagoane cu lămpile aprinse, cincĭ vagoane foarte luxoase, cu geamurĭ marĭ şi cuprinzând fiecare la 65 de persoane. In interval de un minut saŭ două staŭ uşile deschise şi lumea intră. Vezĭ stând, în acelaş vagon şi pe aceeaş bancă, distinsul stăpân al unuĭ joben strălucitor lângă un meseriaş ce-şĭ ţine într'o basma, la subsoară, mistria plină de var; o palidă şi elegantă doamnă cu blănurĭ scumpe şi juvaerurĭ scânteietoare lângă o fetiţă roşcovană cu şorţul dinainte şi ţinând pe mână un coş cu carne, zarzavaturĭ şi pâine. Sunt uniĭ carĭ, fugând de această privelişte, plătesc—săraciĭ — 25 de banĭ, ca să stea în unul din cele două vagoane de clasa I pe carĭ le are la mijloc fiecare tren.

Fiecare din cele 5 vagoane îşĭ are omul luĭ de serviciŭ, însărcinat cu paza uşilor, carĭ odată 'nchise, se aud două semnale deosebite, din cele două capete ale trenuluĭ; apoĭ un semnal al mecaniculuĭ, şi vagoanele, huruind, pornesc prin tunelurile întunecoase presărate pe toată întinderea cu lămpĭ electrice.

Până şi în aceste tunelurĭ s'a amestecat reclama, căcĭ în dreptul fiecăreĭ lămpĭ aprinse e scris mare cuvântul ,,Dubonnet'' .cuvânt care te obsedează şi nu scapĭ de el decât atuncĭ când facĭ cunoştinţă cu acest ,,Dubonnet'', un faimos vin tonic.

Dacă aĭ avut grije să te suĭ în primul vagon,—în care e motorul — printr'o fereastră aĭ să'l vezĭ pe mecanic, într'un mic compartiment din faţă, stând pe un scaun, cu mâna pe regulator, în mijlocul a nenumărate bateriĭ electrice, privind mereŭ înaintea sa şi notând ora la fiecare staţie unde opreşte.

Staţiile sunt apropiate, la câteva minute una de alta, şi scrise pe peroane, cu litere marĭ; ele sunt arătate toate pe rând pe o tăbliţă în vagon şi fiecare poartă numele uneĭ străzĭ saŭ al uneĭ pieţe în care se află situate. Privind pe geamurĭ, în lăturĭ, în vreme ce trenul merge, riştĭ totdeauna să capeţĭ o durere de cap, căcĭ nu vezĭ de cât pereţiĭ negri, apropiaţĭ, carĭ aleargă nebuneşte pe lângă tine. Dar dacă priveştĭ prin compartimentul mecaniculuĭ, drept înaintea ta, aĭ să aĭ una din cele maĭ rare privelişti: un tunel strâmt, lung, încovoindu-se ca un şarpe când în dreapta când în stânga, un tunel întunecos pe aĭ căruĭ pereţĭ ard două nesfârşite şirurĭ de lămpĭ roşietice.

Şi are să vină o vreme când aĭ să te mirĭ, cum priveştĭ aşa drept înainte; aĭ să te mirĭ fiindcă în depărtare, trupul negricios al acestuĭ şarpe enorm are să se trunchieze de o dată, are să devină de un albăstriŭ şters. In acel loc, trenul iese de sub pământ şi merge prin lumina zileĭ, merge pe un pod ridicat dealungul uneĭ străzĭ, la o mare înălţime deasupra caselor. Cea maĭ surprinzătoare din aceste ieşirĭ la lumină e cea de la Quai Orsay, unde ,,Métro-ul'' trece peste Sena. Noaptea, punctul acesta e o adevărată feerie; sunt sute de luminĭ viĭ carĭ ard, luminĭ verzĭ, galbene şi roşiĭ, dealungul poduluĭ peste Sena şi sute de luminĭ la fel carĭ alunecă încet pe valurile negre.

Când facĭ un drum maĭ lung cu ,,Métro-ul'' te poţĭ aşeza pe bancă şi dacă din întâmplare vreun chip zâmbitor saŭ nişte ochĭ frumoşĭ ce-ţĭ staŭ aproape te fac să-ţĭ vie să nu maĭ plecĭ din vagon, poţĭ sta liniştit căcĭ nimenĭ n'are să vie să te dea jos. Cu ceĭ 15 banĭ pe carĭ i-aĭ plătit, poţĭ să facĭ înconjurul oraşuluĭ întreg, schimbând trenul la anumite puncte, căcĭ biletul luat e valabil o întreagă zi, cu condiţia numaĭ să nu ieşĭ din peron.

Cu un singur bilet poţi să faci nu numai înconjurul Parisului, dar să-l şi străbaţi în lung şi în lat; liniile acestui drum de fier împresoară capitala Franţei ca un cerc şi o străbat în toate direcţiunile.

Compania drumului de fier „Métropolitain" are o uniformă specială şi un personal foarte numeros, recrutat cu multă exigenţă dintre oamenii conştiincioşi, ceea ce face ca nenorocirile să fie cu desăvârşire înlăturate. Toţi umblă cu o preciziune, cu o punctualitate desăvârşită, fiecare staţiune are instalaţii telefonice şi telegrafice şi în afară de groaznica nenorocire de acum câţiva ani—datorită faptului că un mecanic n'a lăsat drum liber unui alt tren la o încrucişare—nu se mai cunoaşte o alta.

Acesta e, în câteva cuvinte, „Métro-ul" Parisului, una din principalele surprize ale celui de curând sosit şi o instituţie de cea mai mare trebuinţă pentru populaţia capitalei Franţei.

Valurile Senei aŭ năpădit Parisul acum câtava vreme, după cum se ştie.

Apele aŭ pătruns în tunelele cari alcătuiesc drumul „Métro-ului" întrerupând circulaţia în numeroase puncte, făcând să se surpe gări şi producând enorme pagube. A fost un moment de groază generală când, constatându-se că apa din oraş scade fiindcă e sorbită în aceste subterane, s'a crezut că oraşul întreg, scobit aproape tot pe dedesubt, are să se prăbuşească. S'a dovedit însă că teama aceasta e neîntemeiată, o asemenea posibilitate fiind cu desăvârşire exclusă, de oarece la construirea acestor tuneluri s'aŭ luat toate măsurile de siguranţă şi oraşul stă pe temelii destul de solide.

M. N.

IN MIEZUL ETIOPIEI

Sala tronului Negusului

Prin însăş natura sa, Etiopia — saŭ Abisinia,—nu-i de loc o ţară accesibilă unui explorator, şi în deosebi miezul ei, care e constituit dintr'un haos formidabil de munţi neregulaţi. Etiopia îţi face impresia unei enorme citadele stâncoase, cu vârfuri cari ating înălţimea lui Mont-Blank din Alpi,—o citadelă care stăpâneşte deşerturile africane.

Vechiul oraş musulman Harrar, unul dintre cele mai tipice oraşe abisiniene, n'a permis, multă vreme, intrarea europenilor 'n el, socotind-o drept profanare.

Această ţară plină de sălbătecii originale, produce în abondenţă banane, trestie de zahăr, cauciuc, etc. De asemenea ospătează în pădurile şi munţii săi capricios aranjaţi, o mulţime nenumărată de maimuţe, multe hiene, struţi, şacali, etc.

Exploratorul îndrăzneţ care se aventurează prin această ţară — află totuşi—pe lângă mulţimea inconvenientelor şi pericolelor—mângâeri şi surprize neaşteptate.

Plecând din Gueldeïssa, către Addis-Abba, capitala în care e reşedinţa Negusului Menelik, se întâlnesc priveliştí cu neputinţă de uitat. Drumul e greŭ, însă mai des foarte plăcut şi se face numai printre munţii masivi: în dreapta Afdam şi Assabot şi în stânga Tchercher. Călătorul nu prea are nevoe de merinde, căci găseşte foarte lesne măcar un oŭ de struţ din care 'şi prepară un omlet magnific deasupra unui foc de excremente uscate, de elefant. Drumul spre capitală se înalţă mereŭ, până la o altitudine de 2,400 metri în apropiere de reşedinţa Negusului.

Negusul, regele regilor Etiopei — cum i se zice, — e bine voitor cu streinii cari trec uneori prin oraşul săŭ de reşedinţă, dar alte ori refuză să-i primească în audienţă.

După cum se ştie, Negusul a întreprins nu de mult o călătorie prin Europa, de unde s'a înapoiat - după multe ezitări, complet satisfăcut şi plin de admiraţie pentru «adevăratele minuni» văzute în marile oraşe

Colina pitorească

din Occident, și pentru spectacolul rar și nevisat al vieții lumeĭ civilizate și al activităţeĭ din toate unghiurile Europeĭ.

In fine, la o oare-care depărtare de capitală se întâlnește un pitoresc lac, numit Tana, în care se varsă rîul Abbaï, împrejmuit de coline admirabil decorate de natură. Lacul acesta îţĭ dă impresia unuĭ lac din Elveţia, cu apele limpezĭ vioriĭ; dar cesteĭ localităţĭ, se găsește o biserică bizară al căreĭ rit—în parte mahomedan—e greŭ să-l afle un european, în jurul căreia se fac în fiecare zi treĭ rugăciunĭ, cu un caracter foarte sacru. Ilustraţia de la urmă reprezintă scena uneĭ asemenea rugăciunĭ, care se săvârșește cu multă ceremonie, și la care cântă un bun cor de băeţĭ.

In apropierea Niluluĭ albastru sunt

Procesiune religioasă

impresia aceasta se șterge repede la vederea vre-unuia din numeroșiĭ hipopotamĭ carĭ bălăcesc deseorĭ în apele luĭ.

In a doua ilustraţie se poate vedea un cătun din marginea laculuĭ situat pe una din cele maĭ frumoase coline.

Pe cealaltă parte a laculuĭ în Zéghié, unde e un reprezentant al Negusuluĭ, un fel de guvernator al a- foarte multe bisericĭ și o populaţie cu totul inofensivă.

Cele maĭ înalte regiunĭ ale Etiopieĭ ating cifra de 4,000 metri altitudine. Intâia ilustraţie reprezintă sala de primire a Negusuluĭ, care șade în fund, pe «tronu-ĭ», înconjurat de distinsele personagiĭ din anturajul săŭ.

— r —

In Ghiarele Monstruluĭ

— Mare Roman de Aventurĭ —

— Urmare —

— Nu se aude nimica încă; dar mesagerul vine ca o furtună. Dacă pădurea n'ar fi atât de întunecoasă, l'am putea vedea acuma.

— Dar, copila mea...

— A regăsit-o; te maĭ poţĭ îndoi oare?

— Copila mea!

,,Iadeh, deschide repede poarta. Stăpâna ta se reintoarce!

— Răbdare, stăpâne, răbdare; numaĭ un moment încă. Iată, se aude acum pocnetul ramurilor și nechezatul caluluĭ.

,,Iată-l!.. iată-l!..

— E majordomul tăŭ, stăpâne.

— Singur?

— Ce știrĭ aduce?

— Cobbs; d-ta eștĭ?.. ce s'a intâmplat?.. Vorbește.

— Ajutor!.. urlă din grădină o voce plină de neliniște!.. Monstrul, monstrul pădureĭ este pe urmele mele. Apăraţi-mă! Ajutor!..

CAP. IV

Ce se petrece în pădure

In fundul pădurii întunecate, în ora când se întorc fiarele de la vânătoarea nocturnă, din depărtare se auzeaŭ urletele lupilor. In vale, un tigru care și-a scăpat prada, geme furios. Apoĭ se face din noŭ tăcere.

Atuncĭ din cuprinsul nemaĭ sfârșit al ramurilor, se ridică cântul păsărilor.

Cu toate acestea, afară de fiarele eĭ fioroase pădurea maĭ are și alţĭ locuitorĭ. In adevăr, iată că niște stufișurĭ se daŭ la o parte, și un om apare.

E un sălbatec, mic de statură. El are fruntea largă și bombată, nasul turtit, părul creţ. Umblă aproape despoiat, având drept orĭ-ce îmbrăcăminte o simplă piele de cerb. N'are altă armă de cât o secure.

Și sălbaticul știe să se strecoare printre ramurile dese, pe unde un european n'ar putea trece de cât făcându-șĭ loc cu securea.

Omul pare că urmează un drum fix și bine cunoscut, căcĭ în curând ajunge la un sat minuscul format din niște colibe joase, complect ascunse după stufișurĭ.

Acolo sunt grupaţĭ vre-o cincĭ-zecĭ de bărbaţĭ, femeĭ și copiĭ. Toţĭ sunt foarte micĭ de statură. Toţĭ aŭ aceiaș îmbrăcăminte, și sunt înarmaţĭ în acelaș mod. Câţĭ-va dintre eĭ maĭ aŭ și câte o lance.

Când noul sosit înaintă printre eĭ, schimbară câte-va cuvinte repezĭ.

Dacă cine-va care le înţelege graiul, ar fi ascultat, iată cam ce ar fi auzit:

— N'a venit încă?

Acela care vorbea, era un bătrân, după cum se putea lesne recunoaște, privindu-ĭ zbârciturile pieleĭ. Omul acesta părea a fi șeful, pentru că toţĭ îl ascultaŭ cu oare-care respect.

— Nu, n'a sosit. Dar tamburul ne a anunţat de erĭ știrea.

— Știŭ, și tocmaĭ de aceia mă mir că n'a sosit încă.

— Pașiĭ omuluĭ prin iarbă aleargă maĭ încet ca sunetul prin aer, și pădurea estĕ mare. Și maĭ ales dacă o aduce cu sine pe fata captivă, trebue să meargă încet.

— Dar o aduce oare?

— Cel puţin așa am înţeles eu din glasul tamburuluĭ. In orĭ-ce caz, fata este prizonieră în cavernele munteluĭ.

— Cred și eŭ că a reușit. De alt-fel, Tasi era cu dânsul, montruoasa Tasi cu fălcile de fer.

«Trebue prin urmare sa așteptăm cu toată răbdarea. In curând vor începe serbările.

«Și de ne-ar fi atuncea zeiĭ favorabilĭ, când sângele feteĭ va înroși pământul și bucăţĭ din corpul săŭ sfâșiat vor fi aruncate prin pădure.

— Zeiĭ ne vor asculta, și chiar teribila Tasi seĭ va linişti, când va simţi

mirosul sacrificiului. Dar ce ni se cere în schimbul victimeĭ ?

— Omul voeşte multe monede de argint, la fel cu acelea pe carĭ le întrebuinţează oameniĭ albĭ...

— De unde vom putea noĭ avea aceste monede ?

— Tribul Mahalilor, care a luat parte la înţelegere, ne-a asigurat că cunoaşte un mijloc, pentru a putea avea multe monede.

«Nu ştiŭ cum vor face, dar ştiŭ că se vor ţine de cuvânt.

— Bine ; şi aŭ făgăduit că nu ne vor trăda ?

— Aŭ jurat.

— Bine. De am putea scăpa de furia grozaveĭ Tasi !..

— De am putea scăpa de furia grozaveĭ Tasi !.. repetară cu toţiĭ. De ne-ar cruţa măcar de acum înainte monstrul cu fălcile teribile !..

După această misterioasă invocare, se făcu tăcere.

De o dată, şeful se ridică în picioare, şi făcu un semn cu mână.

Un murmur înăbuşit se auzea în depărtare. Se recunoştea bine sgomotul produs de un tambur.

Sgomotul dură câte-va momente. Apoĭ din noŭ nu se maĭ auzi nimica.

— Ce înseamnă asta? întrebă unul.

— Ceĭ din tribul Mahalilor ne anunţă că oameniĭ albĭ aleargă în toate părţile prin pădure. Poate că sunt chiar pe urmele feteĭ răpite. In orĭ ce caz, trebue să fim cu cea maĭ mare băgare de seamă. Urmele ulimuluĭ nostru campament aŭ fost distruse ?

— Da, colibele aŭ fost arse, şi cenuşa împrăştiată în vânt. Oameniĭ albĭ nu vor putea bănui prezenţa noastră.

— Bine. Atuncĭ să se transmită ştirea triburilor carĭ sunt spre vest.

Un om se ridică din grămadă. Intră în o colibă, şi scoase de acolo un fel de toba primitivă. Instrumentul acesta, lovit cu un ciocan, răsună cu un sgomot prelung, sonor. Omul urmă cu exactitate cadenţa sunetelor carĭ fuseseră auzite cu puţin maĭ înainte.

După ce sfârşi puse instrumentul într'un colţ. Şi strigătele păsărilor, şi ţipetele maĭmuţelor carĭ conteniseră în tot timpul acesta, prinseră din nou să răsune sus pe ramurĭ.

. . . .

Pe când aceste evenimente se petreceaŭ în această parte a pădurii, la o distanţă de câte-va mile, un alt om rătăcea singuratec.

Acesta nu era însă de loc un sălbatec ca oameniĭ ceĭ cu statura mică, ci un hinduş înalt, bine făcut, şi pe deasupra înarmat cu o carabină.

Omul acesta era singur. Inainta cu paşĭ repezĭ, oprindu-se însă din când în când, pentru a privi în jurul săŭ şi pentru a maĭ trage cu urechea.

Pe lângă carabină omul acesta maĭ era înarmat şi cu un cuţit, pe care-l purta la cingătoare. Maĭ avea de asemenea şi un baston.

După un sfert de oră, omul se opri. Işĭ lăsă bastonul la pământ, şi-se puse să-şĭ încarce carabina.

— E galopul unuĭ cal, murmură dânsul, auzind un sgomot nedesluşit, care venea din depărtare. Oare încotro se duce cavalerul acesta, şi cine este dânsul? Dacă ar fi omul pe care-l ştiŭ eu, m'ar scuti de multă osteneală. Pe Allah, am drept să mă răzbun !.. Nu există nicĭ o dreptate maĭ adâncă, de cât ura pe care o port în sufletul meŭ.

Omul se aplecă, şi punând urechea la pământ, ascultă, cu cea maĭ mare atenţiune.

— Calul merge repede. murmură dânsul, dar mi se pare că se îndepărtează.

«Da, se îndepărtează, pentru că acuma pământul nu maĭ tremură.

«Nu maĭ aud acuma de cât zvâcnirile tâmplelor mele. Aşa dar, nu mă voĭ putea răzbuna azĭ... Dar nu face nimic, mă voĭ răzbuna maĭ târziŭ, pentru că, cu setea aceasta voĭ trăi, atâta timp cât demoniĭ mă vor lăsa să trăesc.

Omul se ridică, scoase gloanţele din carabină, şi-şĭ văzu înainte de drum.

Lumina pătrundea printre frunze în raze orbitoare. Era ora caldă care aducea din noŭ tăcerea în pădure. Nu se maĭ auzeaŭ nicĭ cântecele păsărilor şi nu sufla nicĭ cel maĭ slab vânt.

Tot mergând mereŭ înainte, omul ajunsese într'o regiune mlăştinoasă şi înainta acum cu cea maĭ mare băgare de seamă, examinând solul la fie-care pas. Acuma îşĭ prinsese bastonul la cingătoare şi mergea cu carabina în mână, gata să tragă în fie-care moment.

— De ce m'aş teme?—murmură dînsul într'un târziŭ. La ora asta toate fiarele pădurii dorm. Prin urmare pot să străbat erburile şi să mă aventurez şi maĭ departe, spre panta munteluĭ, pentru a găsi din noŭ urmele bizare pe carĭ le-am descoperit. Oare ce însemnează urmele acestea ?

Omul făcu acum un mic înconjur, ferindu-se de un stufiş în care s'ar fi putut ascunde vre-un duşman periculos ; apoĭ înaintă pe un teren lunecos şi foarte umed, care arăta apropierea imediată a uneĭ mlaştinĭ.

Solul era plin peste tot de urme de animale, căcĭ acolo veneaŭ în timpul nopţiĭ să se adape toţĭ oaspeţiĭ pădurii. Veneaŭ cerbĭ şi taurĭ, lupĭ şi pantere, tigri şi elefanţĭ.

Hindusul examină cu atenţie toate urmele. Câte odată, când urmele acestea nu eraŭ lămurite, se apleca pentru ca să nu se înşele. S'ar fi zis că caută ceva, o urmă pe care nu putea s'o descopere.

Tot înaintând ast-fel, se apropie de un fel de promontoriŭ, format de pădure în mijlocul erburilor mlaştineĭ, promontoriŭ pe care vegetaţia era mult maĭ bogată din cauza apropieriĭ imediate a apeĭ.

De-odată omul se opri şi se aplecă din noŭ la pământ. Faţa sa îmbrăcă expresia uneĭ adâncĭ mirărĭ. Apoĭ privi cu cea maĭ mare atenţie de jur-împrejur şi, în loc să se ridice, merse înainte aplecat, târându-se ca un animal.

Mergea foarte încet şi părea că urmează un drum sigur, care îl apropia de pădure. Din timp în timp se oprea, pentru a'şĭ continua apoĭ îndată drumul săŭ misterios.

Ajunse ast-fel pînă la ceĭ dintâĭ arborĭ aĭ pădurii, unde se opri, neştiind încotro să maĭ meargă. Urmele nu se maĭ puteau deosebi acuma, pentru că erburile erau prea dese şi prea din cale afară încurcate.

Privind însă bine de jur-împrejur, descoperi o deschidere gigantică, care putea servi de trecere uneĭ fiare neobişnuite, dar care părea însă făcută de mâna omuluĭ.

Hinduşul înaintă cu băgare de seamă, ascunzându-se pe cât putea şi cu mâna pe trăgaciul carabineĭ, gata să'l apese în fie-care clipă. Se afla acum într'un fel de tunel, tăiat printre arborĭ cu o regularitate aproape perfectă.

Tunelul acesta înainta în linie dreaptă pe o lungime de aproape o sută de paşĭ şi nu semăna de loc cu culcuşul unuĭ rinocer or cu al unuĭ elefant. Examinând terenul, cu toate că era cu neputinţă să găseştĭ vre-o urmă de paşĭ, se vedea foarte bine că trecuse pe acolo un animal greoĭ.

Cu cât se apropia maĭ mult, omul devenea tot maĭ atent. In cele din urmă, omul ajunse la capătul tuneluluĭ, şi ascunzându-se după stufişurĭ, văzu maĭ departe o poiană, în mijlocul căreia se aflaŭ câte-va stâncĭ, şi o mlaştină pe jumătate secată.

Dar observatorul n'avu răgaz să examineze bine peisagiul. Nişte fapte mult maĭ bizare îĭ atraseră inată atenţia.

De şi toată regiunea înconjurătoare era locuită numaĭ de fiare, şi era foarte primejdios să te aventurezĭ pe acolo chiar şi în timpul zileĭ, se vedea bine că un om îşĭ stabilise campamentul acolo. Se vedea după multe semne, după multe amănunte, carĭ trădaŭ dintr'o dată prezenţa omuluĭ.

Cine putea să fie temerarul, saŭ nebunul, care îndrăznia să se aventureze noaptea într'un ast-fel de loc ?

Hinduşul, ascuns după stufişurĭ, avu îndată răspunsul la această întrebare. Pe când examina cu grijă împrejurimile, un sgomot uşor se auzi de cea-l'altă parte a poeniĭ, reţeaua de frunze se deschise, şi un om apăru.

Era un european tânăr, care purta haine de postav închis.

Acest noŭ sosit nu era altul de cât acel tânăr misterios care dispăruse pe neaşteptate din casa luĭ Hedley, adică domnul Harold Graham în persoană.

Hinduşul stătea nemişcat, aşteptând cu o curiozitate arzătoare să vadă ce se

...la. In curând crengile foș-..., și în poiană înaintă un ...de statură, pe jumătate gol, ...la cingătoare o secure.

...d Graham alergă spre dânsul.

— Ei bine, Ksoro?

— S'a făcut, răspunse micul sălbatec, ...tr'o englezească stricată.

Englezul nu-și putu stăpâni un gest de adâncă bucurie.

— Nu ți s'a întâmplat nici un accident? întrebă dânsul.

Sălbatecul făcu semn că nu înțelegea. Harold Graham se explică prin gesturi. După aceia mai adăugă câte-va cuvinte într'o limbă pe care nici hindușul ascuns după stufișuri n'o putu înțelege. Sălbatecul scoase de la cingătoare un obiect pe care Graham îl apucă cu violență.

Era o bucată de mătase neagră, despre care se putea spune cu siguranță, că servise la toaleta uneï femeï.

— Foarte bine, Ksoro, te voi răsplăti bine, zise dînsul, ascunzând bucata de mătase în buzunar.

Apoi tăcu, și rămase pe gânduri, cu privirea întunecată. Apoi, cu un gest brusc, ca și cum ar fi luat o hotărîre supremă, se întoarse spre tovarășul său:

— Vino, îi zise dînsul. Amândoui se îndepărtară printre erburi, și dispărură.

Atunci, omul care stătuse toată vremea la pândă, se strecură binișor pe urma lor, și dispăru la rândul său.

. . . .

Acuma, să ne îndreptăm privirile spre o altă parte a pădureï, la picioarele muntelui, printre stâncele și pietrele adunate unele peste altele de vârtejul ploilor.

O vegetație slabă acopere solul prin acest ținut, plin de umbră și de desolare. Inserà. Nicï un sgomot nu se aude în tot cuprinsul, numai din când în când, câte o piatră se rostogolește la vale.

In părețele muntelui sunt din loc în loc deschideri adânci, cari conduc în niște caverne.

Să fie oare pe aici culcușul fiarelor, saü adăposturi omenești?

După oroarea boltelor joase și umede, după grămezile de oase cari se văd în toate părțile, ai putea crede că e locul de retragere al unor urși ori al unor leoparzi.

Cu toate acestea, după unele urme neîndoelnice, se poate recunoaște, că omul a trecut și a trăit pe acolo. Dar ar fi greü să se stabilească timpul. S'a întâmplat lucrul acesta în epoca preistorică, saü chiar acum de curând? Examinând lucrurile mai de aproape ai fi dispus să crezi că nu era mult de când fuseseră părăsite locuințele acestea primitive, și totuși acum ai fi căutat zadarnic prin caverne. Nu mai era nici o ființă vie.

Ba, în cea mai întunecoasă dintre aceste caverne, o formă omenească zăcea întinsă la pământ. Corpul acesta era acoperit pe jumătate cu stofe albe, zdrențuite. Victima,—căcï nu putea să fie de cât o victimă—avea mânele și picioarele legate, și chiar în umbra aceia adîncă puteaï ghici că e vorba de o femee, după licărirea vagă a unuï păr de aur.

Femeia este palidă ca o moartă, și ochiï îï sunt închiși. Cu toate acestea, o suflare ușoară înfioară buzele adormite.

Prizoniera aceasta adormită, nu este alta de cât domnișoara Eliza Weldons.

CAP. V

Apărați-vă!.. Ajutor!.. ajutor!.. Auzind strigătul acesta al intendentului, polițistul și servitorul se îndepărtară de fereastră. D. Hedley însă, cu toate că era foarte slab, se dădu jos din pat, și veni să vadă ce se întâmplă.

Văzu atuncï cum majordomul sări repede de pe cal și fugi spre casă. Ajuns la intrare, zdrobit de sforțarea pe care o făcuse, se clătină și căzu pe trepte. D. Hedley se îmbrăcă în pripă, și susținut de ceï doï tovarăși ai săi, coborî treptele.

Cobbs zăcea întins pe treptele verandeï...

Făcu o sforțare pentru a vorbi, dar cuvintele se opriră în gâtlej. Când își maï veni în fire, își apără fruntea cu mâna, ca și cum s'ar fi deșteptat dintr'un vis grozav. Apoï, îndreptă spre pădure o privire temătoare.

Dar, până departe, totul era tăcut.

— Ce s'a petrecut Cobbs? Pentru D-zeü, vorbește odată! se rugă Hedley.

— Sunteți înarmați? murmură majordomul, cu groază: luați seama!

Polițistul puse mâna pe o carabină și eși pe poartă pentru a vedea ce se întâmplă. Dar nu văzu nimic, nu auzi nimic...

— Nu e nimic, Cobbs, zise bătrânul. Te rog, liniștește-te. Momentele sunt prețioare, și voesc să-mi spui ce s'a întâmplat.

Văzându-și intendentul atât de turburat, stăpânul își recăpătă dintr'o dată tot sângele rece. Majordomul fu așezat pe un fotoliü, și Nihal Singh îi dădu o băutură întăritoare.

— Ce s'a petrecut? întrebă din noü d. Hedley.

— Stăpâne, răspunse intendentul, dacă n'aï fi văzut și d-ta ca și mine, m'aï crede nebun. Mă întreb eü însumi cum de am maï putut scăpa cu viață.

Intendentul se opri un moment pentru a răsufla. Fără să vrea privirea i se îndreptă din noü spre pădure. Auzind un sgomot în grădină tresări.

Sir Hedley dădu ordin servitoruluï să vadă ce e acolo; nu era de cât calul majordomuluï, care fu dus la grajd.

— După cum mi-aï ordonat, începu Cobbs, am plecat împreună cu Ali spre sud. Înaintam încet, explorând cu atenție împrejurimile.

,,O bucată de vreme n'am descoperit nimica important, când de-o dată, în apropierea uneï mlaștinï, am dat de urmele *monstruluï*.

,,Fără îndoială, monstrul trecuse mlaștina înnot, dar n'ași fi putut spune în ce direcție se îndreptase.

,,Până atunci, nu spusesem nimic luï Ali despre descoperirile pe carï le făcusem; mă supuneam ordinuluï d-tale. Dar sosise momentul să mă despart de Ali și am socotit că era bine să-l înștiințez de primejdia prin care trecea. Am făcut rău, stăpâne?

— Nicï decum.

— Imï daţi voe să pun o întrebare? întrerupse polițistul, care stătuse tăcut până atuncï.

— Vorbește.

— Când i-aï spus luï Ali despre existența monstruluï, ce a răspuns dânsul?

— Hindușiï vorbesc puțin, domnule, răspunse Cobbi; Ali a surîs, și mi-a răspuns că nu-ï este teamă.

— Nu părea de loc emoționat?

— De loc.

— Dar lucrurile acestea n'aü nicï o importanță, întrerupse Hedley, nerăbdător. Și pe urmă, Cobbs?

— După ce m'am despărțit de Ali, continuă intendentul, am înaintat cu cea maï mare băgare de seamă, pentru că, mărturisesc, îmï era teamă. Pe când străbăteam niște stufișurï dese, cine-va a tras asupra mea.

— Ah! exclamă polițistul. Dar d. Hedley nu-l maï lăsă să întrerupă.

«La rândul meü, urmă Cobles, am descărcat arma, și m'am îndreptat în direcția dușmanuluï. Dar cu toate silințele pe carï mi le-am dat n'am putut descoperi nimica.

«Mi-am continuat drumul. Mergeam cu atenția încordată. După vre un ceas de drum, calul se opri de o dată, suflând puternic din nărï. Fără îndoială că un dușman primejdios era pe aproape.

«Nu sunt fricos de felul meü, dar când crengile s'aü dat la o parte și m'am văzut în fața «monstruluï», am înlemnit. Dar cum bestia mă privia cu ochiï săï ficșï și sticloșï, fără să mă atace, am avut curajul să pun carabina la ochï, și să descarc două gloanțe.

«Dar după aceia am fugit ca un nebun; de alt-fel, chiar dacă nu mi-ar fi fost teamă, mi-ar fi fost cu neputință să îmï strunesc calul, îngrozit peste măsură.

«Sunt unele lucrurï carï întrec voința omenească.

«Monstrul venia după mine. De o dată, avuï sentimentul că pe când monstrul mă urmăria, cine-va, la rândul săü, alerga după noï, căcï auziam sgomotul unuï alt galop, și zăngănitul unuï lanț; o voce omenească comanda monstruluï să se întoarcă»!

Pe când vorbia, intendentul se ridicase; era emoționat, parcă ar fi trăit din noü, toate câte le povestia.

D. Hedley rămase tăcut, adinc dus pe

gândurĭ. Poliţistul se folosi de această împrejurare, pentru a pune majordomuluĭ câte-va întrebărĭ asupra monstruluĭ, asupra limbeĭ pe care o vorbia acela care părea a fi stăpânul acestuĭ monstru.

La toate aceste întrebărĭ, majordomul răspunse scurt, fără să dea vre-o lămurire precisă.

Intr'un târziŭ, d. Hedley îşĭ exprimă dorinţa de a rămâne singur, şi ceĭ douĭ oamenĭ se retraseră. Nenorocitul bătrân luă hotărîrea de a lucra de acum înainte maĭ mult singur, presimţind că numaĭ cu această condiţie avea să-şĭ poată regăsi copila.

După un timp, poliţistul intră din noŭ, şi-ĭ aduse ştirea că glontele din rana caluluĭ fusese extras de cine-va. Aşa dar, singura mărturie, care ar fi putut să maĭ lumineze puţin afacerea, dispăruse.

CAP. VI.

Un fapt noŭ

In timpul nopţeĭ pe care bătrânul şi-o petrecu fără să închidă ochiĭ, poliţistul făcu oare-carĭ cercetărĭ printre servitorĭ, fără să capete însă vre-un rezultat.

După aceia poliţistul continuă cercetările în camera domnişoareĭ Weldons.

Intre desordinea camerii, care trăda neapărat o luptă, şi faptul că nimenĭ din casă nu auzise nicĭ cel maĭ mic sgomot, era o flagrantă contradicţie.

Poliţistul îşĭ exprimă faţă de majordom toată mirarea sa.

Apoĭ, cum se vedea bine că acolo operase mâna unuĭ om, amestecul ,,monstruluĭ" devenia cu totul misterios.

— Domnule Cobbs; nu cum-va monstrul care te-a urmărit pe d-ta era un om?

— Un om înalt de două-spre-zece picioare? Asta nu se poate!

După ce discutară afacerea din toate punctele de vedere, făcând toate presupunerile posibile, poliţistul şi cu Cobbs, văzând că d. Hedley nu le maĭ dădea nicĭ un ordin, se hotărâră să facă o mică explorare pînă la marginea pădurii.

Aceasta maĭ mult după stăruinţa poliţistuluĭ. Inaintară pînă la locul unde se afla cadavrul caluluĭ.

Acĭ poliţistul descoperi o urmă de copită, alta de cât aceia a caluluĭ mort. Prin urmare era evident că maĭ umblase cine-va pe acolo.

Cine? Mister.

Pe când poliţistul îşĭ continua investigaţiile, dădu de-o dată peste un obiect curios, pe care îl ridică repede.

— Ce este asta? întrebă majordomul.

— Priveşte!

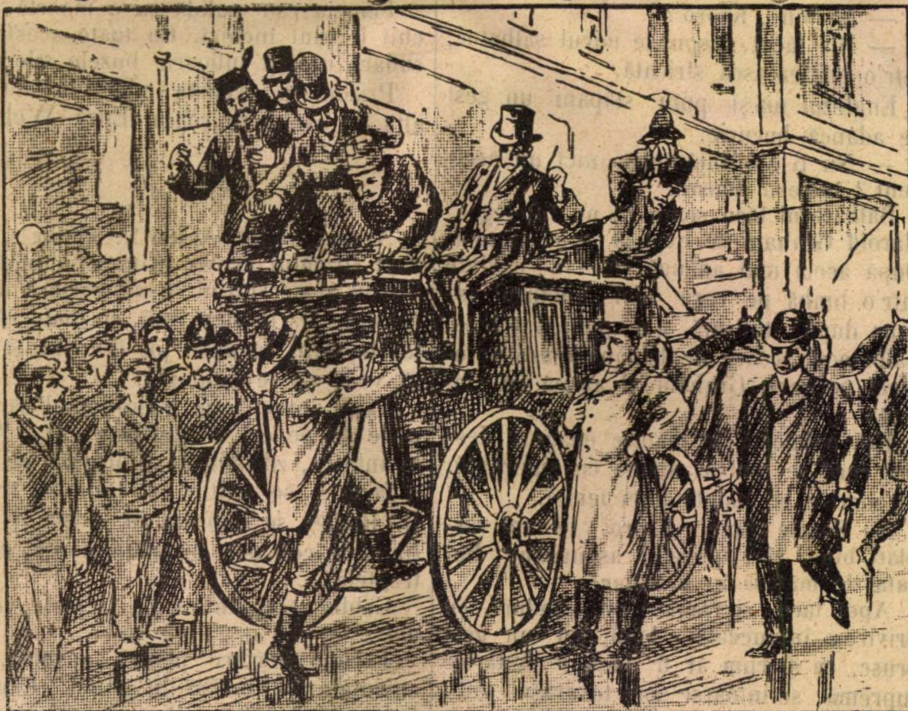
D. Cobbs examină obiectul.

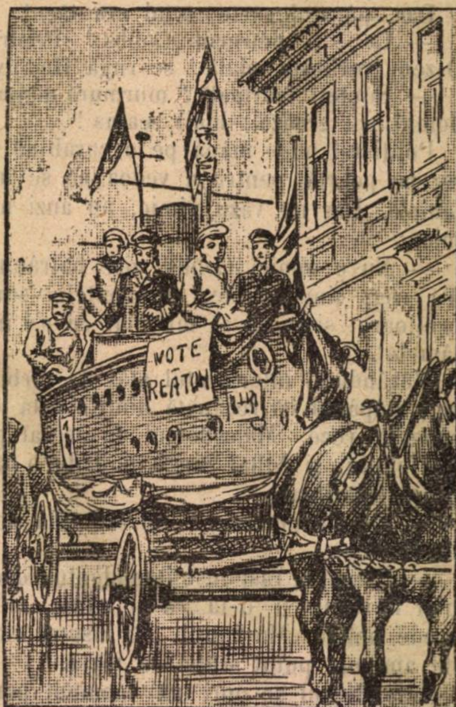
Era un pergament pe care se afla scris ceva. La o margine se puteaŭ ceti aceste cuvinte simple: ,,D-luĭ Hedley Weldons".

— D-le, zise majordomul cu gravitate, cuvintele acestea aŭ fost scrise de mâna d-reĭ Eliza, şi aŭ fost scrise cu sânge.

(Va urma).

Campania electorală în Anglia

Dăm acĭ două scene extrem de originale şi de caraghioase, caracteristice uneĭ clase a poporuluĭ englez, scene din campania electorală ce se face în Englitera.

Cea dintâĭ reprezintă un mare faeton în care 's instalaţĭ — pe lângă candidaţiĭ partiduluĭ Unionist, şi un francez, un german şi un american, carĭ reprezintă comerţul străin. Toţĭ aceştia cutreeră uliţele oraşuluĭ cu o mulţime din ce în ce maĭ numeroasă după eĭ, pentru a atrage lumea şi a câştiga voturile electorilor.

A doua ilustraţie reprezintă un «cuirasat conservator» pe roate, deasupra căruia mateloţiĭ zbiară necontenit: «Votaţĭ pentru al nostru»,—pe laturile cuirasatuluĭ e scris numele celuĭ care candidează. Ast-fel acest «cuirasat» conservator se plimbă pe oate uliţele oraşelor Birmingham, Manchester, Liwerpool, etc., săptămânĭ întregĭ, înainte de alegerĭ.

Desigur, rezultatul acestuĭ fel de propagandă, trebue să fie afirmativ, căcĭ scene de felul acestora se repetă aproape la toate alegerile.

LHASSA
(DIN TIBET)

Plecat pe neaşteptate, în nişte condiţiĭ foarte puţin obicĭnuite,—pe carĭ nu le maĭ înşir acĭ, de oarece se pot bănui de toţĭ ceĭ carĭ aŭ citit ,,Din Tibet" (vezĭ No. 671),—am ajuns în capitala Tibetuluĭ foarte deprimat,—atât fiziceşte, cât şi sufleteşte.

La poarta oraşuluĭ ne-am oprit câte-va clipe şi am privit înapoia noastră: câmpia, dealurile şi valea prin carĭ veniserăm toţĭ treĭ — eŭ, budhistul şi câinele,—pline de o vegetaţie bogată şi cu diferite nuanţe, începeau să surîdă sub

cele dintâi valurĭ luminoase ale soareluĭ care se înălţa radios pe un cer adânc şi atât de albastru, încât îţĭ venea să crezĭ că eştĭ în ţara luĭ Leonardo da Vinci şi a luĭ Dante,—în fermecătoarea Italie...

O fântână cu apă rece şi limpede ca cerul pe care 'l oglindea, ne atrase; după ce ne-am potolit setea şi ne-am înviorat feţele, am pornit-o—cu un sentiment de părere de răŭ,—spre o uliţă din marginea oraşuluĭ, la capătul căreia prietenul meŭ, budhistul, avea un alt cunoscut, tot bonz, la care trebuia să ne odihnim câteva ceasurĭ şi să locuim chiar în tot timpul pe care 'l aveam de trăit în Lhassa.

Acest bonz, care ne-a primit cu multă plăcere, era un bătrân plin de viaţă sufletească, un moşneag in care—în afară de ochĭ şi de alte câteva simţurĭ, — nu maĭ trăia nimic. Părea un mort, o stafie, un strigoĭ apărut dintr'o altă lume, însă nu pentru a speria şi a pricinui neajunsurĭ oamenilor, ci spre a le împărtăşi—din cât putea,—luminile minţiĭ luĭ şi spre a le arăta—cu puterile sale, drumul adevărat, pe care el îl întrevăzuse mult maĭ limpede şi maĭ larg decât ceĭlalţĭ. Era un fel de profet care—după cum am văzut, în câteva zile,—desfăşura o activitate surprinzătoare la vârsta luĭ, fanatizând pe toţĭ aceĭ carĭ îĭ sorbeaŭ—cu toate simţurile, cuvintele pe carĭ le rostea el în conferinţele bi-săptămânale dela pagoda sa.

In cea dintâi zi n'am eşit decât până la pagodă, răspunzând invitaţieĭ amfitrionuluĭ nostru. Pagoda era în apropiere de „bungalow" şi astfel n'am întâlnit multe lucrurĭ demne de povestit. Interiorul pagodeĭ însă, şi cuvântarea ţinută în acea zi de către gazda noastră, a avut o înriurire covârşitoare şi greŭ de explicat asupra mea. A vorbit despre „Intrarea în Nirvana"... Cu o voce caldă, vrăjită şi plină de modulaţiĭ, a demonstrat condiţiile uşor de împlinit cu carĭ se poate intra în Nirvana, în Raĭ, în vecinicie... Maĭ întâi a arătat cum o simplă nesocotinţă de-o clipă e de ajuns ca cel odată plecat dintre noĭ să se reîntrupeze din noŭ, poate chiar în altă formă (aceasta depinde numaĭ de gravitatea nesocotinţeĭ făptuite), şi să trăiască iar, zile pline de necazurĭ şi de chin, în această lume a păcătoşilor...,—precum şi mijloacele prin carĭ se poate ispăşi maĭ repede păcatul făptuit într'o clipă de slăbiciune şi rătăcire,—carĭ sunt: nesatisfacerea completă a tuturor cerinţelor fizice,— şi căpătaideci putinţa de-a intra în Nirvana.

... M'am scuzat faţă de amfitrion şi de prietenul meŭ, şi m'am retras în camera destinată mie, unde am petrecut până seara,—când am fost chemat să cinez cu eĭ, — într'o meditare profundă, din care m'am desprins cu oarecare greutate.

Seara am petrecut-o într'o conversaţie foarte puţin animată—acesta fiind spiritul conversaţiilor dintre budhiştĭ,— însă plină de înţelepciune veche şi de poezie sanscrită...

*

A doua zi de dimineaţă am eşit în oraş spre a admira străzile capricios formate şi clădirile în stil uniform, carĭ aveaŭ însă fie-care câte-o particularitate distinctă. In „centru", unde era un fel de piaţă, largă şi goală, am intrat într'o ceinărie în care şedeaŭ o mulţime de tibetanĭ din elita Lhasseĭ, printre carĭ se zăreaŭ,— icĭ şi colo, — câteva figurĭ de europenĭ — probabil englezĭ. După ce ne-am aşezat la o masă şi am început să sorbim ceaiul plin de arome, privind maĭ cu atenţie publicul, am observat că un european, care semăna a francez, mă fixează din ce în ce maĭ cu atenţie. Fixându'l şi eŭ, l'am hotărît, pentru că era singur, să se apropie şi să mă salute. Ne-am recomandat. Se numea George Juvenaque, şi venise dela Paris, prin India, direct în Lhassa unde avea nişte afacerĭ comerciale foarte importante. Fiindcă era de câteva săptămânĭ în capitala Tibetuluĭ, m'am gândit să'l întreb pe el dacă şi cum se poate căpăta favoarea de a fi primit de Dalaï-Lama.

Mi-a răspuns că — fiind rugat de un adept parizian al Budhismuluĭ, a cercat şi el să pătrundă în somptuoasa locuinţă a luĭ Dalaï-Lama, dar că nu i-a succes încă să fie primit; însă, mi-a adăugat că e hotărît să maĭ cerce. După ce mi-a relatat şi mie câteva mijloace prin carĭ se pot face demersurile necesare spre a fi primit, şi şi-a exprimat dorinţa de a mă revedea satisfăcut, s'a retras.

Am ieşit în partea de către munţiĭ Himalaya, unde era şi cartierul european, în care trebuia să vizitez pe un înalt funcţionar englez către care aveam şi o scrisoare de recomandaţie din partea Universităţeĭ care m'a determinat să cutreer meleagurile Indieĭ şi ale Tibetuluĭ.

Nu vreaŭ să maĭ înşir aci plicticoasele şi neînsemnatele amănunte ale celor câteva vizite făcute şi ale întâlnirilor cu europeniĭ carĭ eraŭ în număr mare, — parte stabiliţĭ definitiv şi ceĭ maĭ mulţĭ provizoriŭ. Mă voĭ mulţumi să fac o descriere sumară a acestuĭ interesant oraş, maĭ mult cu ajutorul memorieĭ, rămânând ca—cu un alt prilej,—să continuŭ cu povestirea celor câteva întâmplărĭ— de un ordin maĭ mult intim, a căror amintire mă obsedează necontenit, cu o putere de nedescris.

* * *

Lhassa — în limba chineză *Lo-Sa*, — a fost până maĭ ierĭ, de sute şi poate chiar de miĭ de anĭ, o necropolă, un adevărat mormînt cu oamenĭ „pe jumătate" viĭ; azĭ însă—nicĭ un deceniŭ nu'ĭ de când, aspectul acestuĭ oraş e cu desăvârşire altul. De la intrarea oficială a englezilor, în deosebĭ comerţul care aproape nu exista înainte, a luat de odată un avânt atât de mare şi de neaşteptat în cât a uimit întreaga lume comercială care nu maĭ negociase de fel până atuncĭ cu Lhassa, capitala Tibetuluĭ.

In luna Decembre de exemplu, când vin negustoriĭ cu nemiluita, cu stofe din China şi India, tătarĭ cu pieĭ din Mongolia, chinezĭ cu ceaĭ de Se-Tchouen şi cu orez şi tutun de Sikkim şi Boutam, iar în Martie negustorĭ cu lână de Turkestan, aur, argint şi sare, Lhassa se preschimbă ca într'o fantasmagorie arabă, într'un centru comercial dintre cele maĭ de căpetenie din lume.

Pe uliţĭ, din zorĭ şi până după asfinţitul soareluĭ, abia te poţĭ purta în voie şi de multe orĭ eştĭ dus de afluenţa oamenilor într'o direcţie cu totul protivnică celeĭ spre care voiaĭ să te îndreptĭ.

Deşi era cam pe la începutul anuluĭ, când mă găseam în acest oraş situat la o depărtare de vre-o 170 km. de munţiĭ Himalaya, spre Nord şi ceva maĭ mult, la o altitudine de 3632 m., totuşĭ n'am simţit—ca în alte părţĭ, ororile viscoluluĭ şi ale ierneĭ grele. Ba ceva maĭ mult, am petrecut admirabil de frumos!

Plimbându-mă într'o zi de târg prin piaţa vastă în care se învălmăşea tot felul de oamenĭ şi de sumele, îmĭ ziceam — şi cu drept cuvînt, că de ar învia răposatul Dalaï-Lama şi şi-ar azvîrli ochiĭ în sacrul oraş, în metropola budhismuluĭ lamaïc, s'ar crede obiectul uneĭ ciudate halucinaţiunĭ şi n'ar crede nicĭ odată poate, cu putinţă (faptul) că, pe jumătate morţiĭ săĭ foştĭ-enoriaşĭ, trăesc aievea o asemenea viaţă *păgână*. Insă aş exagera, saŭ cel puţin aş spune un neadevăr, afirmând că şi locuitoriĭ, ceţăteniĭ acestuĭ oraş, aŭ pierdut mult din tradiţiile lor. Eĭ, până azĭ— după cum m'am încredinţat, deşi maĭ înviораţĭ parcă de atmosfera creată în juru-le şi din care aspiră şi eĭ viaţa, vegetează totuşĭ în nepăsarea aceia caracteristică lor, faţă de tot ce 'ĭ lumesc şi trecător..

* * *

Am stat două lunĭ şi jumătate: de la sfârşitul luĭ Decembre până la începutul luĭ Martie, când am părăsit atât de interesanta capitală a Tibetuluĭ, în care am văzut înmugurind şi gata chiar de înflorire, o nouă viaţă—sigur: maĭ pozitivă; discutabil: maĭ adevărată,—cu un singur regret: acela de a nu fi putut *nicĭ* eŭ vedea şi interviewa pe misteriosul Dalaï-Lama.

N. Flinţ

CĂTRE CITITORI

Anunţăm pe cititoriĭ noştri că vom publica orĭ-ce articole interesante privitoare la călătoriĭ saŭ vânătorĭ, în ţară saŭ străinătate, ce ne vor fi trimese.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate direcţiuneĭ **«Ziaruluĭ Călătoriilor»**, *strada Brezoianu, 11, Bucureştĭ.*

PE VIAȚĂ ȘI PE MOARTE!

ISPRĂVILE UNOR EROI

— Roman de aventurī războinice de L. BOUSSENARD —

— Urmare —

Și așa se încheiă episodul de la Palestro.

. . . .

Fără îndoială, Franc avea motive să fie mulțumit de modul cum își petrecuse ziua. Se bătuse ca un leu și scăpase neatins, cu toate că făcuse totul pentru a'și lăsa pielea pe-acolo.

Primise din mâna regeluī medalia «valore militare», ceea ce însemna o mare distincție.

Insfârșit, în niște împrejurărī cu totul bizare, scăpase de la o moarte sigură un copilaș nevinovat.

Și cu toate acestea caporalul stătea acum gânditor, ca și cum ar fi fost chinuit de o problemă grea.

Se gândea tot la copil, la această nevinovată victimă a războiuluī, despre care nu știa nimic alt-ceva, decât doar că'l găsise lângă doui oamenī asasinațī.

Caporalul Franc, cu toată viața neregulată pe care o dusese din mica copilărie—și poate tocmaī de aceea—era un sentimental.

Imaginația sa făcea tot felul de presupunerī.

Oare nu se petrecuse acolo o dramă de amor? Or poate o dramă de patriotizm?

Cugeta mereŭ, și în loc ca gândurile acestea să'l adoarmă, începu să rătăcească la întâmplare.

Trecu pe lângă Tringlot și pe lângă bătrânul Raymond, care dormea cu pumniī strânșī.

— Casa crimeī, murmură Franc cu voce înceată, e la o distanță de numaī cincī sau șease sute de metri. Mă duc în sat, să fac o mică anchetă; poate că voī descoperi ceva. Nu voī lipsi de cât cel mult o jumătate de oră și nimenī nu'mī va observa lipsa.

Și după ce se asigură că avea în sacul săŭ de campanie o lumînare, porni înainte, trecând pe lângă sentinele fără să fie observat.

CAP. III

Așa dar, admirabila Lombardie era încă pradă foculuī. Acel raī pământesc, cântat de poețī, acea țară fertilă, plină de frumusețe și de glorie, era în prada ororilor războiuluī.

Treī sute de miī de oamenī stăteaŭ față în față, gata să se sfâșie. Râurile eraŭ roșiī de sânge și zecī de cadavre zăceaŭ în mijlocul lanurilor.

... De ce oare acea îngrămădire de soldațī pe un pământ de poezie, de dragoste și de muncă, — dar care în toate timpurile avusese privilegiul de a fi un câmp de bătae?

E momentul să spunem aicī câte-va cuvinte despre cauza războiuluī. Alt-fel această povestire ar putea fi numaī cu greŭ înțeleasă.

Când un popor caută să se impue unuī alt popor, de altă rasă, cu altă limbă și alte obiceiurī, nu'șī poate păstra supremația de cât prin forță.

Și natural, această continuă întrebuințare a forțeī trebue să stârnească de multe orī revolta învinșilor.

In modul acesta se sapă abizurī formidabile între învinșī și învingătorī.

Acestea aŭ fost în toate timpurile raporturile dintre stăpâna Austrie și vasala Italie de nord.

Prin urmare toată chestia italiană poate fi rezumată în câte-va cuvinte: un popor supus, care 'șī reclamă prin arme libertatea.

Suntem în 31 Maī, 1854 și stăpânirea crudă a Austrieī durează din epoca îndepărtată a războiuluī pentru succesiunea Spanieī (1713—1714).

Și dacă Italia a putut să se creadă eliberată în timpul cuceririlor luī Bonaparte, a căzut și maī mult sub jugul Austrieī în 1814, sub numele de regatul lombardo venețian.

Și sclavia aceasta dură, fără nicī o speranță de eliberare, pînă în zia când Franța a alergat în ajutorul suroreī sale latine.

Era tirania odioasă, exercitată asupra unuī popor mândru, un popor de artiștī, de către germaniī cuceritorī. In timpurile noastre, cu toată alianța dintre Austria și Ialia, poporul nu uită încă vechia dușmănie.

De alt-fel, în zadar a încercat Austria să întrebuințeze mijloacele cele maī severe de guvernare: poporul italian n'a putut fi zdrobit.

De aceea nu trebue să ne mirăm că, cu toată ocupația lor seculară, austriaciī n'aŭ fost nicī odată stabilī în Lombardia. N'aŭ reușit să aibă de cât campamente într'o țară dușmană.

Toate locuințele—de la coliba cea maī umilă, pînă la cel maī somptuos palat, rămâneaŭ închise *tedexilor*; epitetul *tedexo* (german) era pentru orī-ce italian o insultă care trebuia spălată în sânge.

In viața de toate zilele era o continuă deosebire între cuceritorī și cucerițī. Pe străzī, la cafenea, la teatru, la biserică chiar, italianul se depărta repede de austriac.

Și ura creștea mereŭ, o ură moștenită din tată în fiŭ, o ură potolită, care izbucnea din când în când, peste măsură de furioasă.

In 1848, revoluția care a agitat Franța a avut răsunet și în Italia.

Mereŭ înamorațī de libertate, locuitoriī regatuluī lombardo-venețian se revoltară împotriva dușmanuluī secular și luară armele.

Revolta se întinse dintr'o dată și regele Piemontuluī, Carol Albert, veni cu armata sa în ajutorul revoltaților. Fu un moment de speranță.

Dar în timpurile acelea douī oamenī comandaŭ în Lombardia în numele împăratuluī Austrieī: contele Radetzky și baronul Haynau, amândouī feldmareșalī, cea maī înaltă demnitate militară din Austria.

Radetzky era un fel de Blucher austriac și avea sub comanda sa optzecī de miī de oamenī.

Mica armată a luī Carol Albert, cu toate că făcu minunī de vitejie, fu învinsă; după aceea Veneția a fost bombardată timp de douăzecī de zile și Milanul înecat în foc și sânge.

Feldmareșalul austriac, invitat să se poarte cu maī multă omenie, răspunse:

— *Treīzecī de ore de măcel la Milan, înseamnă treīzecī de anī de liniște la Viena.*

Cuvinte carī arată foarte bine mentalitatea acestuī comandant.

Haynau era și maī crud încă, și maī sîngeros. Numele săŭ a rămas celebru în Italia: el a fost o adevărată groază pentru Lombardia.

Operațiile de înfrânarea revolteī durară timp de șase lunī. Temnițele fură nmplute de prizonierī de ambele sexe.

Menorociții de prizonierī eraŭ arestațī la întâmplare, și executațī fără nicī o judecată.

Femeile eraŭ biciuite pe eșafod în piața publică.

Femeile din aristocrație ca și cele din popor, eraŭ supuse aceluiaș procedeŭ; multe din ele mureaŭ în urma acestor chinurī.

Haynau a avut să plătească maī târziŭ aceste sălbătecii; purtarea sa criminală stârnise revolta întregeī Europe. Făcând o călătorie în Anglia, niște lucrătorī îl scuipară în obraz, îī smulseră mustățile și voiră să'l arunce într'un cazan cu plumb topit. Poliția îl scăpă cu mare greutate.

Aceeaș soartă o avu la Bruxelles și la Paris.

Se poate lesne judeca câtă ură se îngrămădise în pieptuțile lombarde, în urma tuturor acestora.

Un nimic era îndestulător pe vremurile acelea pentru a stârni furtuna.

In anul 1859, toțī italieniī nu maī aveaŭ de cât un singur cuvânt: să pornească războiul împotriva Austrieī.

Pe vremea când era, în acelaș timp, proscris și pretendent la tronul Franțeī, prințul Ludovic Napoleon trăise multă

vreme în Italia; se zice chiar că făcuse jurământul că dacă vre o dată va ajunge stăpânul Franţeĭ va lupta pentru independenţa şi pentru unitatea statuluĭ italian.

Napoleon al III-lea se ţinu de cuvânt. Austria prevăzu din vreme războiul fatal, şi se înarmă; din pricina aceasta, timp de lunĭ întregĭ a domnit o pace armată. Se temeaŭ uniĭ de alţiĭ.

In cele din urmă, Europa, enervată de această lungă aşteptare interveni.

Diplomaţiĭ propuseră un congres care să rezolve chestia dezarmăreĭ şi să obţie de la Austria oare carĭ concesiĭ pentru Italia.

Dar consfătuirile fură prea lungĭ, şi într'o bună dimineaţă Europa află că armata austriacă intrase în Piemont.

Asta însemna declararea războiuluĭ.

Trupele franceze trecură repede în Italia, şi cele două armate aliate se uniră, sub comanda luĭ Napoleon al III-lea. Entuziasmul era de nedescris.

Armata franceză cuprindea aproximativ 100 de miĭ de luptătorĭ cu 10.000 de caĭ şi 400 de tunurĭ. Italieniĭ eraŭ vre-o 50 de miĭ, cu 4.000 de caĭ şi 100 de tunurĭ.

Armata austriacă, comandată de feldmareşalul Giulay, era egală ca forţă numerică.

Austriaciĭ se credeaŭ sigurĭ de victorie, dar lupta de la Palestro a fost prima deziluzie.

Nu că lupta aceasta avea o importanţă prea mare, dar s'a dovedit că modul de dispoziţiea armateĭ aliate era perfect, şi Giulay, care contesta talentele militare ale luĭ Napoleon al III-lea, era foarte uĭmit.

... Dar dacă entuziasmul armatelor italiene şi franceze era mare, germaniĭ la rândul lor nu stăteaŭ nepăsătorĭ.

Carbonariĭ lucraŭ în Italia, dar şi societăţile secrete din Austria nu stăteaŭ cu mâinile încrucişate. Poporul era aţâţat ca pentru un războĭ sfânt.

Napoleon al III-lea devenise fantoma împotriva căreia tot germanul trebuia să lupte.

CAP. IV.

In calitatea sa de parizian, Franc ştia într'un mod vag că, carbonarismul era o societate secretă fondată în Italia pentru a scăpa ţara de servitudinea austriacă, spre a asigura unificarea sa şi la nevoe să facă ca ideia revoluţionară să triumfe.

El auzise zicându-se că această societate îndrăzneaţă se conduce după statute foarte severe, cu legĭ teribile implicând pedeapsa cu moartea în cazurĭ de trădare saŭ de nesupunere.

Poate că dânsul nu ştia că numele acesta de «carbonarĭ» care însemnează cărbunarĭ, fusese adoptat de primiĭ discipolĭ, carĭ se adunaŭ în mijlocul pădureĭ şi se adăposteaŭ în colibele cărbunarilor.

Dar asta nu avea de cât o importanţă etimologică, şi Franc era preocupat de lucrurĭ mult maĭ grave.

Căcĭ, din locul unde stătea ascuns acum şi unde se făcuse mic de tot pentru a putea vedea ce plănuiaŭ nişte oamenĭ pe carĭ îĭ întâlnise pe neaşteptate în noapte, auzea nişte lucrurĭ extrem de interesante.

Eraŭ vre-o şapte oamenĭ carĭ purtaŭ nişte mantale curioase şi aveaŭ fie care câte un felinar.

Oamenii aceştia vorbeaŭ despre războĭ, despre împărat, despre societatea carbonarilor.

Şi dacă Franc nu prea cunoştea bine această societate, apoĭ o cunoştea şi maĭ puţin pe aceea din care făceaŭ parte aceştĭ oamenĭ, nişte conspiratorĭ germanĭ.

Unul dintre eĭ, care părea a fi şeful, spunea:

— Strigătul d-tale, camarade, este ecoul gânduluĭ meŭ, îţĭ mulţumesc!... pedeapsa cu moarte în cazurĭ de trădare saŭ de nesupunere.

— Da, moarte carbonarismuluĭ insolent care personifică despărţirea Italieĭ de Austria... Italia, aliata Franţeĭ, inamica noastră seculară... şi în sfârşit, Italia revoluţionară...

«Trăiască asociaţia Tugenbund!

— Da, trăiască societatea Tugenbund!

— Da, să trăiască veşnic acest zeŭ al virtuţilor, această putere de voinţă indestructibilă, această putere de devotament orb, de supunere fanatică, aţâţată saŭ maĭ bine zis deşteptată astăzĭ de noĭ, germaniĭ, în ciuda reuniuneĭ italiene... în ciuda revoluţieĭ... în ciuda Franţeĭ, contra căreia am luaptat cu înverşunare totdeauna şi pe care tot am învins'o... căcĭ lupta luĭ Napoleon, formidabilul uriaş îndeplini opera părinţilor noştri!

Şi caporalul, care începea să se indigneze, se gândea în sine:

— Ţie, care eştĭ o bestie, aşĭ simţi o mare plăcere să'ţĭ îndes pe gât cu baioneta mea cuvintele afurisite pe carĭ le rosteştĭ!

Şeful, care se însufleţise, striga de sub voalul des care dădea cuvintelor sale un înţeles şi maĭ teribil:

— Şi iată pentru ce astăzĭ o sută de miĭ de germanĭ ne ridicăm, exasperaţĭ, tremurând, gata să susţinem lupta mortală angajată între german şi latin.

,,Iată de ce secta patrioţilor germanĭ, societatea Tugenbund, care provoacă retragerea Rusieĭ... care provoacă lupta de la Vaterloo... care făcu invazia Franţeĭ şi zdrobi pe Napoleon... da, iată pentru ce societatea Tugenbund vă strigă prin vocea mea: Războĭ înverşunat, nemilos şi mortal Franţeĭ!

,,Războĭ de moarte omuluĭ care o personifică, războĭ de moarte luĭ Napoleon III, războĭ de moarte luĭ Victor Emanuel.

Unul dintre ceĭ şease adepţĭ striga cu mâna ridicată în sus:

— Trebue ca dânşiĭ să moară!

Şi şeful adăugă cu răceală:

— Camera supremă a condamnat la moarte pe Napoleon III, pe Victor Emanuel, Cavour, Garibaldi şi pe alţĭ boerĭ maĭ mititeĭ!

,,Şi lupta să se şi înceapă în contra lor. Luptă grea nemiloasă, fără iertare.

,,Fierul, focul, otrava... în casă, în lagăr saŭ pe drum, prin toate mijloacele şi în orĭ-ce moment, prin orĭ-ce oamenĭ şi cu orĭ-ce preţ. Ceĭ douĭ împăraţĭ trebue să moară!

,,Şi voĭ fraţilor, de acum puteţĭ pleca, sunteţĭ şefĭ, strângeţi-vă adepţiĭ,înmulţiţĭ mereŭ Camerile, predicaţĭ neîncetat acţiunea, să aveţĭ la îndemână oamenĭ îndrăzneţĭ şi hotărâţĭ, armata franceză să fie brăzdată de oameniĭ noştriĭ, şi în tot-deauna să-ĭ întovărăşască această idee tenace, obsedantă:

,,Moarte suveranilor aliaţĭ"!

Şi membriĭ asociaţieĭ garmane electrizaţĭ de aceste fraze teribile, strigară:

— Moarte luĭ Napoleon! Moarte luĭ Victor Emanuel!

Ah! de astă dată era prea mult! şi caporalul Franc; cu pumniĭ crispaţĭ, cu dinţiĭ strânşĭ şi cu inima zvâcnindă se simţea cuprins de furie şi de spaimă.

Scăldat în sudoare, suflând greŭ, cu ochiĭ injectaţĭ, îĭ trebui toată puterea de voinţă pentru a nu se repezi în mijlocul asasinilor şi să comită eroica nebunie de a-ĭ ataca singur.

Dînsul îşĭ zise:

— Să omoare pe împăratul... să omoare pe regele!

Ah! dar maĭ bine mă las tăiat în miĭ de bucăţĭ... saŭ ars de viŭ... de cât să las să se făptuiască o asemenea nenocire!

Emoţia aceia nu era de loc falsă şi nicĭ exagerată. Şi ca să se aprecieze sinceritatea şi intenzitatea eĭ, n'avem de cât să aruncăm o privire în epoca aceia îndepărtată şi să cunoaştem popularitatea imensă, de care se bucura Napoleon III în anul 1859.

Adînc iubit de întreaga Franţă, suveranul era idolul armateĭ.

Orĭ-care ar fi astăzĭ în 1909, starea spiritelor în Franţa după treĭ-zecĭ şi nouă de anĭ de domnie republicană; orĭ cât de dureroase ar fi împrejurările carĭ aŭ întovărăşit în 1870 prăbuşirea regimuluĭ imperial, acest adevăr istoric se impune, şi e drept să-l afirmăm fără restricţiune.

Da, Napoleon III era un om popular prin excelenţă. Cea maĭ convingătoare dovadă despre aceasta este că aproape opt milioane de francezĭ l'aŭ proclamat împărat în faĭmosul plebiscit din 21 şi 22 Noembrie 1851.

In zilele acelea, 7.824.125 cetăţenĭ votară pentru imperiŭ; 253.149 contra; urnele cuprindeaŭ în parte 63.126 buletine nule.

Şi această brutală elocvenţă de ţifre: 7.824.125, contra unuĭ total de 316.625

opozante, atestă în deajuns această popularitate.

Pe de altă parte victoriile recente repurtate în Crimeea: La Alma, Inkermann, Sebastopol, mărește și mai mult prestigiul regimuluĭ imperial, făcându-l adorat de soldațiĭ săĭ.

Și acum când împăratul comanda în persoană trupele carĭ luptaŭ pentru independența italiană, această adorație ajunsese la delir.

De altfel nicĭ nu se maĭ zicea: armata franceză. De pretutindenĭ auzeaĭ: armata imperială!

Așa că se poate spune fără exagerație că toțĭ soldațiĭ armateĭ tinere a Franțeĭ încercară pentru împăratul lor sentimentele resimțite de buniciĭ lor către legendarul eroŭ cu pălăria mică și cu redingota cenușie: Napoleon!

Prin urmare tot așa simțea și Franc. Și se va înțelege și maĭ bine furia și emoția sa auzind despre acest complot formidabil care trebuia să coste viața împăratuluĭ și pe a aliatuluĭ săŭ, acel rege galanton, a căruĭ decorație o purta.

Când auzi strigătele asasinilor de: Moarte luĭ Napoleon III!.. Moarte luĭ Victor Emanuel!.. tot sângele i-se puse în mișcare.

Aplecat în umbră și ridicat puțin pe genunchĭ, încercă o tresărire de mânie, o mișcare bruscă pe care nu și-o putu stăpâni.

In același timp teaca săbieĭ pe care o ținea strânsă se ciocni puternic de o piatră.

Se făcu un zgomot de metal care vibră prelung și cele șapte fantome tresăriră.

Șeful zise cu vocea-ĭ aspră, dar liniștită:

— Nu suntem singurĭ!

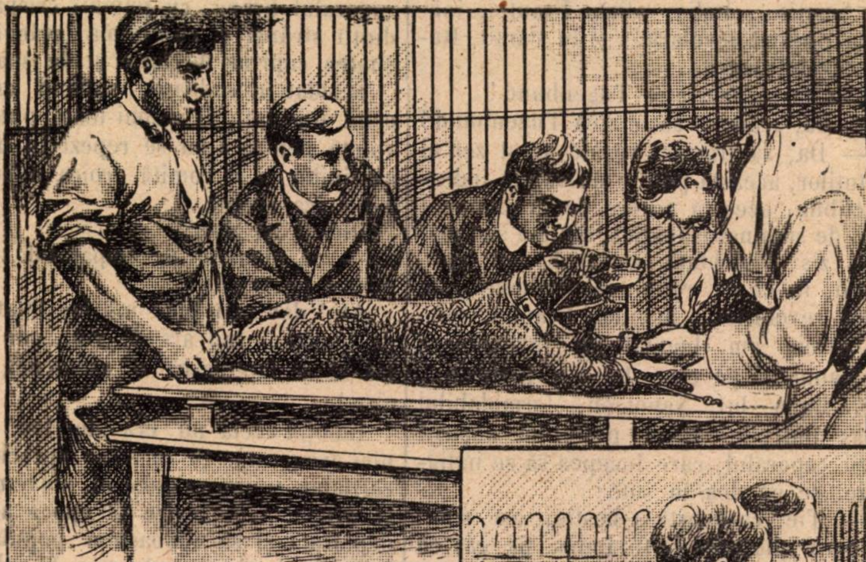
— Trădare!.. Trădare!.. urlară ceĭ-l'alțĭ, aruncând prin găurile capușoanelor privirĭ strălucitoare ca de lup.

«Dar toate precauțiunile aŭ fost luate.., moarte îndrăznețuluĭ care...

(Va urma).

UN URS SUB SCALPEL

Faptul ilustrat de aceste două clișeurĭ e cu totul din domeniul realitățeĭ, — e un fapt. Să-l împărtășim, în rezumat.

Un urs închis într'o cușcă și domiciliat într'una din marile grădinĭ ale marilor proprietarĭ din Paris, fiind adus numaĭ de câte-va zile de peste ocean, din Canada, trăia într'o agitație continuă.

De dimineață până seara, făcea sforțărĭ disperate, cercând — cu ajutorul labelor de dinainte — să rupă gratiile cușteĭ spre a'șĭ câștiga libertatea. Gratiile însă, fiind solide, aŭ rezistat; una singură totușĭ a plesnit și cu acest prilej 'ĭ-a intrat ursuluĭ două așchiĭ de fier în ambele labe de dinainte. Una sub o unghie și alta între degete.

A suferit bietul Martin timp de câte-va zile niște chinurĭ spăimântătoare, — de sigur, tot în cușcă.

Observând proprietarul, după câte-va zile, cauza stăreĭ ursuluĭ, și dându-șĭ seama de gravitatea nenorocireĭ, chemă un cunoscut medic veterinar spre a-ĭ face operația necesară scoateriĭ așchiilor de fier.

Medicul veni îndată — prima oară la un asemenea bolnav, — însoțit de ajutoarele sale. O masă de operație fu introdusă, după ce maĭ întâĭ i s'aŭ încătușat picioarele ursuluĭ, și intrând și gardianul împreună cu veterinariĭ, îĭ puseră și o botniță animaluluĭ. A fost ridicat apoĭ și întins pe masa de marmură fără multă caznă. După ce s'aŭ maĭ luat câte-va măsurĭ de pază și s'a fixat bine ursul, medicul șĭ-a început operația. Maĭ întâĭ i s'a făcut ablațiunea unghieĭ, pentru a se scoate bucățica de fier de sub ea și a se curăți locul al căruĭ ambient de carne era aproape cangrenat. Apoĭ — cu un oțel tăios, înroșit, i s'a ars carnea moartă din jurul degetelor dintre carĭ a fost scoasă cealaltă așchie de fier. In urmă a fost bine spălat, pansat și pus într'un culcuș moale, unde era aproape în imposibilitate de a se mișca. Dar pentru că nu putea să șadă liniștit, deși se simțea ușurat, a fost ridicat din noŭ pe masa de operație și fără nicĭ o precauțiune — căcĭ devenise extrem de blând, i s'a administrat un medicament soporific pe botul care 'ĭ-a fost apoĭ înfășurat cu un tulpan fin. Ursul a adormit apoĭ imediat. A doua zi spre seară, când s'a deșteptat din îndelungu-ĭ somn, dădea atâtea semne de bucurie în cât gardianul s'a decis să intre fără nicĭ o precauțiune în cușcă. Intrând, a rămas surprins de blândeța ursuluĭ, care — după câteva zile era cu desăvîrșire domesticit.

Un Balon la Polul Nord

— Urmare —

Se datora această stare a doctorului pierderei instrumentului său scump, părăsit înainte de a putea să verifice observaţiunile ce le făcuse? Era oare regretul că nu putea să ducă la bun sfârşit cercetările sale, de pe urma cărora aştepta nemurirea, saŭ neputinţa în care se găsea de a nota diferitele etape ale întoarcereĭ?

Agitaţia luĭ luase asemenĭ proporţiĭ, că făcând o cercetare cu sextantul, îĭ scăpă din mână aparatul, care dispăru ca un mic punct negru pe zăpadă.

Dar cât de neînsemnate ar fi fost arătările acestuĭ aparat faţă de teodolitul Petersen, sextantul era totuşĭ singurul instrument capabil să spue naufragiaţilor aeruluĭ în ce punct al planeteĭ se găseaŭ şi Americanul, martor al stângăcieĭ savantuluĭ, avu o exclamaţie de părere de răŭ.

Dar doctorul nu păru să'l fi auzit şi nicĭ nu se înţelese că pierderea sextantuluĭ ar fi avut în ochiĭ luĭ importanţă.

Altă grije trebuia să absoarbă activitatea creeruluĭ săŭ, căcĭ începu să facă pe hârtie ecuaţiunĭ şi operaţiunĭ, neîntrerupându-se decât să-şĭ scoată dintr'un ghiozdan o tablă de logaritme, pe care nu o părăsea nicĭ o dată.

Dar de o dată Bob Midy, care era după cort, căzu grămadă într'un acces de beţie. Căderea sa se auzi, căcĭ spărsese sticla din care băuse şi toată lumea se întoarse să vadă ce s'a întâmplat.

Culcat de puternicul whisky, negrul începuse să sforăe ca o sirenă de vapor.

Cu toată gravitatea situaţiuneĭ, mistress Elliot avu, descoperindu-l, o exclamaţie de desgust.

O înjurătură a luĭ sir Elliot o completă.

— Iată—zise el către ceĭ douĭ francezĭ— creatura pentru care maĭ adineaorĭ vă înduioşaserăţĭ. Trebue să recunoaşteţĭ acum că înduioşarea aceea era excesivă!

— Beţia este defectul comun tuturor negrilor, zise George Durtal, şi trebue să recunoaştem că de vină e civilizaţia noastră. Şi apoĭ lucrul acesta maĭ dovedeşte că şi negrul e o creatură omenească, căcĭ animalele nu se îmbată nicĭ odată.

— Acesta e o creatură omenească? Nu, d-şoară, zise cu energie miliardarul. Dacă aĭ locui în America şi aĭ vedea la muncă această rasă, ţi-aĭ face cu totul altă idee, sunt sigur. Eŭ cel puţin nu fac nicĭ o deosebire între bruta care zace aci şi o focă dormind la marginea uneĭ mărĭ.

Şi apucând pe Bob de picioare, îl târî afară din cort, asvârlindu-l la picioarele savantuluĭ, ale căruĭ calcule logaritmice nu fură de loc turburate.

— Sunt opt ore de când am plecat, zise Americanul. Cu viteza pe care ne-aĭ indicat-o adineaorĭ, de sigur că am trecut de 80 grade.

— Dacă marea liberă e aproape, trebue, fără întârziere, să descoperim un pământ, zise ofiţerul de geniŭ, căcĭ balonul pierde mereŭ din gaz şi am sfârşit de-acum o oră ultimul tub al luĭ Andrée. Dacă în zece minute nu vom ajunge la vre-un rezultat, vom fi târâţĭ pe banchiză, la voia întâmplăreĭ.

Uşurarea balonuluĭ începu. Acumulatoarele fură aruncate unul după altul. Puţin după asta aruncă şi lada cu unelte.

— Nu aĭ putea să te foloseştĭ de procedeul care a reuşit aşa de bine când ne-am scoborât la Pol? zise Cornelia care împreună cu Cristiana de Soignes demonta cortul şi îl tăia în bucăţĭ spre a putea să-l arunce maĭ cu uşurinţă când va fi nevoie.

— E adevărat, zise sir Elliot; planul d-tale de atuncĭ a reuşit de minune.

— Pentru că balonul avea atuncĭ o viteză proprie. Acum însă nu avem de cât viteza vântuluĭ. Şi aripele din faţă carĭ aŭ servit atuncĭ ca plan de aviaţiune, ar fi acum ca o cârmă a uneĭ bărcĭ părăsită pe un fluviŭ.

— Şi pentru ce n'am da o viteză proprie? întrebă Americanul.

— Punând maşina în mişcare?

— Eĭ da, şi pentru ce nu?.. Dacă eştĭ hotărât să aruncĭ benzina şi rezervoriul săŭ, nu înţeleg de ce am economisi-o.

Ideia era bună. Motorul şi elicele fură puse în mişcare şi pasageriĭ *Patrieĭ* observară repede, după frigul provocat de iuţeala mersuluĭ, că câştigaŭ ast-fel o acceleraţie destul de mare.

După vre-o oră, se zăriră la sud-vest nişte pete negricioase, şi sir Elliot rugă pe doctor să fixeze poziţia aproximativă, căcĭ toată această parte a oceanuluĭ glacial arctic era cu totul necunoscută.

Dar rugămintea sa nu avu nicĭ un răspuns; savantul îşĭ reîncepuse calculele sale fără a lua în seamă ce se petrece în juru'ĭ.

— Aĭ făcut vre-o descoperire, Petersen?

Dar cu un gest imperios, doctorul îl rugă să'l lase în pace.

Timp de o oră, prin ajutorul aripilor orizontale, George Durtal susţinu *Patria* la o altitudine variind între 3 şi 500 metri. Dar evaporarea hidrogenuluĭ se făcea prea repede şi trebuia luată o hotărâre de a recurge din noŭ la uşurarea balonuluĭ.

Aspectul măreĭ de ghiaţă se modificase: nu maĭ era haosul care arată convulsiunile maĭ multor banchize aruncate una contra alteia, era din noŭ stepa îngheţată, semănată de icebergĭ eraticĭ, şi timp de o oră *Patria* sbură la suprafaţa acesteĭ mărĭ, susţinută cu mare greutate la treĭ sute metri altitudine prin aruncarea continuă şi metodică a cordagelor, a proectoruluĭ electric şi a aparatelor de telegrafie fără sârmă.

Alte insule, formând un arhipelag prelungit, defilară la orizont în direcţiunea Estuluĭ.

Nu maĭ rămăsese aproape nimic de aruncat şi spre a evita coborârea pe banchiză nu maĭ rămânea nicĭ o speranţă.

La ce distanţă de coastele americane saŭ siberiene s'or fi aflând, şi cum să le ajungă vre-o dată?

Miliardarul fu primul care îşĭ exprimă temerile:

— Cred, comandante, că ar fi maĭ bine să ne oprim aci, cu ceea ce ne maĭ rămâne din proviziunĭ, de cât să le semănăm în urma noastră şi să ne găsim puţin maĭ departe fără proviziunĭ.

Dar George Durtal protestă cu energie: *Patria* singură putea scăpa pe pasageriĭ săĭ făcându'ĭ să străbată repede depărtărĭ marĭ; oprindu-se acolo însemna să se condamne să rătăcească pe suprafaţa banchizeĭ timp de săptămânĭ şi poate de lunĭ întregĭ.

«Trebuia cu orĭ-ce preţ să meargă cât maĭ departe posibil»! Şi după această afirmaţie formulată pe un ton autoritar care prevenea orĭ-ce nouă obiecţiune în gura luĭ sir James, tânărul ofiţer aruncă din noŭ o cutie cu conserve.

— Dacă această brută n'ar fi în aşa hal, zise sir James, împingând cu piciorul corpul nemişcat al luĭ Bob, ar putea lucra la uşurarea parţială a reservoruluĭ cu benzină.

— Nu, sir James, acesta e un lucru pe care numaĭ eŭ singur îl pot face, în vreme ce d-ta veĭ supraveghia barometrul.

—Vreĭ să părăseştĭ nacela, George? întrebă îngrijorată Cristiana.

— Trebue... Şi de abia dacă vom câştiga o oră. Balonul perde din ce în ce maĭ mult.

— Atuncĭ, nu ar fi de preferat să ne oprim, după cum propunea sir Ja-

mes adineaurĭ, fără să maĭ aruncăm conservele ?

— Dar o oră câștigată acum face cât cincĭ saŭ șase zile de umblet maĭ târziŭ, Cristiano, și ce drum ! Uitați-vă, colo... Nu se zărește un pământ ?

Ofițerul privi în direcția aceia. O linie negricioasă, uniformă, se zărea la orizont. Sir James privi cu atenție și declară :

— E marea liberă, comandante... Dacă ne-am opri, ar fi tocmaĭ timpul !...

Toate privirile se întoarseră spre George Durtal.

El singur putea să știe, putea să spue dacă *Patria* era în stare să treacă sutele de kilometri carĭ îĭ despărțeaŭ de banchiza continentuluĭ asiatic.

Cu toată energia sa, ofițerul avu un moment de ezitare.

Nu era condamnarea la moarte pentru toțĭ dacă ar angaja aerostatul pe ocean ? Căderea în mare, însemna înecarea tutulor.

Dar pe altă parte, oprindu-se pe banchiză, la marginea măreĭ libere, nu însemna să se condamne la o moarte înceată, inevitabilă de asemenea, fără speranță de a ajunge vre-o dată pământul ?

Ce navă ar veni vre-o dată să-ĭ ia din acea parte a Oceanuluĭ Glacial, cel maĭ puțin explorat de navigatorĭ și de balenierĭ ?

Și ce suferințe pentru cele două femeĭ în acest bivuac improvizat la marginea măreĭ deșerte !

Singura șansă de scăpare consta în a profita de acest uragan care îĭ va duce spre lumea civilizată trecând bariera de apă a mărilor siberiene.

Toate aceste ideĭ străbătuse creerul luĭ George Durtal cu o repeziciune de necrezut. O observație a Americanuluĭ îĭ opri în loc hotărârea care o luase.

— N'am putea încerca trecerea cu nacela numaĭ, am putea ajunge în una din insulele Noueĭ-Siberiĭ.

Dar nacela nu putea pluti de cât pe o apă liniștită. George Durtal clătină din cap.

— Nu, sir James, e imposibil. Trebue să mergem înainte. Trebue !

Și căutând să dea voceĭ sale o siguranță care începea să-l părăsească, se adresă către tovarășiĭ săĭ :

— O să ne susținem încă cât-va timp. Dincolo e continentul, nu poate fi departe.

Privirea sa se încrucișă cu aceea a Cristianeĭ.

Ea înțelegea sforțările ne maĭ pomenite ce făcea George spre a-șĭ lua această temută responsabilitate.

— George, murmură ea, singur știĭ ce e maĭ bine de făcut... Dumnezeŭ să te inspire !

Acum linia albastră a măreĭ libere se lărgise ; cincĭ saŭ șease mile de abia, maĭ separaŭ pe naufragiațĭ de acel necunoscut. Trebuia să meargă maĭ departe ?

Momentul era tragic.

Americanul și nevasta sa se apropiaseră de ofițer și îĭ vorbeaŭ amândouĭ de-o dată.

— Comandante, crezĭ că ?...

Dar George Durtal nu-ĭ maĭ asculta.

El se aplecase și privea în jos. Sub nacelă, banchiza fugea mereŭ cu aceeașĭ viteză, dar sfărâmată icĭ și colo, cu pete carĭ păreaŭ grămezĭ de zăpadă topită dar care în realitate nu eraŭ de cât abisurĭ.

Coborârea devenea din ce în ce maĭ periculoasă. De altfel dacă vor scăpa de acest pericol, ce vor face mâine ?

O ultimă privire a logodniceĭ sale decise pe tânărul om, el îĭ cetise încrederea supremă în el.

Privirea tinereĭ fete voia să zică :

— Fiĭ tare până la sfârșit !

— Inainte !... zise Georges Durtal aruncând o altă ladă cu conserve.

Patria se înălță la 600 metri. Aerostatul sbura între cer și apă.

Marea era de un albastru închis.

* * *

Unde mergeaŭ ? Ce o să găsească de partea cealaltă ?

Continentul siberian are lagunele sale iar continentul american deșertul înzăpezit al eschimoșilor.

Nicĭ unul dintre eĭ nu ar fi putut spune, unde mergeaŭ, căcĭ, de câte-va ore, nicĭ Georges Durtal, nicĭ Americanul nu consultaseră compasul. Grija de a nu atinge banchiza îĭ copleșise cu totul. Eĭ nu continuaseră să tragă pe hartă variațiile aculuĭ și când se gândiră să observe, găsiră un unghiŭ de 105 gr. care părea că arată o translație constantă spre pământul Wrangel și strâmtoarea luĭ Behring.

— Mă duc să desfac reservoriul benzineĭ, zise George Durtal Americanuluĭ. Veghiază cu grije asupra barometruluĭ, în vreme ce eŭ voiŭ face această operațiune care poate să dureze mult timp.

— Nu opreștĭ mașina ?

— Nu, tot ce putem face e să mergem cât maĭ mult spre sud. Motorul se va opri singur când va cădea reservoriul.

Tânărul ofițer luă în buzunar maĭ multe unelte și încălecă pe bordaj. Dar numaĭ de cât se întoarse în nacelă.

— E o nebunie, zise el, să nu păstrăm reservoriul pînă în ultimul moment. Grație mașineĭ facem 50 kilometri maĭ mult pe oră, și la nevoe ne putem orienta spre un pământ care se vede. Trebue să aruncăm proviziile înainte de a ne atinge de benzină.

Maĭ rămâneaŭ două lăzĭ cu conserve.

Una după alta, cu ochiul pe barometru, Americanul le asvârli jos. Maĭ câștigară ast-fel treĭ ore. Toate privirile eraŭ îndreptate acum spre orizont. Continentul nu maĭ putea fi departe.

O privire aruncată asupra barometruluĭ făcea pe ofițer să observe că *Patria* se cobora foarte repede și ultima greutate fu sacrificată.

Pe urmă fu rândul proviziunilor cu untdelemn și grăsimea necesară mașineĭ și George Durtal temându-se că a așteptat prea mult, sări pe balustradă spre a se coborâ sub nacelă ca să dea drumul reservoriuluĭ.

— Ce trebue să maĭ aruncăm, dacă veĭ întârzia maĭ mult ? întrebă americanul. Și el arătă fundul naceleĭ, unde nu maĭ rămăsese nimic din enormul material ce fusese îmbarcat la Capul Nord.

— Sper să nu maĭ fie nevoe să aruncațĭ nimic în acest timp, răspunse George Durtal, căcĭ o să daŭ drumul robinetuluĭ reservoruluĭ.

El se puse pe lucru. Trecuse o jumătate de oră și Cristiana aplecată pe bordaj strigă :

— George, vorbește'mĭ.

— Sunt aci, Cristiano, să nu'țĭ fie frică.

— Ține-te bine, tremur să nu cum-va să facĭ o mișcare greșită și să cazĭ.

— Fiĭ fără grije.

— Dacă ți s'ar întâmpla ceva, te așĭ urma numaĭ de cât.

— Cristiano !

— Georges, ne coborâm !

De o dată helicele încetară să maĭ funcționeze și motorul scoase un ultim fluerat. Orĭ-ce mișcare încetă pe bordul *Patrieĭ*.

Provizia de benzină era sfârșită. Aerostatul începu să se scoboare cu mare repeziciune.

In câte-va minute nu-ĭ maĭ despărțea de cât vre-o treĭ-zecĭ de metriĭ de mare și Cristiana, la gândul pericoluluĭ în care se afla George Durtal sub nacelă, scoase un strigăt de spaimă.

Mistress Elliot, la rândul săŭ, se aplecă, strigă...

Nu se auzea de cât loviturile de ciocan.

Cu o grije înfrigurată, George Durtal căuta să fărâme maĭ repede rezervoriul.

— Aruncațĭ ceva ! strigă el, aruncațĭ repede !.. orĭ-ce ar fi !

S'ar fi zis că Americanul nu aștepta de cât această invitațiune spre a pune la cale un plan făcut maĭ dinainte, căcĭ oprise o ultimă frânghie și o ținea în mână. O trecu pe sub

TRAGEREA PREMIILOR

„Ziaruluĭ Călătoriilor“

Duminică, 21 Martie la orele 10 dim., a avut loc in salonul administrației noastre tragerea premiilor ce am oferit gratuit abonaților «Ziaruluĭ Călătoriilor».

In fața uneĭ numeroase asistențe s'a procedat la tragerea câștigurilor, sub supravegherea comisiuneĭ compusă din d-niĭ C. Călinescu, casierul Credituluĭ urban din Bucureștĭ, Gh. Stoian, proprietar, Iancu Georgescu, funcționar public, Gh. Ștefănescu, proprietar, A. Săveanu și I. Niculescu, proprietarĭ din Bucureștĭ.

S'a încheiat următorul

Proces Verbal

Astăzĭ, 21 Martie 1910, zi fixată pentru tragerea premiilor acordate abonaților **Ziaruluĭ Călătoriilor**, la orele 10 dim. in prezența abonaților veniți in acest scop, s'a procedat la tragerea premiilor și rezultatul a fost următorul:

1) **Un pat de bronz,** a fost câștigat de d. G. B. Petrescu, str. G. Lahovari 10, Loco., cu No. 842;

2) **Una pușcă de vânat,** a fost câștigată de d. Ferdinand Gertner, gara Crasna, cu No. 372;

3) **Un pistol automat,** a fost câștigat de d. Constantin Roșin, Focșanĭ, cu No. 804;

4) **Una carabină,** a fost câștigată de d. Gh. Nicolaescu, cismar, Strehaia, cu No. 714;

5) **Un gramofon,** a fost câștigat de d. Alex. Karghel, str. Dorobanților 142, Loco, cu No. 497;

6) **Una mandolină,** a fost câștigată de d. D. Stroescu-Căldărușe, Strehaia, cu No. 351;

7) **Una vioară**, a fost câștigată de d. N. Petriceanu, com. Buciumĭ, jud. Iașĭ, cu No. 192;

8) **Un ceasornic remontoar,** a fost câștigat de d. căpitan Teodorescu, T.-Măgurele, cu No. 617;

9) **Un inel de aur,** a fost câștigat de d. Ioan Cucoaneș, bul. Carol 54, Brăila, cu No. 195;

10) **Una bicicletă,** a fost câștigată de d. Tache Antoniu, com. Pusteana, prin Moineștĭ, cu No. 555;

11) **Un biuroŭ de stejar**, a fost câștigat de d. dr. Abaza, strada Orient 350, Bârlad, cu No. 754;

12) **Un aparat de stins foc «Pluto»,** a fost câștigat de d. N. Petriceanu, com. Buciumĭ, jud. Iașĭ, cu No. 193;

13) **Două sticle cu liqueur,** aŭ fost câștigate de d. Toma Ivașcu, com. Meri-Petchi, p. Ferbinți, cu No. 302;

14) **Două sticle cu liqueur,** aŭ fost câștigate de d. Grigore I. Po- pescu, com. Caraula, p. Moțățeĭ, cu No. 723;

15) **Două sticle cu liqueur,** aŭ fost câștigate de d. C. S. Negoescu, calea Domnească, Târgoviște, cu No. 33;

16) **Două sticle cu liqueur,** aŭ fost câștigate de d. V. C. Caranfil, Domneasca 146, Galațĭ, cu No. 370;

17) **Două sticle cu liqueur,** aŭ fost câștigate de d. Gh. Cristofolo, str. Venereĭ 15, Loco, cu No. 128;

18) **Două sticle cu liqueur,** aŭ fost câștigate de d. Petre Ionescu, picher, C. F. R., gara Periș, cu No. 758.

Pentru care s'a încheiat acest Proces-Verbal semnat de parte din abonațiĭ prezențĭ.

C. Călinescu, George Stoian, Iancu Georgescu, A. Săveanu, I. Niculescu, Ștefănescu Gheorghe.

* * *

Persoanele câștigătoare sunt rugate să trimită administrațieĭ ziaruluĭ bonul cu care aŭ câștigat, împreună cu o chitanță de primirea obiectuluĭ.

Obiectele vor trebui să fie ridicate cel maĭ târziŭ în treĭ lunĭ de la data trageri.

Cu începere de azĭ «**Ziarul Călătoriilor**» *oferă abonaților săĭ noui și frumoase premii.*

---

brațele bețivuluĭ adormit în fundul naceleĭ, îl legă solid și fixă extremitatea frânghieĭ de marginea naceleĭ. După aceea luă pe negru în brațe și 'l asvârli pe deasupra bordajuluĭ.

Corpul negruluĭ se văzu eșind din apă, atârnat de frînghie ca un pește gigantic, dispărând și apărând printre valurĭ, târât în cursa nebună a aerostatuluĭ.

Desmeticit de acea baie înghețată, Bob se svârcolea teribil, rotind niște ochĭ enormĭ și scoțând strigăte nearticulate.

Cum se afla acolo? Nu putea să creadă că «excelentuluĭ stăpân» îĭ datorea acea baie forțată.

Aplecată de partea cea l'altă a naceleĭ, Cristiana nu asistase la preparativele sinistre: ea dădu un strigăt văzând pe negru dispărând în valurĭ.

Dar explozia indignăreĭ iĭ muri pe buze când înțelese că fără aceastâ execuție sumară, George Durtal ar fi fost acum scufundat în oceanul înghețat.

Ofițerul se urcă în grabă lângă tovarășiĭ săĭ.

El de asemenea nu știa ce să zică Americanuluĭ. Era silit să recunoască că sir Elliot găsise singura soluție... logică.

Maĭ câștigară încă două ore în vreme ce Cristiana cu inima strânsă, încercă să'șĭ întoarcă privirile de la corpul uman pe care îl târa în urma sa *Patria*.

Figura convulsionată a negruluĭ exprima acuma teroarea cea maĭ intensă, căcĭ nenorocitul înțelegea că va veni momentul când spre a ușura *Patria* de câte-va kilograme, albiĭ nu vor esita să taie frînghia care 'l ținea legat de aerostat.

După ce strigase în deșert pe «excelentul» săŭ stăpân, implora acum pe Cristiana, căcĭ ghicise că iĭ e milă de el.

— E înspăimântător! zise tânăra fată către mistress Elliot. Trebue să părăsim pe acest nenorocit spre a scăpa noĭ?

— Lasă grija asta luĭ sir James, zise Americana; fiĭ sigură că va face cum e bine.

Și făcu luĭ Bob un semn prietenesc cu mâna ca și cum ar fi vrut să'ĭ zică să nu'șĭ piardă curagiul.

(Va urma).

POȘTA REDACȚIEI

L. Gold.—Dacă nu vor fi furate și vor fi bine scrise, trimiteți-le.

A. Arg. — Deocamdată n'avem trebuință. In ori-ce caz primim, fără «condițiunĭ» însă.

N. B.—E un cuvânt pe care îl spunem tuturor: preferim traducerile; bine făcute însă.

Artur.—Nu e în genul ziaruluĭ nostru.

Anul XII.—No. 673. 10 BANI IN TOATA ȚARA Mercurĭ, 31 Martie 1910

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ŞI AL INTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5.—Pe un an în toată țara
» 2.60 » 1/2 » » »

Redacția și Administrația
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Apare odată pe săptămână
— MARȚEA —

Japonezii în călătorie.—(Vezĭ pag 4232).

JAPONEZII IN CĂLĂTORIE

Dintre toate țările din extremul-orient singură Japonia se prezintă maĭ aptă pentru adoptarea civilizațieĭ occidentale.

Prin introducerea mecaniceĭ și industrieĭ occidentale totul se metamorfozează acolo; drumurile de fier străbat țara, uzinele își desfășură, din înaltele lor șemineurĭ, volburele de fum negru tot astfel ca în Manchester și Liverpool; firele telegrafice și telefonice se 'ntind ca niște imense pânze de paianjen pe de-asupra tuturor acoperișurilor lucitoare de prin orășelele japoneze, și nu e multă vreme de când tunurile și celelalte arme de repetiție, pentru războĭ, au fost întrebuințate cu o măiestrie incomparabilă de către oștenii regeluĭ nipon.

E evident decĭ că civilizația materială a Europeĭ nu e lucru nu e un lucru prea greu de asimilat. Totul este aicĭ matematic și precis; era destul o inteligență ordinară pentru a transporta la un popor nou toată mașinăria națiunilor înaintate. Altceva e să se deposedeze de tradițiile sale, de obiceiurile și de felul său de a vedea într'un cuvânt, mentalitatea ancestrală. E cu mult maĭ greu.

Azĭ vedem în Japonia costumele antice armonizate cu alte lucrurĭ sau obiceiurĭ occidentale, și ce surprinzător e când la fiecare pas întâlneștĭ câte două lucrurĭ carĭ se exclud cu desăvârșire unul pe altul,—formând totușĭ ceva artistic! Astfel funcționariĭ și ofițeriĭ japonezĭ îmbracă haine europeneștĭ, păstrându'șĭ casa lor națională al căreĭ interior e într'un flagrant contrast cu vestmintele celor carĭ îl locuesc.

Când sunt în vagon, japoneziĭ se sue pe băncĭ, lăsându'șĭ jos « ghetele lor"—foarte primitive, după cum se poate vedea,— așezându-se, japonezește, adică în genunchĭ, cum s'au obișnuit din copilărie, și cum—pentru un european, ar fi un martiriu.

Ilustrația noastră reprezintă în față, o tânără japoneză, așezată foarte «corect», pe când în stânga ieĭ, pe o altă bancă, un japonez, cu aer de importanță, este așezat alt-fel, (turcește), ceea-ce 'ĭ «incorect». Pentru un european, la prima vedere, acest fel de a se așeza în vagon pare neobicĭnuit, impropriŭ, dar japoneziĭ aŭ băncĭ destul de confortabile pentru o asemenea ședere.

Obicinuițĭ fiind — după cum am spus, să șadă astfel, din copilărie, eĭ își păstrează obiceiul cu sfințenie, ca și papuciĭ de lemn, și călătoresc foarte demnĭ în luxoasele vagoane ale trenuluĭ, având bagajele în sistematice geamantane englezeștĭ printre băncĭ, în sacĭ și valize aruncate deasupra băncilor.

Contrastul izbitor dintre interiorul vagonuluĭ, bagage, și «papuciĭ japonezĭ», îmbrăcămintea lor patriarhală și felul de stat al călătorilor, are în sine o poezie plină de înțelepciune și merită să fie analizată de orĭ-cine — căcĭ mulțĭ vor căpăta cu siguranță, un adaus important de filosofie nouă.

N. F.

GUY DE MAUPASSANT

Treĭ paginĭ din caetul unuĭ vânător

D-luĭ Th. Pogor-Iașĭ.

... Am citit între faptele diverse ale unuĭ ziar o dramă de iubire. El a omorât-o, apoĭ s'a omorât; decĭ el o iubea. Ce 'mĭ pasă de el și de ea? Dragostea lor singură mă privește; nu, fiind-că mă atinge întru cât-va, saŭ că mă miră saŭ mă mișcă fiind-că îmĭ dă de gândit, ci pentru că îmĭ redeșteaptă amintirĭ din tinerețe; o stranie amintire, când mi-a eșit pentru prima oară în cale Dragostea, cum apăruseră primilor creștinĭ crucile pe cer.

Sunt născut cu toate apucăturile și simțimintele omuluĭ primitiv, potolit de judecățile și turburările civilizațieĭ. Iubesc vânătoarea cu tot sufletul și animalul sângerând, sângele de pe pene saŭ blană, sângele de pe mâinĭ, îmĭ strânge inima pînă la leșin.

Anul acesta, pe la sfârșitul toamneĭ, frigul sosind pe neașteptate, fuĭ chemat de un văr al meŭ, Karl de Rauville, spre a mă duce cu el să omorâm rațe în bălțĭ la luminatul zileĭ. Vărul meŭ, un voinic de vre-o 40 anĭ, roșcovan, foarte tare și foarte bărbos; răzeș, jumătate necioplit, totușĭ plăcut; o fire veselă, înzestrat cu acel spirit de Gal care face plăcută neînsemnătatea, locuind un fel de fermă-castel, într'o vale largă prin care curge un râŭ. Păpurile acoperă colinele la dreapta și la stânga, pădurĭ bătrâne, boereștĭ, unde sunt arborĭ mărețĭ și unde se găsesc cele maĭ rare vânaturĭ cu pene din acele părțĭ ale Franțeĭ.

Se omoară uneorĭ și vulturĭ și paserĭ călătoare din cele carĭ aproape niciodată nu vin în țările populate, se opresc aproape în fiecare an printre crengile acestor copacĭ secularĭ, ca și cum ar cunoaște saŭ recunoaște un mic colț de pădure, rămas acolo din timpurĭ vechĭ, spre a le servi de adăpost în scurtul popas de noapte.

In vale sunt erburĭ marĭ, udate prin jghiaburĭ și despărțite prin gardurĭ; apoĭ, maĭ departe, râul canalizat pînă acolo, se împrăștie într'o baltă mare. Această baltă, cea maĭ frumoasă parte de vânat ce am văzut vre-odată, este toată grija văruluĭ meŭ care o îngrijește ca pe un parc.

Când trecĭ prin nesfârșitul popor de trestiĭ ce-o acoperă, devine vie, foșnitoare, turburată. In ea sunt tăiate cărărĭ strîmte, pe carĭ bărcĭ plane, purtate și îndreptate cu prăjinĭ, trec mute pe apa'ĭ moartă, atingând erburile mlaștineĭ, făcând să fugă peștiĭ repede prin erburĭ și să se dea la fund găinușele sălbatice, ale căror capete negre și punctate dispăreaŭ de-odată.

Iubesc apa c'o patimă svăpăiată: marea, deși prea mare, prea neastâmpărată, peste putință s'o stăpâneștĭ; râurile, atât de drăguțe, dar carĭ se duc, fug, aleargă și bălțile maĭ mult ca toate, unde se svârcolesc toate animalele de apă într'un traĭ comun, necunoscut.

Balta e o lume întreagă pe pământ; lume cu totul deosebită, care 'șĭ are viața eĭ proprie, locuitoriĭ săĭ obișnuițĭ, ca și călătoriĭ săĭ carĭ numaĭ trec, vocile sale, sgomotele sale și tainele sale, îndeosebĭ. Nimic nu'ĭ maĭ turburător, maĭ fioros, câte odată, ca un loc băltos.

Pentru ce această frică care domnește peste acestă câmpiĭ joase, acoperite cu apă? Acestea sunt: nelămuritele vuete ale trestiilor, straniile focurĭ, tăcerea adâncă care le acoperă în nopțile liniștite, saŭ cețurile ciudate carĭ se târăsc pe erburĭ ca lințoliurile morților; maĭ e și plescăitul apeĭ, atât de ușor, de dulce, și uneorĭ maĭ înfiorător ca tunul oamenilor saŭ tunetul ceruluĭ, care face să se asemene bălțile eu țările viselor, cu țările carĭ închid de nepătruns o taină necunoscută și periculoasă. Nu; altceva se ridică, o altă taină maĭ adâncă, maĭ gravă, plutește în pâcla groasă, poate chiar taina creațieĭ!.. Căcĭ, nu'ĭ așa că în apa liniștită și mocirloasă, în greoaia umeziciune a pământuluĭ înmuiat, sub căldura soareluĭ, se deschide, se mișcă și tremură primul colț de viață?

Am ajuns seara la vărul meŭ. Era frig de crăpaŭ pietrele. In timpul meseĭ,—în marea sală ale căreĭ bufete, zidurĭ, bagdadie, eraŭ acoperite cu păsărĭ împăiate, cu aripele întinse saŭ cocoțate pe crengĭ prinse în cuie: ulĭ, bâtlanĭ, bufnițe, cocostârcĭ, bărbătușĭ, vulturĭ, șoimĭ și chiar vărul meŭ părea un animal străin, din țările frigŭroase, îmbrăcat într'o haină de piele de focă,— îmĭ povesti dispozițiunile ce luase pentru chiar acea noapte.

Trebuia să plecăm la treĭ ceasurĭ și jumătate dimineața, ca să ajungem la patru și jumătate la punctul ales pentru

pândă. Se ridicase în acea parte o bojdeucă din bucăţi de ghiaţă, pentru a avea unde să ne adăpostim contra vântului grozav ce urmase ziua, un vânt rece care sfâşia carnea ca un fierăstrău, o tăia ca cuţitele, o înţepa ca cu acele, o sucea ca cu un cleşte şi o ardea ca focul.

Vărul meŭ îşi freca mâinele: «N'am avut nicĭ odată un ger la fel; avem 12 grade sub zero, la 6 ceasurĭ seara».

M'am dus şi m'am aruncat îmbrăcat pe un pat, îndată după masă, şi adormiĭ la lumina flăcăriĭ vesele din sobă.

Când sună 3 ceasurĭ, m'am deşteptat. Imbrăcaĭ o piele de berbec, iar pe vărul meŭ l'am găsit acoperit cu o blană de urs. După ce am sorbit câte două ceştĭ cu cafea fierbinte, urmate de două pahare cu şampanie, plecarăm însoţiţĭ de un paznic şi de câiniĭ noştri Plongeon şi Pierot.

Chiar de la primiĭ paşĭ m'am simţit îngheţat până la oase. Era un frig ce predomină unele nopţĭ când şi pământul pare că'ĭ mort. Aerul îngheţat devenea rezistent văzând cu ochiĭ; nicĭ o suflare nu-l mişca, era sleit, nemişcat, tăia, străbătea, seca, omora arboriĭ, plantele, insectele şi chiar micile pasărĭ cădeau din cuiburile dintre crengĭ, moarte, pe pământul tare ca piatra, îngheţat până în adâncimele luĭ.

Luna, în primul pătrar, plecată de tot într'o parte, palidă, părea că lipseşte din mijlocul spaţiuluĭ şi că e atât de slabă.., că nu maĭ putea merge, că rămăsese spânzurată acolo sus, paralizată prin asprimea aeruluĭ. Ea răspândea o lumină slabă şi tristă pe pământ, acea lumină stinsă şi searbădă ce ne aruncă în fie care lună la sfârşitul înviereĭ sale.

Mergeam cot la cot, Karl şi eŭ, cu spetele îndoite, cu mâinele în buzunare şi puşca sub braţ. Incălţămintele noastre învelite în ştofă de lână pentru ca să n'alunecăm pe râul îngheţat, nu făceaŭ nicĭ un sgomot; priveam aburiĭ albĭ ce eşeaŭ din gurile câinilor noştri şi eĭ sgribuliţĭ de frig.

In curând furăm pe malul bălţeĭ şi ne băgarăm într'o potecă de stuf uscat, tăiată prin acea pădure joasă.

Coatele noastre stingând frunzele lungĭ în panglică, lăsaŭ în urmă-ne un foamăt uşor şi mă simţeam cuprins, cum nu fusesem nicĭ odată, de o turburare puternică şi ciudată, ce bălţile făcuse să se nască în mine.

De odată la cotitura uneĭ cărărĭ, văzuĭ bojdeuca de ghiaţă; am intrat în ea şi cum aveam încă maĭ mult de un ceas de aşteptare până deşteptarea sburătoarelor, mă învelíĭ în pătură pentru a încerca să mă reîncălzesc. Şi culcat pe spete m'am pus să privesc luna sluţită, care avea patru cornurĭ prin pereţiĭ neîndeajuns de limpezĭ aĭ caseĭ noastre polare. Dar frigul bălţeĭ, frigul pereţilor bojdeuceĭ şi frigul ce cădea din aer, mă răzbătu atât de grozav, că începuĭ să tuşesc.

Vărul meŭ fu cuprins de nelinişte: ,,Cu atât maĭ răŭ dacă nu vom omorî lucru mare, astă-zĭ; nu vreaŭ să răceştĭ, vom face foc" şi dete ordin pazniculuĭ să tae stuf.

Se făcu un morman în mijlocul colibeĭ noastre, desfundată în vârf pentru a lăsa să iasă fumul şi fiind că flacăra roşie se ridica în lungul pereţilor de cristal, topindu-ĭ, şiroae de apă începură a curge în jurul lor. Karl rămas afară îmĭ strigă: ,,Vino să vezĭ ceva"! Eşiĭ şi rămăseĭ pierdut de uimire... Coliba noastră în formă de con, avea înfăţişarea unuĭ diamant colosal cu mijlocul de foc, crescut fără veste pe suprafaţa îngheţată a bălţeĭ, iar înăuntru se vedeaŭ forme fantastice, acele ale câinilor noştri făcuţĭ colac în jurul foculuĭ.

Dar un strigăt ciudat, pierdut, un strigăt rătăcitor, trecu peste capetele noastre. Lumina foculuĭ nostru deşteptase pasările sălbatice.

Nimic nu mă mişcă maĭ mult ca acel prim strigăt de viaţă ce nu se vedea şi care răsuna în aerul întunecat, atât de repede, atât de departe, înainte de a se arăta pe orizont prima licărire a zileĭ de iarnă... Imĭ părea la acea oră friguroasă de zorĭ de ziuă, că strigătul fugător scos din gura uneĭ pasărĭ, este un suspin din inima lumeĭ.

Karl spuse: ,,Stingeţĭ focul, iată şi zorile"!

Cerul în adevăr începuse a se lumina şi stolurĭ de raţe treceaŭ în lungĭ pete repezĭ, ştergându-se curând de pe cer.

O lumină luci în noapte, Karl trăsese şi ceĭ 2 câinĭ se repeziră. Atuncĭ din minut în minut, când el, când eŭ, chiteam repede de îndată ce se arăta deasupra stufurilor, umbra vre uneĭ cete sburătoare.

Şi Pierot şi Plongeon, gâfâind şi veselĭ, ne aduceaŭ păsările sângerânde aĭ căror ochĭ, une orĭ ne priveaŭ...

Se făcuse ziuă, o zi luminoasă şi albastră; soarele apărea din fundul văeĭ şi noĭ eram gata de plecare, când două păsărĭ cu gâtul drept, cu aripele întinse, lunecară de odată peste capetele noastre. Am tras. Una din două căzu la picioarele mele.

Era o leşiţă cu burta argintie. Atuncĭ, în aer deasupra noastră, o voce, o voce începu a striga. Era o plângere scurtă, repetată, sfâşietoare; şi pasărea, mica pasăre cruţată de întâmplare, începu a se învârti în albastrul ceruluĭ, privind pe tovarăşa moartă ce ţineam în mâinĭ.

Karl în genunchĭ, cu puşca la umăr, cu ochiul aprins, pândea aşteptând să vie în bătaia puşteĭ.

— Tu aĭ omorât femeia, zise el, bărbatul nu va pleca singur, se învârtea mereŭ şi plângea deasupra noastră. Nicĭ odată gemete de durere nu 'mĭ sfâşiaseră sufletul ca chemarea jalnică, ca mustrarea tânguitoare a aceleĭ sărmane păsărĭ pierdută în aer.

Une orĭ se depărta de bătaia puşteĭ care 'ĭ urmărea sborul,—părea gata să'şĭ urmeze drumul pe cer, singur, dar nu se putea hotărî, şi se reîntorcea pentru a'şĭ căuta soţia.

— Las'o pe pământ îmĭ zise Karl şi se va apropia îndată. In adevăr se apropie, nepăsător de primejdie, înebunit de dragostea sa de sălbatec, pentru o alta care fusese omorâtă.

Karl trase, fu ca şi cum aĭ fi tăiat sfoara care ţinea spânzurată pasărea de tăria ceruluĭ.

Văzuĭ un lucru negru care cădea, auziĭ căderea luĭ în stuf şi Pierot mi-l aduse.

Le-am pus în aceeaş tolbă... şi chiar în aceeaş zi am plecat la Paris jurându-mĭ să nu maĭ vânez.

Trad. de **Al. Arghiropol-Iaşĭ.**

URAGANUL IN DEŞERT

Soarele se ridica, împrăştiindu'şĭ razele, asemănător unuĭ disc de fier înroşit. Căldura se mărea în fie-care clipă; spre orele 3 după amiazĭ dromadera începu să dea semne de îngrijire; ea îşĭ înfipse nările în nisip şi începu să sufle cu tărie; din când în când struţul scotea sunete triste; şerpiĭ şi cameleoniĭ se grăbeaŭ să intre în pământ. Deodată văzuĭ călăuza uitându-se la cer şi îngălbenindu-se. Il întrebaĭ care e cauza schimbăreĭ sale.

— Mi-e teamă, zise el că o să ne acopere vântul prânzuluĭ.

Şi de-o dată întorcându-se spre nord, el începu să fugă cu toată viteza dromadereĭ sale; eŭ îl urmaĭ. Groaznicul vânt care ne ameninţa era însă maĭ uşor ca noĭ; deodată extremitatea deşertuluĭ fu acoperită de un vârtej. Nisipul fiind luat de sub picioarele noastre, nu puteam să maĭ mergem, în vreme ce alte coloane de nisip ne astupaŭ urmele şi se rostogoleaŭ peste capul nostru.

Rătăcit într'un labirint de movile fugătoare şi asemănătoare între ele, călăuza declară că nu maĭ recunoaşte drumul; pentru nenorocirea noastră, în iuţeala fugeĭ, burdufurile pline cu apă se vărsaseră şi acum nu maĭ aveam cu ce ne potoli setea. Stăturăm loculuĭ, ţinându-ne cu putere răsuflarea, pe când de pe corpurile noastre sudoarea curgea şiroae.

Uraganul, inteţit de turbare, scobea adânc nisipul şi'l răspândea pînă la cer. Ingropat într'o atmosferă de nisip înflăcărat, nu'mĭ maĭ văzuĭ călăuza. Deodată auziĭ un strigăt înăbuşit şi observând maĭ cu luare aminte, văzuĭ că nenorocitul, învins de uragan, căzuse mort pe nisip, iar dromaderul dispăruse.

In zadar încercaĭ să readuc la viaţă pe nenoroçitul meŭ tovarăş. Mă aşezaĭ

deci la o mică distanţă de el, ţinându-mi calul şi ne mai sperând că acela care băga răposaţii în cuptorul de Azirias, mă va ocoli pe mine.

Un pom care creştea in acest loc, — o mică oază, de sigur,—îmi servi de adăpost. O ultimă răbufnire a uraganului a fost sfârşitul furtunei.

Spre seară, vântul de nord işi opri cursul ; aerul se răcori, nisipurile căzură din cer şi lăsară să se vadă stelele, inutilele facle cari mă arătară —'mie însu'mi,—singur, in imensul deşert.

Trad. de E. G. Anast.

DIN ŢARA TIGRULUI

Câţi-va indigeni, vânători cu experienţă, aŭ ucis doui tigri cu lăncile.

Anamul e, şi cu drept cuvânt, numit ţara Tigrului. Intr'adevăr, nu e nici o altă localitate saŭ ţară, nici chiar Indiile, mai bogate in asemenea animale feroce şi ingrozitor de primejdioase — chiar pentru cel mai iscusit vânător.

Ilustraţia pe care o dăm cu aceste câte-va rânduri, reprezintă una din aproape zilnicele scene a vânătoarei de tigri.

In Ghiarele Monstrului

— Mare Roman de Aventuri —

— Urmare —

CAP. VII

Misterul incepe să se lămurească

Majordomul şi poliţistul încercară să dea de urmele aceluia care aruncase lângă cadavrul calului scrisoarea d-rei Weldons. Dar toate silinţele lor fură zadarnice.

Reveniră spre bungalow. D. Hedley, ca şi cum ar fi avut o presimţire, le eşi înainte.

Iată ce spunea scrisoarea :

,,Tată,

,,Sunt prizoniera unui om teribil. Ori cât ai cerceta, îţi va fi cu neputinţă să mă descoperi. Mi-e teamă de moarte, tată, mai ales că omul care mă ţine în puterea sa, este ajutat de un monstru inspăimântător. Te rog, scapă-mă. Iată cari sunt condiţiile călăului meŭ :

,,Te veĭ angaja pe cuvânt de onoare să nu întreprinzi nici o urmărire contra lui ; îi vei acorda mâna mea şi o sumă de două-zeci de mii livre sterline. Trebue să adaug tată, că eŭ primesc condiţiile acestea, pentru că tot le socotesc mai bune de cât moartea. Răspunsul d-tale il vei pune la rădăcina arborelui *lamun* de la marginea pădurii, arbore pe care il cunoşti destul de bine.

,,Fie-ţi milă de mine, tată.

Eliza Weldons.

După ce ceti această scrisoare, d. Hedley rĭmase mut.

Abia intr'un târziŭ se hotărî să vorbească :

— Scrisoarea aceasta a fost smulsă cu forţa, murmură dânsul.

Apoi, vorbi repede, cu hotărâre :

,,Iată ce am hotărât, zise dânsul.

,,Cine-va, Cobbs de exemplu, va duce banii la locul indicat ; apoi se va intoarce indărât, aşa ca să-l vadă toată lumea. In timpul acesta, noi il vom intovărăşi, ascunzându-ne. Criminalul va trebui să cadă in cursă.

— Gândeşte-te, domnule, zise poliţistul, că in modul acesta ai putea să semnezi singur condamnarea la moarte a fiicei d-tale.

Dar bătrânul nu voi să mai audă de nimica.

Par'că'i şoptea cine-va că de acum inainte, nu trebuia să se mai călăuzească de cât de raţiunea sa.

Se mai prezenta o greutate. Nu ştia unde vine arborele despre care vorbea fiica sa in scrisoare. Dar işi spunea că după oare-cari cercetări, cu ajutorul servitorilor, avea să-l găsească. Il găsi, dar planul săŭ nu reuşi. Banditul era şiret şi nu veni la locul de intâlnire.

Atunci d. Hedley se intoarse acasă, lăsându-l pe majordom să continue cercetările in pădure.

CAP. IX

Crimă saŭ răzbunare?

Se făcuse seară ; d. Hedley era tot in bibliotecă, inconjurat de cărţi, de planuri şi atlasuri pe cari le răspândise in jurul săŭ, desnădăjduit că nu putuse găsi nimic.

Dânsul insemnase in mai multe locuri cu roşu documentele consultate, după informaţiile date de fiică a sa. Dar incurcătura sa era fără margini : pe care din aceste locuri trebue să-l aleagă şi către care punct trebuia să alerge mai întâi? Iată pentru ce nu se putuse încă hotărî.

Acum răsfoia cu deamănuntul marele

Atlas al Indieĭ de Hanerty, şi se oprise ezitând la cele treĭ puncte aşezate în regiunea învecinată, unde nişte mlaştinĭ marĭ se întindeaŭ la poalele munţilor în ale căror laturĭ stâncoase se deschideaŭ maĭ multe caverne. Insă nicĭ una nu se vedea acolo.

Bătrânul îşĭ pierdu răbdarea. şi luă din noŭ scrisoarea în mână.

,,Cum nu există nicĭ un mijloc de a descoperi acest mister'' ? murmură el.

Aprinse o lampă, şi expuse flacăreĭ scrisoarea ce care o mototolse în mâinĭ. Biletul se răsuci, se formă o aureolă luminoasă, dar nicĭ o literă nouă nu apăru.

Bătrânul îşĭ reîncepu trist cercetările.

,,Numaĭ întâmplarea poate să mă călăuzească, conchise dânsul. Iată nişte stâncĭ marĭ într'o regiune sălbatică aproape de Djohar-Ghâs, unde voĭ avea poate norocul să daŭ peste misterioasa retragere. In orĭ-ce caz, mi-am prierdut destulă vreme! Orĭ ce s'ar întâmpla trebue să aflu:

D. Hedley dădu un semnal. După câte-va secunde, apăru Nihal Singh.

— De ce m'aţi chemat, stăpâne ?

— Să puĭ şeaua pe iapa cea neagră.

— Şi pe urmă ?

— Pe urmă îmĭ veĭ pregăti puşca şi cartuşele.

— Ce spuĭ stăpâne? Iar vreĭ să plecĭ?

— Ce înseamnează întrebările astea? Pentru ce n'aşĭ pleca ?

— Stăpâne, gândeşte-te la sforţările pe carĭ le facĭ. Iţĭ primejdueştĭ viaţa obosindu-te ast-fel.

...«Dacă ţi se întâmplă vre-o nenorocire, ce vom spune noĭ copileĭ tale?

— Dar pentru asta plec: să-mĭ regăsesc copila!

— Aşa dar, ştiĭ unde este?

— Da, ştiŭ!

— Stăpâne, stăpâne, de ce atâta lipsă de încredere faţă de bătrânul tăŭ servitor? Ce ţi-am făcut? De patru-zecĭ de anĭ de când te servesc n'am fost eŭ cea maĭ fidelă şi maĭ devotată dintre slugile tale?

,,Nu-ţĭ maĭ aducĭ aminte când fata ta dragă nu era de cât un copilaş, când o luam pe genunchĭ şi o făceam să râdă, când îşĭ înfigea mâinile eĭ micuţe în barba mea bătrână, şi când mă jucam cu ea târându-mă pe genunchĭ în praful din grădină?

— Pentru ce aceste amintirĭ, Nihal Singh? vremea trece. Ce înseamnează vorbele astea zadarnice?

— Insemnează, stăpâne, că ar fi trebuit să mă cunoştĭ maĭ bine de mult şi să aĭ maĭ multă încredere în mine!... Cunosc durerea ta şi sufăr tot atât de mult cât suferĭ tu!.. Mi-aşĭ da tot sângele din vine la un semn al tăŭ, şi pentru bucuria de a-ţĭ readuce fata aşĭ intra şi în foc. Şi totuşĭ în schimbul acestora sunt răsplătit cu ingratitudine, tu te ascunzĭ de mine ca de un duşman primejdios.

— Te-am lăsat să vorbeştĭ, Nihal Singh, de şi orĭ căruĭ altul nu i-aşĭ fi suferit asemenea cuvinte.

«Dar eŭ nu uit, orĭ-ce aĭ zice tu, că eştĭ un servitor vechĭ şi credincios! Nu sunt ingrat faţă de tine, ce-ţĭ lipseşte? ce doreştĭ?

— Imĭ ascunzĭ adevărul stăpâne! Imĭ spuneaĭ că ştiĭ unde este fica ta, însă nu este adevărat... Cum să ştiĭ când o cauţĭ ca un disperat în toate părţile?

— Priveşte scrisoarea asta!

— Nu ştiŭ să citesc stăpâne! Ce este scris pe biletul acesta.

— Fica mea îmĭ cere ajutor!

— Dânsa a scris?

— Cine a adus scrisoarea?

— A găsit-o în pădure.

— Cine?

— Ah!... Şi copila ţi-a spus unde se găseşte?

— Dar, ce-ţĭ pasă?

— Răspunde-mĭ!

— Tu mă întârziezĭ fără nicĭ un folos, Nihal Singh! Am slăbiciunea să te ascult pe când vremea trece! Isprăveşte cu întrebările! Trebue să plec!... Fiĭ de treabă! fiĭ de treabă!

— Ascultă-mă!

— Păzeşte-te; m'aĭ făcut să-mĭ pierz răbdarea.

— Stăpâne!...

— Lasă-mă!

— Stăpâne, pentru că nu vreĭ să asculţĭ şi părerea mea, atuncĭ trebue să-ţĭ spun...

— Nu vreaŭ să aud nimic!

— Vreĭ să-ţĭ cunoştĭ duşmanul.

— Lasă-mă, lasă-mă, pe toţĭ dracriĭ, s'aŭ dacă nu, voĭ crede că eştĭ complicele criminaluluĭ şi că eştĭ plătit de el ca să mă împiedicĭ de a-l pedepsi!

— Vreĭ să te ducĭ să'l cauţĭ, stăpâne? Atuncĭ aşteaptă, veĭ fi satisfăcut!

Hinduşul se depărtă repede, alergă la grajd şi, ajutat de Ali, înşeuă treĭ caĭ.

După câteva minute ceĭ doŭĭ servitorĭ veniră din noŭ la bungalow şi dacă bătrânul ar fi putut să asculte ceea ce 'şĭ şopteaŭ încet, iată ce-ar fi auzit.

Ali zicea:

— Nu îndrăznesc! Dacă ar afla, ne-ar omorî.

Şi Nihal Singh răspundea:

— De aceea trebue să ne răzbunăm imediat. Priveşte pe stăpânul în minutul acesta. El e închis în durerea sa. Dînsul nu se va gândi să discute cuvintele noastre.

«Să'l facem să spere că va pedepsi pe vinovat şi ne va urma orĭ unde îl vom duce. Vino îţĭ zic!

— Fiĭ prudent, Nihal Singh! Mi-e sete ca şi ţie de răzbunare. Dar gândeşte-te...

— Ţi-e frică?

— Da, mi-e frică.

— Eĭ bine, lasă-mă numaĭ pe mine să vorbesc. Şi mie mi-e frică, dar cu toate astea mă voiŭ duce.

Bătrânul hinduş înaintă hotărît şi se prezentă în faţa stăpânuluĭ săŭ:

— Stăpâne, îĭ zise el, am pregătit totul. Poţĭ să plecĭ să găseştĭ criminalul.

— Puţin mă importă de criminal,— răspunse evasiv d. Hedley. Ceea ce caut maĭ întâĭ e s'o găsesc pe fica mea, pe copila mea dispărută!

— Şi cum vreĭ să o găseştĭ, dacă nu îl prinzĭ maĭ întâĭ pe el, făcându'l prin teroare şi tortură să mărturisească?

— Dar cine este? Unde este? Cum îl chiamă?

— Cum îl chiamă, stăpâne, vreĭ să ştiĭ cum îl chiamă?

— Par'că tu ştiĭ!

— Ascultă. Ali, care este aicĭ, toţĭ servitoriĭ tăĭ şi eŭ chiar, ştim acest nume blestemat. Din zilele de groază de când te zbaţĭ în reţelele nevăzute ale morţeĭ, noĭ, cărora te temĭ să te încredinţezĭ, noĭ, pe carĭ ne batjocoriţĭ, noĭ carĭ observăm totul împrejurul tăŭ, fără să spunem nimic. noĭ am văzut... Află maĭ întâĭ că te-a umplut cu minciunĭ! Nimic nu este adevărat din cele ce ţi s'aŭ spus de la început; un singur lucru e drept, acela de a te fi dat, legat de mâinĭ şi de picioare, în mâinele unuĭ mizerabil, ale unuĭ călăŭ, care te chinueşte acum după gustul luĭ!

— Numele luĭ?

— De ce maĭ întrebĭ? Ar trebui să'l cunoştĭ!

— Numele săŭ?

— Dacă îţĭ vom spune ne veĭ acuza de mincinoşĭ, pentru că numaĭ pe el îl crezĭ!

— Numele!

— Numele săŭ? Intreabă pe majordomul tăŭ; el îl cunoaşte maĭ bine de cât orĭ cine.

— Cobbs?

— Chiar el, stăpâne! Tu eştĭ acela care l'aĭ numit!

— E o minciună!

— E adevărat! Şi vom da dovezĭ când va sosi timpul. Am văzut tot ce s'a petrecut aicĭ: căţeaua moartă, noaptea de gardă, răpirea...

— Dar de unde cunoştĭ tu toate amănuntele acestea?

— Vedeam pe intendentul tăŭ strecurându-se în umbră şi ascunzându-se de noĭ. Am voit să ştiŭ!

— Lucra din ordinul meŭ!

— Tot din ordinul tăŭ a venit animalul în grădină?

— De unde ştiĭ?

— Şi eŭ am descoperit urmele şi le-am urmărit. Ştiŭ unde duc... Iţĭ voiŭ proba când va veni timpul.

Şi-apoĭ Jadeh, unica servitoare care veghiază în casă va vorbi. Ea care a urmărit pe majordomul tăŭ în expediţia sa îţĭ va povesti ceea ce a văzut în lungul râuluĭ Sahiwal; şi toţĭ servitoriĭ, tăetoriĭ, vânătoriĭ, toţĭ, auzĭ? îţĭ vor spune că banditul, asasinul, călăul pe care îl cauţĭ prin intendentul tăŭ, este chiar el.

— Bagă de seamă, Nihal Singh.
«Dacă spuĭ vre o minciună veĭ fi aspru pedepsit!
— Primesc orĭ ce pedeapsă, stăpâne, dacă nu vom fi spus adevărul... Dar vremea trece, trebue să luptăm!.. Ia această armă în mână și roagă pe Dumuezeul tăŭ să-țĭ susție forțele și să-țĭ îndrepteze brațul. Și vino, urmează-ne, noĭ te vom conduce!.. Inainte stăpâne!.. înainte!..
Ce spuneaŭ oamenii aceștia?..
Știaŭ dânșiĭ într'adevăr, unde era vinovatul? Dânșiĭ aduceaŭ lumină în nesiguranța în care bâjbâia!.. Haidem să aruncăm sorțiĭ!..
Hotărât, bătrânul nu maĭ știe să comande!.. Poate că era o ultimă înțelepciune de a se lăsa condus de alțiĭ.
— Inainte! Nihal Singh!.. Caiĭ sunt gata?
— Sunt gata, stăpâne, urmează-ne!. Iată calul tăŭ... Ține-te bine pe șea, adună-țĭ toată puterea pentru a putea rezista până la capăt... Curaj! Ziua care e gata să apună, va lumina adevărul, și cine știe, stăpâne, poate că zeilor li se va face milă de durerea ta și îțĭ vor reda copila!
— Poate că spuĭ adevărul, Nihal Singh!.. Dar la ce bun să sperĭ pentru a te desnădăjdui apoĭ din noŭ!... Cel puțin dacă suferința asta m'ar face să mor!...
«Haide! du-te înainte, condu-mă, căcĭ nu maĭ știŭ să mă conduc singur!

Ceĭ treĭ călărețĭ porniră într'un galop repede prin pădurea umedă care tremura sub bătaia razelor crepusculuĭ care se apropia...
Nihal Singh mergea înainte, biciuind cu foc pe micul săŭ poney care sărea ca o antilopă, prin desiș... Bătrânul era în urmă înțepenit, zdrobind botul irlandezeĭ sale, înebunită de modul acesta noŭ de purtare pe care nu-l maĭ suferise până atuncĭ; și Ali alăturĭ de dânsul, gata să-l susție, la cea maĭ mică slăbiciune...
Eĭ se duc, se duc mereŭ, traversează ierburĭ gigantice, liane agățătoare, pe sub ramurile joase carĭ se îndoiesc și se ridică șuerând, pe deasupra copacilor uriașĭ căzuțĭ la pământ, se duc într'o goană primejdioasă, nebună...
Nimic nu-ĭ oprește: nicĭ spiniĭ ascuțițĭ, nicĭ izbiturile ramurelor de bambus, nicĭ oboseala acesteĭ alergărĭ furioase... Se duc!
De odată micul poney din cap, se opri brusc, tremurând din tot corpul...
Jos la pământ, este un corp întins, corpul unuĭ om mort.
Ceĭ treĭ cavalerĭ descălecară. D. Hedley înaintează, foarte liniștit, regăsindu-și tot sângele rece, mintea i-se limpezise. Cursa asta neînfrânată, emoțiile acelea teribile, suprema și violenta sa sforțare, aŭ avut în sfârșit un rezultat... Bătrânul avu conștiința că mintea îĭ era însănătoșită.

De la prima aruncătură de ochĭ, recunoscu cadavrul.
Era al majordomuluĭ. Cum se găsea el în locul acesta?
Se va ști maĭ târziŭ. Acum este important să știm cum a murit.
D. Hedley se plecă și ridică corpul inert.
Hainele sunt în dezordine, rupte; se poate ghici că omul a susținut o luptă teribilă, înverșunată.
Dușmanul l'a târât poate. Orĭ și cum a scotocit saŭ l'a furat, căcĭ dacă buzunarele nu-ĭ sunt goale, i s'a smuls geanta pe care o purta legată în curele și atârnată de mijloc. Asta se cunoaște după o curea ruptă.
El a rezistat mult, s'a apărat căcĭ are mâinile pline de sânge, de sânge uscat, negru, și pumnalul pe care îl ține încă în mână, e plin de sânge.
Cât despre faptul cum a fost omorât e ușor de aflat.
O rană netedă și rotundă drept în mijlocul frunțeĭ, arată cu prisosință că a fost lovit de un glonte. Rana a străbătut capul. La intrare glonțul a făcut o gaură mică, de mărimea calibruluĭ săŭ, dar când a eșit a format o deschizătură largă, cât să poată pătrunde pumnul. D. Hedley știe bine cine face astfel de rănĭ.... de altfel e și glonțul...
Bătrânul se ridicase. Se uita la servitoriĭ săĭ. Dânșiĭ stăteaŭ nepăsătorĭ, însă buzele lor nu puteaŭ ascunde un zâmbet drăcesc de bucurie satisfăcută...
D. Hedley maĭ privi încă odată cu atenție glonțul de plumb pe care îl ținea în mână. Numaĭ servitoriĭ săĭ aveaŭ asemenea puștĭ și asemenea gloanțe.
Stăpânul înaintă furios către ceĭ doui hindușĭ.
Dânsul îĭ făcu să pălească când le aruncă o privire fulgerătoare:
— Mizerabilĭ, zise el, voĭ saŭ unul dintr'aĭ voștri l'a omorât!

CAP. X

Nicĭ o speranță!.

Ceĭ douĭ servitorĭ rămaseră nesimțitorĭ în fața insulteĭ. Nimic nu trăda emoția lor. Surâsul sardonic care apăruse pe buzele lor în momentul când recunoscuseră pe nenorocitul majordom, se ștersese.
Acum, nemișcațĭ și mulțĭ, cu mâna pe căpestrele cailor tot așa de liniștițĭ ca și cum s'ar fi găsit în fața stăpânuluĭ la întoarcerea de la o preumblare, saŭ de la vânătoare, așteptaŭ ordine ca niște servitorĭ înțelepțĭ și credincioșĭ.
D. Hedley se gândea, fără să maĭ spună vre un cuvânt.
Așa dar, era trădat, numaĭ încăpea nicĭ o îndoială. De cine? Pentru ce? Iĭ era peste putință să spună. Nicĭ unul dintre oameniĭ săĭ nu aveaŭ motive să-ĭ voiască răul. N'avea să-șĭ reproșeze nimic cu privire la eĭ: dânsul a fost în tot-d'auna bun și drept cu eĭ... Ce însemna acest complot, această ingratitudine cu care era răsplătit?
Să întrebe pe oameniĭ săĭ? La ce bun. Nu vor răspunde de cât ce vor, și asta nu ajută la nimic. Cel puțin pentru moment e altceva maĭ grabnic de făcut, o datorie maĭ sfântă de îndeplinit.
Durerea provocată de pierderea copileĭ sale nu maĭ lăsase loc pentru nicĭ un alt sentiment în inima bătrânuluĭ. Intreaga omenire putea să dispară, să se nimicească,—nu-ĭ păsa, numaĭ să o fi regăsit pe Eliza!
Am maĭ spus, această serie de întâmplărĭ tragice sfârșise prin a provoca o reacțiune la d. Hedley... Frigurile dispăruseră. Moleșala, surescitația carĭ rând pe rând îl cuprinseseră, făcuseră loc uneĭ răcelĭ și uneĭ limpezimĭ complete de conștiință.
Se regăsea în stare normală, capabil de a judeca o situație dintr'o singură aruncătură de ochĭ, de a ordona cu o mișcare, de a hotărâ cu un cuvânt.
Negreșit hindușiĭ îl înțeleseră, căcĭ Nihal Singh, care de la inceputul teribileĭ aventurĭ nu încetase de a conduce pe bătrân ca pe un copil și îĭ permisese cuvinte și acțiunĭ pe carĭ în orĭ care altă împrejurare nu le ar fi îndrăznit, din cauză că nu i s'ar fi dat voe. Nihal Singh ședea respectos și atent gata a se supune la cel maĭ mic semn al stăpânuluĭ săŭ, — chiar dacă i-ar fi ordonat să moară.
Insă d. Hedley nu părea că s'ar fi gândit la pedepsirea vinovaților, orĭ-cine ar fi fost. Cel puțin așa se înțelese când, după un gest brusc care îĭ era familiar, luă o hotărîre definitivă și ordonă:
— Apropiați-vă amândouĭ!
Ceĭ douĭ servitorĭ înaintară cu treĭ pașĭ și se opriră dreptĭ, în fața bătrânuluĭ. Acesta îĭ fixă cu privirea sa imperativă, pătrunzându'ĭ pînă în fundul sufletuluĭ.
— Vețĭ ridica cadavrul și'l vețĭ duce acasă. Vețĭ așeza pe patul luĭ corpul aceluia care a fost șeful vostru și îl vețĭ înconjura de tot respectul care se cuvine morților.
«Ațĭ înțeles?
— Da, stăpâne, răspunseră într'un glas servitoriĭ.
— Bine. Pe urmă, tu, Nihal Singh, veĭ da ordin tuturor oamenilor sănătoșĭ din serviciul meŭ, tuturora, înțelegĭ?— servitorĭ, tăetorĭ, vânătorĭ, să se echipeze și să fie gata pentru momentul când voĭ avea nevoe de eĭ.
— Așa voĭ face.
— In sfârșit, voĭ amândoĭ, Ali și tu, orĭ-ce s'ar întâmpla, nu vețĭ părăsi bungalowul pînă la reîntoarcerea mea.
— Dar, stăpâne, dacă din întâmplare...
— Fără întrebărĭ! Plecațĭ!
Ceĭ doĭ hindușĭ salutară în tăcere. Ali pregăti caiĭ, încercă curelele, chingile, căpestrele; Nihal Singh ridică cadavrul, îl lungi de-a curmezișul șeleĭ și îl legă bine. Apoĭ, înclinându-se, puse

căpăstrul în mâna stăpânuluĭ. Şi amândoĭ servitoriĭ eraŭ gata de plecare.

D. Hedley făcu un semn. Eĭ săriră pe caĭ, se depărtară şi dispărură.

Când zgomotul galopuluĭ nu se maĭ auzi prin pădure, bătrânul murmură:

— Oameniĭ aceştia sunt nevinovaţĭ de crimă? saŭ sunt complicĭ? Voiŭ afla... Care e adevăratul vinovat? Asta voĭ să ştiŭ.

Legă calul săŭ de trunchiul unuĭ arbore. Apoĭ examină cu grijă pământul unde iarba păstra încă întipărirea mortuluĭ.

— Nu maĭ era călare, zise el încet de tot. Mergea pe jos, foarte repede. De ce? Glonţul l'a izbit drept în faţă şi el a căzut pe spate: lovitura venea deci din direcţia aceea. Cel care a tras era aproape, ascuns şi nu în picioare, ci culcat, pentru că rana merge de jos în sus.

«Dar în colţul acesta nu era chip să se ascundă un om de cât în dosul tufişuluĭ pe care îl văd maĭ încolo la vre-o cincĭzecĭ de paşĭ. Haĭ să examinez tufişul acela".

D. Hedley scoase de la oblâncul şeleĭ un revolver, îl încărcă, şi înaintă în spre locul pe care îl arătase.

,,Nu m'am înşelat, zise dânsul. Iată cartuşul, e tot aşa după cum mi-am închipuit.

,,Ah! o urmă... omul era pe jos. Bun. El a fugit imediat ce a tras, fără să se arate. De alt-fel lucrurile trebue să se fi pregătit foarte repede.

,,Cu toate astea Cobbs s'a apărat. Neorânduiala hainelor sale, pumnalul săŭ însângerat dovedesc aceasta. Cu toate acestea nu-mĭ explic..: nu! trebue să fi avut două lupte, dintre carĭ ultima a fost mortală! Această crimă n'are nicĭ o legătură cu dispariţia copileĭ mele, e o răzbunare personală: tăetorul concediat de sigur. Pedeapsa omuluĭ acesta va veni maĭ târziŭ! Pe Eliza trebue să o regăsesc acum!

Dar unde?

Bătrânul se înapoiă la cal şi cu o sforţare uşoară încălică.

(Va urma).

DRAGOSTE INTRE MAIMUŢE

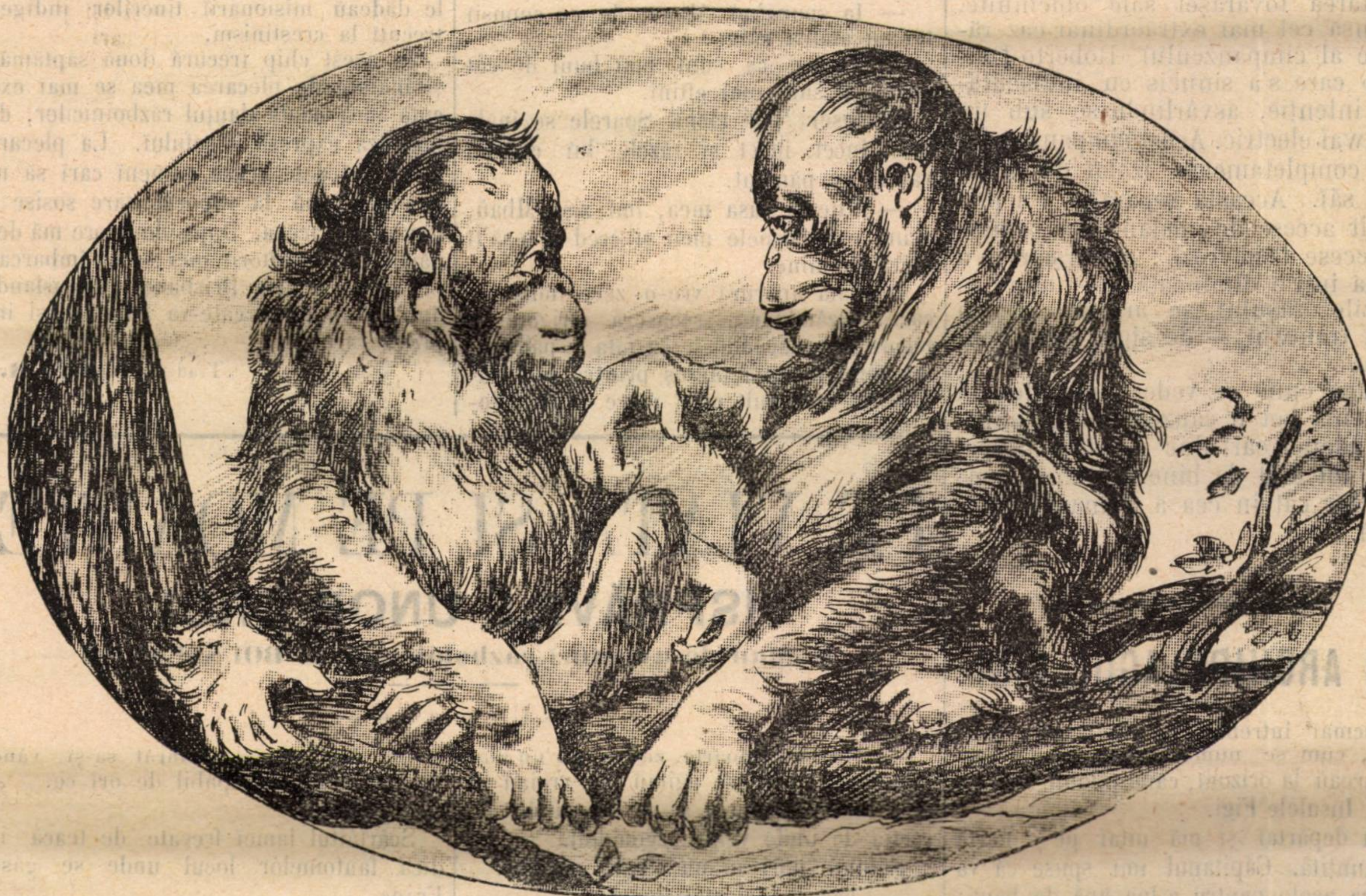
— Documente curioase —

In grădinile zoologice se fac deseorĭ unele observaţiĭ privitoare la viaţa maimuţelor care prezintă de regulă un interes extrem de mare.

Viaţa de toate zilele a unuĭ urangutan saŭ cimpanzeŭ in special, are o mulţime de amănunte atât de curioase şi interesante în cât de sigur orĭ-cine — bănuindu-le numaĭ, ar da mult să le poată vedea şi cunoaşte, —cât maĭ deplin.

Spre a da câte-va exemple de aţarĭ amănunte pline de interes obştesc, ne servim de un recent ziar american din New-York. Iată ce spune acest ziar într'una din coloanele celeĭ dintâĭ păginĭ a sa:

«Una din cele maĭ inteligente maimuţe din grădina zoologică de-aci, urangutanul «Căpitan», a murit din cauza unuĭ amor nenorocit.

O pereche de îndrăgostiţĭ.

«In ceea ce numim noĭ «palatul maimuţelor» din grădina zoologică sosise de puţină vreme un tânăr cimpanzeŭ-femelă, care a fost botezat «Mimi». Urangutanul «Căpitan», ca orĭ-ce simplu muritor, a fost rănit până 'n adâncul inimeĭ de drăgălăşia acesteĭ cimpanzele, în cât stătea ore întregĭ, privind-o mut de admiraţie. Intr'una din zile însă, urangutanul, ca măsură disciplinară probabil, a fost transferat în extremitatea palatuluĭ, de unde, cu toate sforţările făcute, 'ĭ-a fost cu neputinţă să-şĭ maĭ revadă stăpâna inimeĭ sale. Din această clipă nespus de dureroasă, «Căpitan» — de unde până atuncĭ era cel maĭ vesel şi maĭ zburdalnic printre aĭ săĭ, deveni deodată trist şi-şĭ pierdu toată distinsa poftă de mâncare.

«Cele maĭ delicioase bucate şi lichiorurĭ 'ĭ-aŭ fost zadarnic oferite.

N'a vrut să guste nimic. Veterinarul-şef al grădineĭ, intrigat de starea «Căpitanuluĭ» trecu a treia zi spre seară să vadă ce are — căcĭ auzise numaĭ. Apropiindu-sĕ şi vrând să-ĭ vadă pulsul, constată că urangutanul era — mort.

«Cazul acesta însă nu e unic. In aceiaş grădină trăiaŭ acum câţĭ-va anĭ doĭ urangutanĭ cu neputinţă de separat unul de celălalt. Intr'una din zile «inseparabiliĭ», din greşala poate intenţionată, a unuĭ gardian, se despărţiră în învălmăşala unuĭ joc.

«Timp de câte-va ceasurĭ nu se maĭ văzură de fel. Unul din eĭ, văzut de veterinar, era într'o agitaţie extremă şi părea dezesperat. Când în fine se întâlniră la masă eĭ se îmbrăţişară cu atâta dragoste frenetică, în cât îĭ puteaĭ asemăna cu doĭ bunĭ prietenĭ regăsiţĭ după multă vreme de despărţire.

«Maĭ cităm încă un al treilea exemplu de dragoste între maimuţe:

«Sunt treĭ anĭ de când — tot în grădina zoologică—o tânără maimuţă a murit la o săptămână după înmormântarea tovarăşeĭ sale obicĭnuite.

«Insă cel maĭ extraordinar caz rămâne al cimpanzeuluĭ «Roberto Darwin» care s'a sinucis cu indiscutabilă intenţie, asvârlindu-se sub un tramwaĭ electric. Acest cimpanzeŭ fusese completamente izolat de camaraziĭ săĭ. Această separaţie 'ĭ-a pricinuit accese de melancolie urmate de accese de nevroză; el sfârşi prin a evada într'o dimineaţă şi—fugind pe străzile oraşuluĭ, se aruncă în faţa unuĭ tramwaĭ, — de sigur prea conştient».

După cum se vede, dragostea şi prietenia pot fi cauzele unor supărărĭ adâncĭ carĭ duc la acte desperate, tot atât de bine în lumea maĭmuţelor cât în cea a sărmanilor muritorĭ.

— ñ. —

IN ARCHIPELAGUL FIGI

Tocmaĭ întrebam pe căpitanul vaporuluĭ, cum se numesc acele insule carĭ se zăreaŭ la orizont, când pilotul strigă:

— Insulele Figi.

Mă depărtaĭ şi mă uitaĭ pe o hartă amănunţită. Căpitanul îmĭ spuse că va ancora acolo pentru a lua apă de băut; cu această ocazie îl rugaĭ să dea ordin să-mĭ ducă bagajele la ţărm căcĭ eŭ vream să rămân cât-va timp acolo. După câte-va ore se pregătea şalupa cea mare de plecare, şi după ce mĭ coborâĭ, ne depărtarăm de vapor. Ajuns la ţărm un indigen îmĭ luă bagajele, iar eŭ mă îndreptaĭ către sat. Era un sat foarte mare; să fi tot fost 300 de colibe, iar în mijloc se vedea o casă de lemn, ca o vilă. Aci locuiaŭ misionariĭ: treĭ la număr, carĭ mă primiră cu cea maĭ mare bucurie. Două săptămânĭ am stat aci şi cu toate acestea la plecare eĭ nu voiră să primească nimic de la mine. In acest răstimp am avut posibilitatea să văd toate obiceiurile de pe această insulă.

Insula pe care debarcasem era înconjurată de altele maĭ micĭ. Chiar a doua zi mă împrieteniĭ cu şeful tribuluĭ. Şeful Mbau nu voia să mă lase de la dânsul şi tot timpul mă luă cu sine.

Intr'o dimineaţă veni la mine urmat de cincĭ indigenĭ şi mă luă cu sine. Credeam că cine ştie ce s'a întâmplat, dar el văzându-mă nedumerit, îmĭ spuse, foarte ceremonios:

— Urmează-mă să-ţĭ arăt regatul meŭ".

Intr'adevăr umblarăm prin tot satul, din casă în casă şi îmĭ arătă toate gospodăriile.

Toate colibele eraŭ la fel, cu puţine excepţiĭ; în curţĭ o murdărie de nedescris: porciĭ se tăvăleaŭ în nămol şi o mulţime de câinĭ stăteaŭ lângă eĭ. Mirându-mă de ce fie-care locuitor are atâţea câinĭ îl întrebaĭ:

— Ia spune'mĭ Mbau, de ce supuşiĭ tăĭ aŭ atâţea câinĭ?

— Pentru că sunt maĭ bunĭ de cât porciĭ şi sunt maĭ eftinĭ.

Inţeleseĭ (?) şi tăcuĭ. Soarele se înălţase, încet, încet şi razele luĭ cădeaŭ valurĭ pe pământ.

— Uite şi casa mea, îmĭ zise Mbaŭ, acum eştĭ oaspele meu şi cred că o să'ţĭ placă la mine.

Deodată apărură vre-o zece indigenĭ, carĭ, văzându-ne, scoaseră strigăte de bucurie, aruncându-se cu faţa la pământ, iar şeful mergea ţanţoş printre eĭ. Coliba luĭ era mult maĭ mare decât celelalte, iar pe jos erau aşternute covoare.

La un semn al şefuluĭ se apropiară treĭ indigenĭ cu bucate «alese». După ce mă invită, începu să mănânce, uitându-se din când în când la mine. Eŭ, drept să spun, nu îndrăzniĭ să gust, îmĭ era teamă... şi îmĭ pierise toată pofta de mâncare de când văzusem câiniĭ; bănuiam că friptura de dinaintea mea este de... câine.

— Mbaŭ, îĭ ziseĭ, ce friptură e asta?

— Să nu crezĭ că e de porc, ci de câine şi e atât de gustoasă încât îţĭ lingĭ şi degetele!...

Mă aşteptam la acest răspuns şi, venindu-mĭ greaţă, mă uitaiŭ într'altă parte. Şeful pricepu că nu sunt învăţat să mănânc bucate de soiul acesta; făcu un semn şi servitoriĭ luară friptura, aducând în locul eĭ friptură de găină, banane, strugurĭ şi alte fructe.

După masă, şeful trimise un om să bată toba în mijlocul satuluĭ: era semnalul de adunare al tinerilor războinicĭ, pentru executarea danţuluĭ lor naţional, care ţinu pînă seara.

Astfel, zi cu zi aveam câteva distracţiĭ. Adeseorĭ luam parte la lecţiunile pe carĭ le dădeaŭ misionariĭ tinerilor indigenĭ trecuţĭ la creştinism.

In acest chip trecură două săptămânĭ şi înainte de plecarea mea se maĭ execută încă odată danţul războinicilor, din porunca expresă a şefuluĭ. La plecare, şeful îmĭ dete şease oamenĭ carĭ să mă conducă pînă la vaporul care sosise în dimineaţa aceea. După două ore mă despărţiĭ de însoţitoriĭ meĭ şi mă îmbarcaiŭ pe vapor pentru Brisbane (Queensland), ducând cu mine câte-va amintirĭ şi impresiĭ rare.

Trad. de **Valter R.**

PE VIAŢĂ ŞI PE MOARTE!

ISPRĂVILE UNOR EROI

— **Roman de aventurĭ războinice de L. BOUSSENARD** —

— Urmare —

— Moarte! moarte, ziseră într'un glas fantomele, carĭ se agitaŭ şi vroiaŭ să facă lumină pentru a se repezi în direcţia de unde venise zgomotul.

Şeful îĭ opri cu un singur cuvânt:

— Tăcere! şi staţĭ la rând...

«Aşa, acum urmaţĭ-mă!..

Dânsul înaintează ţinând într'o mână sabia goală şi în cea-l'altă felinarul.

Franc îĭ vedea cum vin şi înţelese din instinct că fuga îĭ era imposibilă.

Atuncĭ fără să evite luă hotărârea uneĭ îndrăznelĭ nebune saŭ maĭ bine zis disperate.

Dânsul îşĭ zicea:

— Şi apoĭ nu sunt de cât şapte!.. şi un om care e hotărât să-şĭ vândă scump pielea e capabil de orĭ ce.

«Inainte!

Scârţâitul lameĭ frecate de teacă indica fantomelor locul unde se găsea Franc.

Eĭ se repeziră în partea aceea, fără să pară armaţĭ, şi cu mâinile ascunse în pliurile vestmintelor sinistre.

Dar caporalul din câte-va săriturĭ ca de tigru ajunse cu sabia ridicată la şef strigând:

— Asasinilor! Asasinilor!... Găsind timpul pentru a face casuistică, şeful răspunse:

— Nu asasinĭ, ci oameniĭ dreptăţeĭ!